XIV. évfolyam. Budapest. 274. szám. Vasárnap, 1880. október 3.

Hirdetések és nyiltterek felvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön: Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Voglernál, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12. Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.) Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal: Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési dij: Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 6 krajczár.

A kormány meg az árvák.

Az árvák mindnyájunk gyermekei. Ezt tartja az a társadalom, melynek van szive. S valaminthogy segiteni siet mindenen, a mi meg nem érdemelt nyomor és nélkülözés: az árvákkal szemben, kiket a sors legnagyobb csapása legérdemetlenebbül sujtott, megkisérli a lehetetlenséget: pótolni szülőiket.

Bizonyára ez emberszerető fölfogásból indult ki a törvény, mikor az árvákat oltalma alá vette, gondoskodva, hogy lelketlen rokonok, embertelen emberek ki ne foszszák, ha szülőik után valamicskéjök maradt. Atyáskodó hatóságok tették rá óltalmazó kezöket az árvák tulajdonát alkotó hagyatékra, hogy megőrizzék s gondoskodjanak sértetlen maradásáról, mint gondoskodik a jó paterfamilias, s ha nem megszaporitva, legalább csonkittatlanul adják át az árvának, mikor elérkezik az az idő, melyet a törvény megkövetel annál, a kinek tulajdona fölött korlátlan rendelkezési jogot enged.

És ez jól van igy és helyesen van. Az árvák legnagyobb része elpocsékolná szülői hagyatékát, ha éretlen észszel vehetné birtokába. A korlátozás tehát helyes és üdvös. De korlátozás. A kiskoru árvát eltiltja a törvény, tulajdona szabad használatától, kötelezi arra, hogy azt hatósági kezelés alá adja. Az árvának nincs módjában ez ellen cselekedni.

De ha ez igy van: akkor az államnak legérzékenyebb becsületbeli kötelessége őrködni is, hogy hatóságai az árvavagyon kezelésében azt a gondosságot, rendet és pontosságot tanusitsák, melyet a bonus paterfamiliastól követel a jogi fölfogás. Az állam nem türheti, hogy azok keze alatt sikkadjon el valami, a kiket épen az elsikkadások megakadályozása végett állitott oda, s a kiknek mellőzésivel, vagyonkáját másként biztositani épen az állam által hozott törvény értelmében az árvának se módja nem volt, se szabad nem volt.

Vajjon mi nálunk biztositva van-e az árvák vagyona? Van-e ugy kezelve, hogy a vis major-on kivül más alig fenyegeti? Van-e annyira evidenciában tartva, hogy minden árva bármikor tudomást szerezhet állapotáról? S hozzá juthat-e az árva, ha nagykoruvá lett, minden nagyobb huzavona nélkül?

Hát erre bizony nem lehet igennel felelni. A hirlapokban félrevert harangok hirdetik az árvavagyon rendetlen, sőt hütlen kezelése miatti panaszokat, itt sikkasztás, amott szabálytalanság, itt visszaélés, amott zürzavar, a kormány indit vizsgálatot, egy-egy tisztviselő megszökik, vagy főbe lövi magát, s üres pénztár, hiányzó vagy hiányos vagy hamis könyvvitel bizonyit a mellett, hogy itt is amott is a leglelketlenebb visszaélés a közpénzekkel s igy árvák vagyonával is, mily hosszu ideig üzettetett, mig végre véletlenül kiderült.

Lehetetlen volna azt állitani, hogy az országban mindenütt, minden hatóságnál visszaélés vagy rendetlenség tapasztalható a közpénzek kezelése körül. De midőn az u. n. „szórványos kivételek“ oly nagy számmal kezdenek föllépni, mint azt mi nálunk tapasztaljuk, nem lehet azt mondani, hogy a baj kicsi, az állapot normális s magyarázata az, hogy a hol élet van, mindenütt van visszaélés is.

Helyén volt tehát, hogy az árvavagyon kérdése az országgyülésen interpellácziò tárgyává tétetett; mert ha egyáltalában lopni nem szabad, védetlen árvákat meglopni fokozott mértékben kell, hogy tilos legyen; s ha másnak nem szabad, még kevésbbé szabad hatósági személyeknek, kiket épen ennek megakadályozására ruházott föl különös hatáskörrel az ország törvénye. Nem csupán a közerköles, a jogrend, — az állam tekintélye is ugy parancsolja, hogy az ne történjék.

S ha még is feltünő nagy arányban történik: helyes, ha a törvényhozás a kormánytól megfelelő intézkedést követel. Szorosabb ellenőrzést, vagy vizsgálatok s mulatságok és bünök szigoru számon kérését.

Ez is megtörtént a mai ülésben. S a kormányelnök melegiben válaszolt a hozzá intézett interpelláczióra. Beszélt szokása szerint, de rebus omnibus et quibusdam aliis. Elmondta egy régi frázisát, melybe, ugy látszik, szerelmes, hogy számos visszaélésnek napfényre derülése nem tudható be bünül a kormánynak, sőt ellenkezőleg, épen érdeme az, ha lappangó s tán rég kezdődött visszaéléseket földerit.

Mintha nem az lenne a fő, hogy vannak és pedig nagy számmal vannak visszaélések, a miniszterelnök ur diesőségteljes uralkodásának hatodik esztendejében. Pedig mennyi lehet még, a mi még ki nem derült.

Ő nem küldhet ki vizsgálatot, mondá, a hatóságok nyakára s nem tételezhető föl előre, hogy loptak és sikkasztottak.

Sajátságos fogalmai lehetnek a belügyminiszternek a becsületes hatóságokról. A becsületes hatóság, melynek rendben van a szénája, mely hüségesen teljesiti kötelességét s pontosan vezeti számadásait és kezeli a gondjaira bizott pénzeket: minden pillanatban bátran fogja a vizsgálattal megbizott kormányközeg elé tárni könyveit s pénztára állapotát. Sőt szereti, ha meggyőződnek róla, hogy ő becsületesen jár el feladatában s hogy erről vizsgálat utján szerez magának a kormány meggyőződést. Mert vizsgálat nélkül bizni meg valakiben, az annyi mint kegyelemből ismerni el annak becsületes voltát; holott a valóban becsületes ember vagy hatóság követelheti, hogy annak ismerjék el, akár tetszik, akár nem tetszik az valakinek.

Ellenszenv a vizsgálat ellen csak ott lesz tapasztalható, a hol kutya van a kertben. Azt pedig ki kell ugratni onnan, s azt csak a kormány teheti. Azt mondani: „adjatok hivatalosan tudtomra minden egyes visszaélést, akkor majd megbüntetem a bünösöket“, — igaza van Grünwaldnak, a biró dolga, nem a kormányé. Elharapódzott bajunk utját kell állani, nem csak egyes tünetei ellen intézkedni. A minő joggal követelhet a rablás és gyujtogatás ellen a polgárok biztonsága statáriumot, ugyan oly joggal követelhet az árvák vagyonának biztonsága vizsgálatot legalább.

Azt is mondja a miniszterelnök és belügyminiszter, hogy ő nem hirlapi felszólalásokra inditotta meg a vizsgálatot ott, a hol meginditotta: ő tökéletes tájékozva van az árvavagyon kezelése felől s megtudja mondani, mely időpontban hány hagyatéki ügy volt letárgyalva, mennyi maradt hátrálékban stb.?

Hát mi elhiszszük, hogy ő azt hiszi, hogy tökéletesen tájékozva van. De nincs. Az egy zempléni eset is mutatja. Rendelt volna-e oda vizsgálatot a mi felszólalásunk nélkül? Nem merjük hinni. Nem pedig azért, mert a miniszter szentirásnak látszik venni minden hivatalos okiratot, mely hozzá fölterjesztetik. Pedig hogy nem minden hivatalos okirat szentirás kiderül a zempléni árvapénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentéséből is, melyben azt mondja, hogy „a pénztári kimutatások nem alapulnak sem könyvelésen, sem letározáson, hanem a légből vannak készitve, s hogy a megye és miniszterium e kimutatásokat, melyek gyarlósága szembeszökő, évről évre helybenhagyólag tudomásul vették, csak az erkölcsi felelősség fel nem ismerésének, vagy a semmittevésnek és teljes tájékozatlanságnak lehet következménye.“

Ilyen kimutatásokból szerzi be a belügyminiszter az ő jól értesültségét.

Budapest, okt. 2.

Gróf Pejacsevich László horvát bán Tisza Kálmán miniszterelnökkel tegnap és ma értekezett és ma este Zágrábba visszautazott. A határőrvidék bekeblezésére czélzó elkerülhetetlenül szükséges előmunkálatok még némi időt fognak igénybe venni. — A bán — mint a Bud. Cor. tudni akarja — az idén egyáltalában nem szándekozik a határőrvidéket bentazni.

Az Andrássy és a Heymerle közti viszályról szólva az augsburgi „Allgemeine Zeitung“ lényegében megerősiti az Egyetértésnek erről hozott kozleményét, de a dolgot igy adja elő: Andrássy utódjának politikájával nem ért egyet; nehogy azonban abba a helyzetbe jöjjön, hogy megkérdeztetve kárhozató itéletet kelljen arról mondania, kerüli az udvart, mert azt akarná, hogy az utódja ellen való intriguálás gyanujának árnyéka se érje őt.

Budapest, október 2.

Az albán-montenegrói kérdésben váratlan fordulat állott be s mint sürgönyeink már jelezték, a török kormány holnapig (október 3.) halasztást kért, mely idő alatt nemcsak a Dulcigno átadására vonatkozó módozatot megtalálni, de a berlini szerződés minden még végre nem hajtott határozatainak teljesitését is igérte. A halasztást a török kormánynak a hatalmak természetesen megadták s csak Oroszország beleegyezése hiányzik, mely hatalomnak azonban szintén nincs semmi oka külön válni e tekintetben a többiektől. Nos a porta által kivánt halasztás tehát meg volna, de nagyon kevés okunk van azon hitben élni, hogy a helyzet a kért határidő lejártával tisztázva lesz. A dolog lefolyása valószinüleg az lesz, hogy a porta uj javaslatokkal áll elő, melyek azután uj tárgyalásokra és uj halasztgatásokra fognak vezetni s a közönségnek ismét lesz alkalma szemlélni a diplomaczia tevékenységét oly irányban, melylyel a közel mult időben az unalomig találkozott s a jegyzékek, tanácskozások egymást fogják érni.

Hanem ki kezeskedik arról, hogy ezen uj tárgyalások békés kifejlődést biztositanak? Az ellenkezőt feltenni inkább jogosult, ha figyelembe vesszük az Anglia magatartásáról érkező hireket. A most ülésező angol miniszterek tanácskozásának főtárgyát a Keleten történtek képezik. Megbizható oldalról jelentik, hogy az angol kormány erélyes és határozott akczióra készül, de pozitiv javaslatokat a hatalmaknak csak a hétfőn tartandó miniszertanács határozatai nyomán fog tenni. Londonban is várják a porta által teendő uj javaslatokat. Különben az angol miniszertanács, mint jelentik, el van határozva a legszigorubb rendszabályokat foganatositani a montenegroi, görög és örmény kérdések egyidejü megoldására vonatkozólag. Ha a porta uj javaslata nem lesz kielégitő, Anglia ultimatummal válaszol. S ha Törökország az ultimatumra nem hajt, akkor Anglia javasolni fogja a hatalmaknak, hogy hajóhadaikat küldjék Konstantinápoly alá. Oroszország természetesen sietett biztositani az angol kormányt, hogy e rendszabályok nagyon tetszenek neki is. Lehetséges különben, hogy Gladstone fenyegetődzéseivel csak pressziót akar gyakorolni a portára, de az sines kizárva, hogy a wighkormány kész akár Európától különválva is Törökország ellen fellépni.

A porta részéről teendő uj javaslatok tárgyában az „Agence Havas“ a következőket jelenti: A porta néhány nap mulva jegyzéket fog szétküldeni, melyben felajánlja Dulcigno átadását, ha megszüntetik a hajóhadi tüntetést s hozzá fognak ezen kérdés további szabályozásához, egyszersmind fönntartják a Skuari tó keleti részén elvonuló határvonal satus quo-ját. A porta azonkivül két havi határidőt kér a görög és három havi határidőt az örmény kérdés szabályozására.

A keleten uralkodó helyzet s a felt bonyodalmak természetesen nagyban foglalkoztatják az európai sajtót. A „Daily News“ hangsulyozza, hogy a dolgok jelenlegi állása mellett az események további fejlődése főleg Ausztria-Magyarország magatartásától függ, Ausztria-Magyarországra nézve pedig legfontosabb, hogy a nehézségek megoldassanak, a mig lokalizva vannak. Törökországot kivéve, Ausztria-Magyarországnak képezi legnagyobb érdekét megakadályozni, hogy a keleti kérdés teljes erejében felszinre ne kerüljön. Ha Ausztria-Magyarország nem változtatja meg jelenlegi állását, Németország támogatni fogja; Oroszország pedig ez esetben nem képes saját czéljait követni; Olaszország örvend, ha valamelyik nagyhatalommal közösen járhat el, — Franczia ország viszont tartózkodni fog minden aktiv szerepléstől. „Különben folytatja a nevezett lap — ha a hatalmak nem is tudnának megegyezni a követendő közös eljárást illetőleg, az angol kormány még sem tartaná magát feloldottnak a további akczió szükségessége alól.“ Igen érdekes jelenség mindenesetre, hogy a „Daily News“ szükségesnek tartja fejtegetni azon lehetőséget, hogy a hatalmak közt véleménykülönbségek is merülhetnek fel s a hatalmak egyetértő eljárása nincs biztositva.

A „National-Zeitung“ éles hangon tartott ezikkben itél a diplomaczia eljárása felett, melyet szemben Törökországgal követ. „Az egész Európa közvéleménye erélyesen tiltakozik a frivolitás ellen, melyet követve főleg Anglia értett ahhoz, hogy a világ ismét egy háboru eshetőségének van kitéve. Ha Gladstone ur lapjai bizonyitani akarják, hogy a viszonyok kényszerüsége idézte elő a jelenlegi bonyodalmas helyzetet, emlékeztetünk arra, hogy Beaconsfield bukása és Gladstone kormányra lépésével kezdődik az uj korszak, mely a bonyodalmakat felszinre hozta. Az angol politika azon kényszerüség előtt áll, hogy vagy beismerje hallatlan vereségét, vagy átlépjen a legveszedelmesebb kalandokba. — Ha Angliában és talán Oroszországban — ugy képzelik el az európai koncertet, hogy a többi hatalom Konstantinápoly előtt is hajlandó tüntetni, reméljük, hogy ebben csalatkozni fognak.“ — Igy a „National Zeitung“, melynek nyilatkozata annál figyelemre méltóbb, mert ez erélyes hang megfelel a berlini irányadó körök hangulatának.

Ausztria-Magyarország és Oroszország közeledéséről keringenek ismét hirek, melyeknek alapja állitólag egy beszélgetés volna, melyet Rudolf trónörökös berlini tartózkodása alatt egy előkelő idegennel folytatott, ki a franczia szenatus tagja. A szenator kifejezést adott aggodalmának a keleti kérdés felett, mire Rudolf trónörökös kijelentette, hogy Bécsben a dolgot nem látják annyira sötét szinben. Oroszország és Ausztria-Magyarország megegyezhetnek oly módon, hogy az oroszok birtokukba veszik Konstantinápolyt, Ausztria-Magyarország pedig Szalonikiig nyomul előre. A „Köln. Ztg.“ megjegyzi e hirre, hogy az európai hatalmak alig fognának beleegyezni ily megoldásba.

A Franczia ország és a vatikán közti viszonyt illetőleg jelentik, hogy a franczia kormányválság folytán a pápa Czacki nunczius és Guibert párisi érsek által tudatta a franczia kormánynyal, hogy a szentszék ki fogja adni az összes okmányokat, melyek Nina bibornok és a párisi kormány közt váltattak a kongregácziók által adandó nyilatkozatok tárgyában. Egyidejüleg jelentik, hogy a vatikánban el vannak határozva Franczia országgal szemben tartózkodó magatartást követni. Midőn nemrég a franczia kormány felhivta a szentszéket, hogy nyilatkozzék azon tiltakozás ellen, melyet Olaszország tett Franczia ország azon jogával szemben, hogy a keleti keresztények felett a protekczionalis jog egyedül és kizárólag a franczia kat illeti meg, melylyel szemben az olasz kormány követeli, hogy a keleti olasz keresztények védelmét saját konzulai teljesitsék, — a vatikánban azt felelték, hogy a franczia kormány magatartása nem alkalmas a pápát a franczia érdekek támogatására birni.

A diplomaczia viszály Románia és Bulgária közt nem akar véget érni. A román kormány kivánatára állásáról elmozditott várnai törvényszéki elnök ugyanis röpiratot tett közzé, melyben hazugságnak mondja a bolgár kormány által Bukarestben tett jelentést, hogy őt hivatalából letették s kijelenti, hogy ő önkénytesen lépett vissza. Bukarestben e röpirat kellemetlen benyomást tett s uj viszály van készülőben.

Montenegró politikáját illetőleg érdekes adatokat olvasunk egy raguzai levélben, mely a következőleg szól:

„Bozo Petrovic, a montenegroi csapatok főparancsnoka a napokban levelet intézett a raguzai konzulok egyikéhez, jelezve

Himzés és koponya.

(Pulszky Ferenczneк ajánlva.)

Mint az igazi népiparnak, kivált pedig ez ipar azon ágának barátja, mely a népben élő szépérzéket szinekben, formákban és alakitásokban tünteti fel, elmentem én is az ősrégészeti és embertani társulat ez idei első gyülésére, a melynek programmjába az a nem régi, de mégis embertani gyüjtemény is be volt véve, a melyet Zsolnay Teréz k. a. összehozott.

A gyüjtemény ez időszerint minden bizonynyal ritkitja párját s noha csak egy kisebb területről volt szó, sokat nyujt nemcsak annak, a ki a nép házi himzéseiben magyar motivumot keres, hogy ezt a müiparban értékesitse; nemcsak annak a ki a nép forma és szinérzékéből, annak müvészeti hajlamaira igy müveltségére akar következtetni; és nem is csak annak, a ki a formák és szinek vegyitéséből kiolvassa a különböző népesaládoknak egymással való érintkezéseit, néha a nyomást, a melyet egymásra gyakorolnak; hanem sokat nyujt annak is, aki a népipar müveiben pl. az élő természetnek a népre való hatását is keresi. Mert hát bizony az is egyik eleme az embertannak, hogy kitudjuk: hogyan tukröződnek vissza a természetadta formák a nép lelkében és hogyan viszi be és fejezi ki azokat iparában?

A tulipános láda, a szür, a himes dohányzacskó abroszostul, fökötöstül, az ingmellel és ingvállal együtt érdeklik azt is, a ki igy teszi föl a kérdést: mily levélalakok, mily indák, elágazások, mily állatalakok azok, a melyeket a népipar kiválóan kegyel? miként stylizálja, alkalmazza azokat? mennyi önállóságot, sajátosságot tükröztet vissza a nép müérzéke? mennyiben jellemzi a kivitel és alkalmazás a felfogást s e felfogás a müérzéknek magas vagy alacsony fokát tükrözteti e vissza? stb. stb.

E kérdések fölvetésével, a melyeknek jogosultságát ugy tudom nem lehet kétségbe vonni, nem kerestem a bevezetést egy oly értekezéshez, a mely talán a Zsolnay Teréz k. a. gyüjteményét természetrajzi szempontból tárgyalja, vagy talán kimutassa a népek iparában a fenyves vidékeken a fenyő, a lomberdős vidékeken a bükk-, a jávor-, a tölgy-falevél befolyását, vagy azt, vajjon bizonyos várkony-deesi himzésekben nem tükröződnek e vissza némely aprólevelü, finom elágazásu növények, s mily szerepet játszik, mily alakot ölt pld. a páva, a galamb stb? Én mindössze csak azt akartam e kérdésekkel kimutatni, hogy ilyen, látszólag speciális jelleggel biró dolgokat mégis sok tudományos kör szempontjából lehet, sőt kell tanulmányozni, mert az anthropologia csak akkor lesz igazi tudomány, hogyha az ember alakját és szervezetét összes elváltozásaiban, képességeinek, hajlamainak minden mozzanatában öleli fel s viszonyitja a természet jelenségeivel is, a melyeknek fejlesztő, átalakitó hatása alól az ember nem vonhatja ki magát.

Hogyha ez áll, a minthogy áll is, semmi kétség benne, hogy az ember ismerete csakugyan a legnehezebb tudományos föladat, mert hiszen minden tudás tőle ered, feléje tart; ő keresi s kimutatni is törekszik saját létének alapjait; élő és fejlődő lény, mely alkot, saját lételének és alkotásainak historiographusa s mint ilyen egyszersmind innen vonja ki a törvényesség tanuságait, az az: a valódi tudományt.

Es éppen mert ezt igy látom, nem irhatom alá Pulszky Fereneznek némely tételét, amelyet a Zsolnay k. a. gyüjteményének bemutatása alkalmával felállitott.

Lássuk csak. Azt mondja Pulszky:

„Megvallom, hogy én az embertant más szempontból fogom fel, mint az európai ethnologusok közönségesen teszik s a koponyákra nem tudok oly nagy sulyt fektetni s azokból a nemzetiségek jellegét kimagyarázni, mint mások, mert az egy zsidókat kivéve, kiknek vallása a más nemzetekkel való nagyobbszerü keverést megakadályozta, nem ismerek homogen nemzetet.“

Ez a tétel messze vág; de sehogy sem állja ki a kritikát, sem ugy a mint magára oda van tévé, sem czélzatával t. i., hogy a müvészeti hajlam és tehetség megfigyelése biztosabb alap a nemzetiségek fölismerésére, mint a koponyából való következtetés.

A midőn Pulszky igy állit és következtet, okvetetlenül szakasztott abba ütközik a mibe azok ütköznek, a kik mindent a koponya alakjából, méreteiből akarnak kisütni, más ismeretkörök jogosultságát pedig nem ismerik el.

Mert valamint bizonyos az, hogy a koponya alakjából, méreteiből nem lehet megállapitani azt, milyen irányu, milyen fejlettségü volt valamely nemzelnek müvészeti hajlama, ugy viszont a müvészet alkotásaiból sem lehet kieszelni a koponya alakját és méreteit; ebből tehát világosan következik, hogy a két irányt sem egyenként jogosulatlannak kijelenteni, sem egymásfelibe állitani nem lehet: következik az is, hogy mind a kettő mint az emberismerethez vezető ut, szerves összefüggésben van egymással, egyenjogu, kölcsönös fejlesztést követvetel, s hogy a két irány különállása nem egyébb mint — munkafelosztás egy és ugyanazon feladat megoldása érdekében.

Azután az a modern „koponyászat!“ Hiszen ki van mondva, hogy egyedül a koponyát tanulmányozni nem elégséges, mert aránya a test többi méreteihez szintén fontos, sokszor döntő kérdés. A modern „koponyászat,“ mely mindent csak a koponyából akar kieszelni (a mennyiben azonban hozzáfér, sokszor az ember papirjaiból is kiolvassa a nemzetiséget s egyéb tulajdonságot (nemcsak egyszerü, hanem tulhajtott egyoldaluság, mely az egyént, melyet a véletlen a kezébe játszott, könynyelmüen nemzeti typusnak állitja oda; és ha Pulszky a müvészetet akarja igy fölhasználni, szakosztott ilyen egyoldaluságba jut, mint már egy kissit jutott is, a midőn tételeinek bizonyitásnra feslészeti alapon Rubenst mint belga, Rembrandtot mint holland „nemzeti typust“ teszi oda. Állhattak ezek nemzetökhöz olyan viszonyban, mint a koponya a test többi részéhez, mint legkiválóbb rész, a melyből azonban mindent kiolvasni nem lehet, mert sok volt bennök a kiválóan egyéni, a a rendkivüli is.

Ha azonban megmaradunk a Pulszky által fölvetett „müvészeti nemzettypusoknál“ s iskolájukat nemzeti sajátságnak vesszük, az előtt a kérdés előtt állunk, hogy hát miben gyökerezik a tapasztalt különbség? s e kérdés szépen visszaterel a természethez, annak fejlesztő és átalakitó hatalmához, szóval a természeti viszonyok ellenállhatatlan befolyásához, ugy az ember szervezetére, mint hajlamainak, képességeinek fokára is irányára is.

A tenger szökő árjaival titani harczot vivó hollandit, e képzelhető legrealisstikusabb harcz tette reálistává még pedig minden izében, minden viszonyában azzá. És ugy a mint a hollandi gátrendszereit kiépiti, biztosabb, nyugodalmasabb állapotba jut, a realisztikus irány is enyhül. A belga azok között a viszonyok között, a melyek között élt ideálisabb irányokat is követhetett. Azonkivül Rembrandt a népével, Rubens az udvarával élt; egy okkal több a megkülönböztetésre.

Murillo madonnái rátanitanak a spanyolságra, de ezt nem érthetjük át meg át a spanyol föld természeti tulajdonságainak ismerete az emberre való átalakitó hatása nélkül. Igy folytathatjuk ezeket az Egyptomiak merevségéig, a melyet a monolith és pálmasudarból s az afrikai égaljnak az emberi alakra gyakorolt átalakitó hatalmából értjük meg igazán.

Azonban igaz! hiszen Pulszky a koponyászat ellenében még azt is felhozza, hogy a nemzetek vegyes elemekből valók, homogénnek csak a zsidó nemzetet ismeri. Azt tartom, hogy kissé szükre fogta a látókört s ezt is kissé felületesen vette. Ezenkivül nagy ellentmondásban van önmagával, mert ha nincs homogén nemzet, a müvészet sem lehet az, s ekkor hogyan akarja a typust megállapitani? De hát vegyük másképen a dolgot. Ha ősrégészetről és anthropologiáról szólunk, nem szólhatunk nemzetről, hanem fajtáról (race) s nem szoritkozhatunk Európára, egy kis kanyarulattal Arábia és Egyptom felé, hanem venni kell az embert egészben ugy a mint volt és a mint van. Mert meg kell állapitanunk: mennyire flexibilis az ember szervezet szerint, s hogyan viszonylanak a hajlithatósághoz egyéb tulajdonságai? Ez egy.

A másik a homogeneitásra vonatkozó tétel. Tehát csak a zsidó volna homogén fajta? Hát a Dravidától a Nubiain át a Kafferig vagy Ausztralnégerig? ezekkel mit csináljunk, kihagyjuk az ősrégeszet és embertan tudományából? Maga Pulszky fogja mondani, hogy nem lehet.

Vajjon ez alsóbb szervezetü fajtáknál nem találunk-e alsóbb rendü „müvészetet“ is? s mintsem hogy ez igy van el lehet-e választanunk a két szakot vagy felébe helyeznünk a müvészetet az anthropologiának, a himzést a koponyának? Bizony csak szoros egy viszonyban áll mind a kettő, bizony nem lehet.

Sőt biztos tovább is mehetünk a homogeneitás dolgában bizonyos conzervativizmus kimutatása érdekében, melyet alfajták szervezetében és egyéb tulajdonságaiban, tehát „müvészetében“ is észrevesszünk. Még Magyarországból sem megyünk ki ezért.

Hiszen vannak falvaink, a melyekből senki ki, és a melyekbe senki be nem házasodik; sőt vannak olyanok is, a hol a felvég az alvéggel csak községi köteléken áll s viselet, ergo „müvészet“ szerint is farkasszemet néz egymással. Nem folytatom tovább, mert tárcza helyet könyvet irnék; de azt még csak ideteszem, hogy akár anthropologiai akár müvészeti alapon keressük az emberismeretet, ezt a legszélesebb alapon is mélyen is kell keresnünk, itt a Rubens-Rembrand.féle példák veszedelmesek, mert csak önmagukat bizonyitó kivételek; a szakkörök egymásfelibe való helyezése pedig nem állhat, mert egyoldalusághoz vezet. Az embert tanulmányozva, nem felejthetjük ki szervezetét, nem hajlamait és képességeit, nem a természetet, melynek átalakitó hatása alatt az ember áll és nem azoknak a viszonyoknak a hatását, a melyeket az ember maga teremtett, mely utóbbiakat világosan feltüntette az akadémia fényes palotája, a hol a multkori gyülés tartatott, viszonyitva Kleofás vándornépe sátrához, mely magyaföldön még szintén eltér.

Én azzal a benyomással távoztam az ősrégészeti és anthropologiai társulat pár gyüléséről, hogy néha talán mégis nagyon könnyeden vétettnek a dolgok. Jol tudom, hogy ott sok a buzgó vendég és még ifju elem, a melytől elfogadható az ismeret; de az öregektől, kik európai névvel dicsekedhetnek, ugy néha-néha, az ismeret mellett elférne egy kis tudomány is, kivált akkor, a mikor az egyik ismeretkört a másiknak alárendelni iparkodnak.

Irtam pediglen e sorokat nem annyira a magam nevében, mint inkább nagyságos és clarissimus Professor Lenhossék helyett, mert ott ült ő az első padban s szó nélkül türte a koponyatudomány trepanálását. Nekem fájtak az ő érdemjelei, a melyeket craniologiával is szerzett. Elvártam volna a szak védelmét attól, a ki craniologice kimutatta azt, hogy Deák Ferencz becsületes ember, Rózsa Sándor pedig gazember volt.

Herman Ottó.

Lapunk mai számához egy és fél iv melléklet van csatolva.

Nikita fejedelem politikáját. — E levélben fejtegetve van, hogy a montenegrói csapatok, melyek számbeli'eg is tulsulyban vannak az albánok felett, miért kerülték el mindeddig az összeütközést ellenfeleikkel. Petrovics már régebben tanácsolta a fejedelemnek a támadó fellépést, hogy igy az albánok ne nyerjenek időt erőditéseket emelni és csapataikat szaporitani. Nikita fejedelem azonban nem egyezett bele azon indokból, mert előbb ki akart meriteni minden eszközt, hogy békés uton juthasson Dulcigno birtokába. Ezenfelül hadseregét is akarta kimélni, továbbá az ugy is izgatott albánokat békés uton akarta Montenegró javára hangolni. „Az albánok szerencsétlenebbek mint mi voltunk, ők rövid vagy hosszabb idő után ugy is alattvalóink lesznek, miért bántanók most őket“ igy okoskodott Nikita fejedelem. Ő az ellenállást az egyesült hajóhad akcziója által óhajtja megtörtnek látni és egyelőre arra szoritkozik, hogy a montenegrói csapatok a határt megszállva tartsák. Az előrenyomulás órája és módja a körülményektől fog függni.

Bozo Petrovic leveléből kitünik továbbá, hogy Nikita fejedelem ügyes bizalmi férfiak által, kik az albánoknak messze terjedő igéreteket tesznek, megtörni reméli az ellenállást, vagy legalább sokat elhóditani az albánok közül. Hasonló eljárás már az utóbbi háboru alatt is hálásnak bizonyult s előnyére volt Montenegrónak. Nikita fejedelem ily módon nyerte meg maga részére az igen vitéz miriditákat is. Minden a harcz szinhelyéről menekülő családnak barátságos fogadtatást biztositott Montenegro területén s több száz család élt is e vendégszeretettel. Pénzt és élelmi szereket is osztatott ki köztük, mely ezélból a trieszti szállitók korlátlan hitelt nyitottak neki. — Az ebből a montenegrói kormányra háramló nyolczszázezer frانknyi adósságot később Szentpétervárról kiegyenlitették. — Ennek következménye az lett, hogy Nikita fejedelem számos követővel bir a miriditák közt, mi megmagyarázza egyuttal a miriditák habozását az utolsó háboruban és azon elhatározásukat, hogy Montenegro ellen nem fognak harczolni.

A katholikus hegyi törzsek a jelenlegi válság alatt sem fognak részt venni a montenegroiak elleni akczióban, erre vall legalább eddigi magatartásuk.“

Az ügyvédrendtartási javaslat tárgyalása.

— VI-ik ülés. —

— okt. 2.

Mielőtt a javaslat további tárgyalása megkezdetett Kovács Kálmán figyelmeztet arra, hogy, mivel az eddigi megállapodások szerint az ügyvédi vizsgának ismétlése kétszernél többször is megengedtetett, intézkedés lesz teendő azokra nézve is, akár a 7-ik §-nál, akár az átmeneti intézkedésekben, kik eddig többszöri ismétlésre nem voltak bocsáthatók.

Az erről való gondoskodás az átmeneti intézkedésekre halasztatott.

Manojlovics E. ugyanesak az értekezlet eddigi megállapodásai folytán, intézkedést vél szükségesnek arra nézve, hogy miután a kamarai tagdijak tekintetében a kamarai választmány rendeli el a végrehajtást, és foganatositás végett megkeresi az illető biróságot, egyfelől eleje vétessék netán megtörténhető, de felesleges jogorvoslatoknak, másfelől a mégis előfordulható tévedések ellen is nyujtassék biztositék.

Javasolják tehát, hogy a végrehajtést rendelő határozat ellen ne legyen jogorvoslat, hanem a végrehajtás foganatositása ellen, ettől 3 nap alatt engedtessék előterjesztés a kamarai választmányhoz, mely a felett végérvényesen határoz.

Ezen javaslatot az értekezlet elfogadta.

Fölvétetett ezután a javaslat 21-ik § a s tüzetesebb eszmecserét idézett fel.

Teleszky István ahoz, hogy a javaslat szerint a kamarák számát és székhelyét a miniszter állapitsa meg, — hozzá járul, — de az e tekintetben irányadóul felállitott minimumot, hogy t. i. egy kamara legalább 200 tagból álljon nem fogadja el.

Mert a fegyelem sikeres fentartása lehetőleg közvetlen felügyeletet s ellenőrzést igényel, ez pedig akkor, ha a tagok távol eső vidékeken laknak, nem gyakorolható.

Mert továbbá ily korlátozás mellett annyira csökkene a kamarák száma, hogy nagyobb városok is a nélkül maradnának.

A javaslat oda törekszik, hogy kevesbittessék az ügyvédek száma, s ha ezen hatását gyakorolná, a felállitott kamaráknál 200-on alulra fogyna a létszám, ez folytonosan egyes kamarák beosztására s másokba beolvasztására vezetne.

Ezen szempontokból kiindulva, statisztikai adatok adhatnának utmutatást, hogy mennyiben határoztassék meg a minimum, s azt véli, hogy megfelelő lesz, ha ez 50 tagban állapittatik meg.

Szentgyörgyi J. felhozza, hogy ő is utmutatásul a statisztikai adatokhoz fordult s összeállitást tett.

Hivatalos adatok szerint egész Magyarországban 4600 ügyvéd van, kik közül Erdélyre 388 esik. Legtöbb tagja van a budapesti, legkevesebb a gyulafehérvári kamarának (61).

A tagok létszáma, 5 kamarának van 100-on alul, 13 kamaránál 100—200 közt, egy van 204-el, egy 335-el, egy ezen is felül.

Vannak kamarák, melyek egy törvényszék területére terjednek ki pl. Sopron, a temesvári kamarához ellenben 6 tszék területe tartozik.

A marosvásárhelyi kamarának 98 tagja van, s kiterjed 4 tszék területére.

Viszont vannak tszéki területek, melyeken igen csekély az ügyvédek száma, p. o. karansebesen 7.

9 tvszék területe olyan, hogy egy-egy tszéki területen 20-on alul van az ügyvédi létszám s különösen áll az erdélyi s ezzel határos vidékekre, kivéve Nagyváradot; vannak ezen vidéken járásbiróságok, hol egy ügyvéd sincs.

Az országnak ettől nyugatra eső részén ellenben ezzel ellenkező tüneménynyel találkozunk igy p. o. Egerben van 60, Marczalin 12, Tatán 15.

Ezeknek figyelembe vétele azt mutatja, hogy nem helyes a jelenlegi állapot s Teleszky javaslatával ellenkező eredményre vezet.

A fegyelem gyakorlása nem annyira a közvetlen felügyelettől, mint inkább attól függ, hogy meglegyen az annak üdvös gyakorlása a központokon szükséges elem, mind szám, mind intellectualis, mind moralis qualifikáczió tekintetében.

Ily központok már eléggé marquiroztatnak a felhozott statisztikai adatok által is, melyek önként utalnak p. o. Budapest, Sopron, Pozsony, Győr, Pécs, Szeged, Kassa, Debreczen, Nagyvárad, Arad, Temesvárra.

Az ily forgalmi s a felebb hangsulyozott szempontok alá eső központokat kell kikeresni s nem arra fektetni a fősulyt, hogy a kamara hány tagból álljon.

Ezeknél fogva a kamarák számának redukcziója s e mellett van, hogy azok száma állapittassék meg a törvényben: azt hiszi elég volna 15.

A miniszter volna hivatva azok székhelyeit s területeit meghatározni.

Vajkay B. egyetért Szentgyörgyivel abban, hogy a kellő központok felállitására fektetendő a fősuly, de a felhozott statisztikai adatok is arról győzte meg, hogy a czél elérése végett, legkevésbé ajánlatos bármely irányban is a miniszter kezét megkötni.

Ugyanazért nem tartja irányadáskép sem a tagok minimumát megállapitandónak és pedig anynyival kevésbé, mert nem lehetne a változó viszonyokhoz alkalmazkodni, mely ok egyszersmind e kamarák számának meghatározása ellen is szól.

A javaslatból egyszerüen kihagyatni kivánja a tagszám meghatározására vonatkozó passust.

Manojlovics E. a tagszám meghatározását, legalább a minimumét szükségesnek tartja, hogy a miniszterium eljárásában valamely passiv alapra helyezkedhessék, meg a költségviselés szempontjából is, mert csekély létszámnál tulterheltetnének a tagok.

De oly határig menni, mint a javaslat, nem lehet, mert ez oly területü kamarák felállitását igényelné, minők sok helyen a közlekedési viszonyokkal össze nem egyeztethetők.

A tagok létszámának minimumát 100-ban kivánja megállapittatni; egyebekben a javaslatot ajánlja.

Hódossy I. A kamarának, mint intézménynek feladatát tekintve, ez a következőkre összpontositható; u. m. a tudományos niveau emelése és az ethikai feladat, mely részben abban áll, hogy a tagok solidaritásba lépvén egymást támogassák és egyszersmind egymást kölcsönösen korlátozzák, részben pedig a fegyelmi hatóság gyakorlatában.

A kiemelt szempontok elseje s az ethikai feladat társadalmi része, a gyakoribb érintkezhetést s a szükebb körre szorulást igényli bizonyos fokig, s oda vezet, hogy nem kivánatos oly nagy területü kamarák létesitése, mely e czélokat koczkáztatná.

A főváros kivételes helyzetét nem lehet általános cynosuraul venni, a fegyelem gyakorlásának szempontja pedig nem kivánja, a másik két feladat koczkáztatását; mert igaz ugyan, hogy kisebb kör viszonyai alkalmat adhatnak bajokra, de ezeknek van ugy a miniszteri felügyeletben, mint a Curia biráskodásában correctivuma.

Ezeknélfogva Teleszky javaslatát pártolja.

Kovács K. szintén Teleszky javaslatához járul a kamarák számának meghatározását pedig azon oknál fogva nem kivánja, mert ha decentralizáltatnak a táblák, meglehet, hogy olyan helyre jutna, hol kamara nincs s megleven kötve a szám, nem lehetne a beállt helyzethez alkalmazkodni.

Győry E. Manojlovics azon véleményéhez járul, hogy a tagok létszámának minimuma 100-ban állapittassék, mert e mellett az előtte felhozottakon kivül az is szól, hogy kell a törvényben is biztositékot nyujtani az iránt, hogy a kamarák kitüzött feladataiknak s ezek közt esetleg a segélyezésnek, meg is felelhessenek, ehez pedig anyagi erő is kell.

Ha nincs legalább ily szám megállapitva, akkor megmarad a lehetőség oly kamarák felállitására, melyek feladatukhoz mérten gyengéknek mutatkoznának.

Ezen szám leghelyesebb középutnak is mutatkozik, tekintve a felhozott statisztikai adatokat, mert lehetővé teszi a közlekedési viszonyok, a kellő központok figyelembe vételét is, meg azt is, hogy a kamara minden irányban megfelelhessen feladatának.

Berczelly Jenő, különösen a fegyelem gyakorlásának kinövéseire való tekintetből nem kivánja a kis kamarákat s ezért legalább 100 tagban véli megállapitandónak a minimumot.

A minimumnak legalább 100 tagban való megállapitását hangsulyozván Szedenics és Siegmund is; az eszmecsere eredményeképp kimondatott:

hogy a kamarák számát és székhelyét az igazságügyminiszter állapitja meg akkép, hogy egy-egy kamarának legalább 100 tagja legyen.

A javaslat 22-ik §-a a következő módositásokkal fogadtatott el:

hogy megengedtetik a titkári s pénztárnoki állások egyesitése, azon korlátozás pedig, hogy tisztviselők csak azok közül legyenek választhatók, kik legalább 5 évig ügyvédkedtek, mellőztetett.

A 23. § akkép módosittatott, hogy e választmány Budapesten 24 rendes, 6 póttagból, vidéken 12 rendes és 3 póttagból álljon s hogy a póttagok csak a rendes tagok elhalálozása, lemondása, vagy egyéb állandó akadályozása esetén müködjenek.

A 24. §. észrevétel nélkül, a 25. §. pedig azon módositással fogadtatott el, hogy megtartatván a javaslat szerinti határnapok, a közgyülés összehivásának módja az ügyviteli szabályokban határoztassék meg, a helyi viszonyoknak megfelelőleg.

Tárgyaltatván végül a 26. §. mely a közgyülési tárgyakat tartalmazza, annak 1-ső pontja elfogadtatott.

A 2-ik pontból a kamarai tagok dijazására vonatkozó rész, miután esetleges kiadásaikról való gondoskodás a költségvetésbe tartozik, kihagyatott.

A 3-ik és 4-ik pontokra nem volt észrevétel, az 5-ik pont szövegezése pedig akkora hagyatott, mikor a választmány hatásköre már meg lesz állapitva s ehez lesz alkalmazható a felebbezések menete. A 6-ik pontból a külön bizottmányok kiküldhetésére vonatkozó, magától értetődő rész, a 7-ik §-nak első bekezdése pedig egészen mellőztetett.

Ugyanezen szakasznak a tanácskozási nyelvet tárgyazó rendelkezése a 20. §-ba határoztatott felvétetni, ott a hol kimondatik, hogy a kamara ügykezelési nyelve a magyar.

Legközelebbi ülés okt. 5-én.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük mult hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak.

Lapunk előfizetési ára:

oktober hóra	—	—	1 frt 80 kr.
oktober — november	—	—	3 frt 60 kr.
oktober — deczember	—	—	5 frt — kr.

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (himző-utcza 1, szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala.

UJDONSAGOK.

— okt. 2.

— **Lapunk első mellékletének tartalma: Szinház, müvészet. Törvényszéki csarnok. Közgazdaság. Tárcza: A szépen mosolygó hölgy.**

— **Lapunk második mellékletének tartalma: A nők, a kik ölnek és a nők, a kik szavaznak. Országgyülés.**

* Időjárás. Europában: A kis légnyomás (750) Észak-Oroszország felett, a nagy pedig (770) Svájcz táján. Ausztriában és Németországban a szelek nyugatiak; az idő felhős, borus Keleti Gácsország, esős, Olasz- és Dél-Francziaország derült. Hazánkban: Különböző irányu mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet főleg itten jóval kissebbedett; a légnyomás pedig keleten felebb, a többi részekben alább szállt. Az idő delnyugaton derült, helyenkint felhős; északkeleten többnyire borus, egy pár helyt csekély esővel. Kilátás: Hazánkban a déli félben derengő, száraz, az északi félben borongó idő, helyenként kis esővel várható. Budapesten ma egész nap gyönyörü tiszta idő volt. Hőmérő állása reggel + 9 R°.

— Személyi hirek. A király — mint Bécsből jelentik — ma az Érczhegységbe utazott vadászatra; onnét Ischlbe megy. — Samassa egri érsek ma délután Bécsből Budapestre érkezett. — Báró Kemény Gábor keresk. miniszter tegnap d. u. Weber épitész és Koós zálogházi igazgató kiséretében megtekintette az épülőben lévő terézvárosi fiók-zálogházat. — A nemzeti muzeumnak ma érdekes vendége volt: Langerforth lord, kinek kastélyában a királyné Angliában tartózkodása alatt lakott, s ki most Gödöllőn a királynét meglátogatta, ma reggel gr. Festetich Mária palota hölgy kiséretében megtekintette a nemzeti muzeumot. A vendéget Pulszky igazgató kalauzolta. — Fényes esküvő volt ma délután 1 órakor a városligeti Hermina-kápolnában. Tomcsányi László országgyülési képviselő vezette oltárhoz özv. b. Geramb Gáborné Török Erzsébet urhölgyet, Török József tekintélyes fővárosi polgár leányát. Az esketést Dánielik püspök végezte. A vendégek közt ott voltak b. Sennyey Pál, gr. Apponyi Albert, Trefort miniszter, Gajzágó Salamon az állami számvevőszék elnöke, Ráth K. főpolgármester, Ráth György, Királyi Pál, Weisz B. F., Gerlóczy alpolgármester, b. Podmaniczky Fr., dr. Kovács J. stb. — Budapestre érkeztek: Boerescu, családjával, oláh külügyminiszter Bukarestből. Fornielli gr., olasz külügyminiszter, Bukarestből. Aalberg Ida, finn szinésznő. Br. Apor, kir. tábla-elnök, M.-Vásárhelyről. Zuber J., főispán, Komáromból. Fiáth Ferencz, főispán, Veszprémből. Szabó K., főispán, Győrből. — György görög király és Olga királyné tegnap reggel elutaztak Bécsből.

— A képviselőház elnöke ma ebédre hivta meg a ház uj tisztviselőit. Az ebédben, mely Marsal éttermében tartatott, részt vettek a két alelnök, a jegyzők közül hárman, (Baross, Beöthy és Strazsimir), a háznagy és a képviselőház hivatalainak főnökei. Az ebéden a felköszöntők terméteszetesen nem hiányoztak. Kovács háznagy az elnököt, Szontagh a jegyzői kart, P. Szathmáry K. naplószerkesztő az alelnököket, ismét Szontagh a háznagyot, az elnök a képviselőházi hivatalok főnökeit köszönté fel. Az uj ülésszak első elnöki ebédje kedélyes vig hangulatban folyt le.

— A hadmentességi dij. A pénzügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatósághoz (Budapest főváros kivételével) a hadmentességi dij befizetésének határidejének kivételes meghosszabbitása tárgyában. A hadmentességi dijról szóló 1880. évi XXVII. t. cz. 18. §-a az 1879. évre járó hadmentességi dij esedékességi napját 1880. évi julius hó 1-én tüzé ki. Tekintettel arra, hogy ezen törvényczikk csak 1880. évi junius hó 13-ik napján szentesittetett, és az országgyülés mindkét házában 1880. évi junius hó 14-ik napján hirdettetett ki, a hadmentességi dij befizetésére a törvényben kitüzött esedékességi nap, az idő rövidségénél fogva betartható nem volt, a magy. kir. honvédelmi miniszter urral egyetértőleg az 1876. évi XV. t. cz. 48. §-a alapján megengedem, hogy az 1879. évre járó hadmentességi dij esedékessége, illetve befizetésének határideje 1880. október hó 15-dik napjára halasztassék el, oly megjegyzéssel, hogy mindazon késedelmes dijkötelesek, kik ebbeli kötelezettségüknek 1880. évi november hó 15-ik napjáig meg nem felelnek, az 1876. évi XV. t. cz. 41. §-ában meghatározott késedelmi kamatokat fizetni tartoznak; azok ellen pedig, kik a reájuk kivetett hadmentességi dijat 1880. november hó végéig sem fizetik be, az idézett 1876. évi XV. t. cz. III. részében körvonalozott végrehajtási eljárás leszen meginditandó. Oly helyeken illetve községekben, melyekben a hadmentességi dij 1880. évi október hó 15-ik napjáig az adófőkönyvekben még előirva nem lesz az 1876. évi XV. t. cz. 48. §-a alapján megengedem, hogy az érdekelt dijkötelesek a kivetett dijat a hadmentességi dijról szóló 1880. évi XXVII. t. cz. 13. §-a és ezen szakaszhoz csatolt utasitás 6. pontja értelmében kiszolgáltatandó dijkönyvecske kézbesitési napjától számitandó 8 nap alatt fizethessék be, — magától értetvén, hogy a befizetés elmulasztása esetén az 1876. évi XV. t.-czikknek fent idézett rendelései lesznek alkalmazandók.

— Pestmegye állandó választmánya ma délelőtt Földváry Mihály alispán elnöklete alatt ülést tartott és a megye 1881-ik évi költségvetését tárgyalta. A megye bizottsági tagjai nem nagyon érdeklődhetnek a megyének ugyszólván legvitálisabb belügyei iránt sem, mert a költségvetés előleges tárgyalásánál a mai állandó választmányi ülésen egy megyebizottsági tag sem jelent meg s azt csupán a megye központi hivatalnokai tárgyalták. A költségvetés a jövő évre 8000 frttal van magasabbra előirányozva, mint ez évre jóváhagyatott. A többletet az okozza, hogy a megyének mindinkább szaporodó ügyforgalmára való tekintettel az 5-ik aljegyzői állás ismét javaslatba hozatik, az igtatói és levéltári teendőkre és a levéltár rendezésére két segédhivatal szervezése ajánltatik s végre a pandurok felszerelvényeinek kijavitása illetőleg felszerelvényei nagy részének ujakkal való kicserélése vált szükségessé. A költségvetést az állandó választmány pártolólag terjeszti a közgyülés elé.

— Barlangi ásatások. Esztergommegyében a hires lábatlani barlangot, melyet a nép „Sárkánylyuknak“ nevez, s melyről annyi sokféle regét és mondát beszél, a napokban Szukáts József tanár kutatta át, a kutatás eredményéről a következő tudósitást vesszük: A barlang a dülőhegy meredek oldalán igen regényes fekvéssel bir. Széles bejáratát, melynek előteréről az egész vidék csinos fekvését be lehet látni, sürü cserjék veszik körül; de a barlang üregei oly csekélyek, hogy az ember alig mozoghat bennök, ugy hogy valószinüleg az őstörténelmi korban lakhelyül nem szolgálhattak. A barlang nagy terjedelmü előcsarnokában két kereszt árkot vontak, de alig haladtak két lábnyi mélységre a humus rétegben, már is a sziklás talajt érintették az ásók, ugy hogy az ásatást nem lehetett mélyebbre folytatni. A humusban apró cseréptöredéken kivül semmi sem fordult elő. A barna mázzal bevont edényeken különféle vonalozott ékitmények fordulnak elő, s korántsem őskoriak. Valószinüleg valamely háborus időben a falu népe a barlangba menekült s ezektől maradtak fenn az edény töredékek. A barlang felásatása után a kis falu ódon temploma mellett ástak fel nehány sirt, a hol a mult hónapban több érdekes tárgyat találtak. Két csontváz koponyáját, melyeket daróczszövetü magas süveg fedett, valószinüleg Rákóczy idejéből valók, mert a kuruczkatonák ilyent hordtak. A süveg egyik oldala még ép, de a másik már elkorhadt. A koponyákon fokos vagy kardvágások nyomai láthatók. Igy nem valószinütlen, hogy elesett harczosok fekszenek a góth stylü kis templom mellett. Különben a kettős hajóju templom aljában, a halom tövében csucsives kripta van de most pinczekép szolgál a 40 éve ott lakozó derék református papnak. A templomot először a katholikusok birták, de később a reformáczió idejében a kálvinisták vették el. A lábatlani barlang átkutatása után Kerndorfer Károly, nyergesuifalusi birtokos a bisznyiczei barlanghoz rendezett kirándulást, melyben dr. Gerenday György, Gerenday Béla s Kanovics urak vettek részt. A barlang vörös márvány bányák alatt fekszik Piszke falu határán, szintén magas hegy oldalán. — Mult évben több ezerre menő mázsa guánó földet hordtak ki a barlangból, de még koránt sem anynyit, hogy a humust elérték volna. Az ásatást az előcsarnok egyik bejáratával kisérelték meg. Néhány ásónyomásra igen számos csont töredék (ember, kutya, tehén) és vastag agyag edény darabok, égetett hamuval kerültek napfényre. A humus is alig bir egy lábnyi vastagsággal, ugy hogy temetkezési helyül nem szolgálhatott. A barlang előcsarnoka telve van lezuhant szikla maradványokkal miáltal a bejárat igen kényelmetlen. A bisznyiczei valamint a lábatlani barlang tehát az őstörténelmi korban az embereknek nem voltak lakhelyei, hanem mint jelenleg is a denevérek millióinak tanyái.

— Gróf Mikes János holttestét tegnap este kivitték a kerepesi temető halottas házába, hol ma délelőtt 9 órakor diszes ravatalra helyezték el. A terem fekete posztóval van bevonva, melyen a boldogult czimerei láthatók. A ravatal körül viaszgyertyák égnek. A mai nap folytán sokan meglátogatták a ravatalt, többek közt gr. Andrássy Gyula, Tisza Kálmán, gr. Szapáry Antal, gr. Szapáry István stb. Koszorut küldöttek a főrendi ház, a képviselőház, a nemzeti kaszinó, a kolozsvári kaszinó, özv. gr. Teleky Jánosné, b. Bánffy Albertné, gr. Károlyi Edéné, a kolozsvári nemzeti szinház (ily felirattal: „A kolozsvári nemzeti szinház választmánya felejthetetlen elnökének gr. Mikes Jánosnak 1880.“), a Schalek család stb. A koszoruk nagy része holnap fog megérkezni. A boldogultat életében többször kifejezett óhaja szerint Deák Ferencz nyughelyéhez közel fogják eltemetni, s a fővárosi tanács a Deák-mausoleum mellett jelöltette ki ma számára a sirhelyet.

— Felkérettünk a következő nyilatkozat közlésére: Tisztelt szerkesztőség! Becses lapjának október 1-ji számában olvasom, hogy a német szinházi német kérvényt, mely a miniszterelnök urhoz lenne beterjesztendő, „a fővárosi takarékpénztár bankhivatalnokai mind aláirták“ Alulirt is nevezett intézet tisztviselői közé lévén szerencsés magamat számitani, kijelentem, hogy a kérvenyt én nem irtamalá. Kérem az igazság kedvéért e nyilatkozatomat tudomásul venni és álláspontom igazolásául, mi ram nézve nem közömbös, annak becses lapjában helyt adni. Budapest, 1880. október 2. Kiváló tisztelettel Glósz Imre Miklós.

— Sürgős táviratok. A hivatalos lap a következő hirdetményt közli: Folyó évi október hó 1-től kezdve, a sürgős magán táviratok az egész osztrák-magyar monarchiában, és pedig ugy a belföldi, mint a nemzetközi forgalomban, valamennyi állami-, s táviratok kezelésére felhatalmazott vasuti — és magántávirdaállomásoknál korlátlanul elfogadtatnak. A sürgős táviratoknak tartalmazniok kell a czimzett és a feladási állomás nevét, továbbá a czim előtt „sürgős“, „dringend“, „urgent“ szók valamelyikét, vagy a táviratozásban ugyanazt kifejező „D“ betüt zárjelben. A sürgős táviratokért, melyek a nem sürgős magán-táviratok felett azon elsőbbséggel birnak, hogy ezeket megelőzve kezeltetnek, háromszoros dij fizetendő. Miről a táviratozó közönség ezennel értesittetik. Kelt Budapesten, 1880. évi szeptember hó 22-én. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

— Az aquincumi ásatások egyre nagyobbodó mérvben haladnak előre. Az országos régészeti bizottság részéről kiküldött albizottság az ugynevezett csigadombot és az ó-budai plébános egy földjét 340 frtért 3 esztendőre bérbe vette azon joggal, hogy a vonatkozó telkeket bármily módon átkutathatja. A kibérlés nem volt könnyü, mert a csigadombnak 13 parczella tulajdonosa volt. Az amphitheatrum, melynek alapját eddig kiásták, egyike a legnagyobbaknak. Területe körülbelül 47 hold. Ennél csak az aostai nagyobb, melynek kerülete 50 hold. Régiséget ásatás közben keveset, mindössze néhány Gordiánus császár idejéből való érmet, vasdarabot stb. találtak.

— Rácz Pali a királynénál. Idősb Rácz Palit nagy megtiszteltetés érte mult szerdán délelőtt a gödöllői várlakban, a királyné főudvarmesteri hivatalától meghivást kapott, hogy szeptember hó 30-án zenekarával Gödöllőre ránduljon, hol ő felsége különös parancsára játszani fog. A kitüzött időben a zenekar Gödöllőre érkezvén, megtudta, hogy a királyné nemzeti zenénket egy külföldi vendége Lord Langerphor előtt óhajtja bemutatni. Csütörtökön délutáni $1\frac{1}{2}$ órakor bocsátattak Rácz Paliék a kastély társalgó termébe. hol nemsokára ő felsége a királyné, Mária-Valéria főherczegné, Langerphor lord, gróf Festetich Mária udvarhölgy, s a királyné udvartartásából több ur és hölgy is megjelent. $1\frac{1}{2}$ órától $3\frac{1}{2}$ óráig kevés szünetelléssel huzták a czigányok a szebbnél-szebb magyar nótákat, melyeknek a nemes lordnak, mint észre lehetett venni, nagyon megtetszettek. Végre ő felsége kivánatára több keringőt is játszottak. A hangverseny után a czigányokat megvendégelték mire ezek visszaindultak a fővárosba.

— Fenevadak pusztitása. A végtelen butasággal megalkotott vadásztörvény hatása napról-napra érezhetőbb lesz. Sok vidéken a fenevadak már a nyár közepén pusztitottak s számuk és vakmerőségük a tél közeledtével mindinkább növekedik. Nagyvárad vidékén, mint az ottani lapok irják, annyira megszaporodtak már is a farkasok, hogy 8—10 jár csoportonként a szőlők közé garázdálkodni. A bestiák különösen a hegy-közujlaki szőlőshegyek „Mogyorós“ néven ismert részét lepték el leginkább. A farkasok ellen e vidéken hajtóvadászatot akarnak rendezni. — A fenevadak a felvidéken szintén nagyon elszaporodtak. — A beszterczebányai Szvornosztnak irják Trencsénmegyéből, hogy ott a medve és farkas falkák a falvakat is látogatják s hogy ilyen alkalmakkor nagy kárt okoznak a marhában. Mult hó 17-én a farkasok Ó Bisztricza ellen a lengyel határon formális támadást intéztek, minek az volt az eredménye, hogy a közel juhszállásról elüzött farkasokkal együtt 30 juh is eltünt. Mint a nevezett lapnak irják, a fenevadak Galicziából jöttek át, honnét őket az utolsó hadgyakorlatok alkalmával történt erős lövöldözés üzte el.

— A pápa és a szlávok. Mai keletted Rómából a következő távirat érkezett: A ma közzé tett s szept. 30-ról kelt pápai encziklika a szlávok apostolainak Szent Cziril és Szt.-Methodnak ünnepét kiterjeszti az egész katholikus egyházra s megerősiti a IX. Pius pápa által meghatározott s julius 5-én tartandó ünnepnapot. Az encziklika fölemliti több püspöknek a vatikani konczilium elé terjesztett erre vonatkozó kérését és feliratát, utal több szláv tartomány megváltozott politikai helyzetére, előadja a két szent életrajzát és Boszniában, Herczegovinában, Bulgáriában, Szerbiában, Galicziában, sőt Oroszországban kifejtett apostoli müködésük történetét és megemlékezik végül ama támogatásról, melyben a pápák mindenkor részesitették a szláv tartományokat. — A pápa köszönetet mond a gondviselésnek, hogy alkalmat szolgáltatott neki arra, hogy bebizonyitsa, minő atyai rokonszenvvel viseltetik a szláv országok iránt.

— Nagymérvü sikkasztás Pestmegyében. A bogyiszlói árvaszéknél utóbbi időben nagymérvü sikkasztásoknak jutottak nyomára, melyeket az ottani árvagyám követett el. Ma ment ki a megyei árvaszéktől a rendelet a járási szolgabirónak, hogy ez a hütlen gyám vagyonát a sikkasztott összeg biztositására foglalja le. A gyámot állásától azonnal felfüggesztették és szigoru vizsgálatot inditottak meg, a hiányzó összeg számszerinti meghatározása iránt.

— Nemzeti szinház. Wilt assz. ma „Alice“ szerepét énekelte az „Ördög Róbertben.“ Nagy művészettel, tapsok mellett. Ez alkalommal bucsuzott a közönségtől Weiner Julia kisasszony. Az ügyes tánczosné egy babérkoszorut is kapott emlékül, — Wilt asszonyon kivü Perotti és Ney ur részesült megérdemelt tapsokban.

— **Rövid hirek. Az uj müegyetemhez**, melynek hátsó részét az ősz-utczában már javában épitik, a Schlick-féle részvénytársulat szállitja az összes vasmüanyagokat 37.948 frt 43 krnyi árban. — **A czár házassága**, mint a „Gaulois“ állitja, Dolgoruki herczegnővel, már hónapok óta bevegzett tény. Micsenszky herczegnő, Dolgoruki herczegnő nővére, a napokban hagyta el Biarritz franczia fürdőt, hogy Livádiába menjen nővéréhez, a ki áldott állapotban van. — **Vogt** Károly hires német tudós fia Heidelbergben agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember egy könyvkereskedésben volt alkalmazva, öngyilkosságának oka ismeretlen. — **Az ellenőrzési szemle** a főváros területén hétfőn, e hó 4-én kezdődik. E napon az üllői laktanyában, megjelennek a 32. gyalogezredhez tartozó szabadságolt és tartalékos katonák. — **Állatkerti sorsolás**. A már párszor elhalasztott második sorshuzás az állatkertben holnap (vasárnap) d. u. 5 órakor lesz ugyanott megtartva; mely alkalommal számos diszmadár sorsoltatik ki. A látogatók ingyen kapnak egy-egy sorsjegyet. — **Ingyen, utolsó séta az utvesztőben**. V. Kovács József, 30 éves szineszi jubileumának alkalmából, okt. 3-ra ingyenes sétát rendez városligeti utvesztőjében, melyre a fővárosi közönséget meghivja, — **Elitélt czigányok**. Gráczban több napi tárgyalás után tegnap hoztak itéletet azon czigányok ügyében, kik Malli zsandárt Stubenberg-Klammban megölték. A czigányok magyarországiak. Közülök kettő: Horváth és Baranyi nevü halálra itéltetett, egy harmadik és több asszony sulyos börtönbüntetést kaptak. — **A zugligetből**. A disznófő táján — mint értesülünk — fölötte érdekes magyar cserepeket találtak. Hampl József a muzeum régiségtár őre rögtön kiment azok megvizsgálására. Az eredmény előreláthatólag fontos lesz ezen iparág történetére nézve hazánkban.

A magy. ált. hitelbanknál elkövetett váltóhamisitás.

A magyar általános hitelbank kárára elkövetett váltóhamisitás, néhány hét óta élénk izgalmat okoz az illető körökben. A kár 19.631 frt 95 krt tett, mely összeget a bank „Schulz Vilmos“ nevére szóló váltókra fizetett ki, mely váltók később hamisitottaknak bizonyultak. A hamisitás elkövetőjét tegnap Nyiregyházán elfogták Lang M. ottani fakereskedő személyében. Az elfogatásról s a vizsgálat részleteiről nyiregyházi tudósitónk részletes jelentést küldött be hozzánk; e jelentés, mely teljesen megbizható kézből ered, nagyban elüt azon tudósitástól, melyet a rendőrség saját félhivatalos kőnyomatu lapjában s annak utján a mai esti lapokban az esetről közzététetett. E félhivatalos tudósitást tehát mellőzve itt közöljük nyiregyházi levelezőnk jelentését a következőkben:

Nyiregyháza, okt. 1.

Kis városunkat az utóbbi napokban nagy izgatottságban tartá azon tetemes majdnem 20,000 frtot tevő váltóhamisitási ügynek kideritése, mely annak idején részletesen közölve volt a lapokban melynek kipuhatolására a kárvallott magy. ált. hitelbank tekintélyes jutalmat tüzött ki. B. lapjának olvasói tudják, hogy a magy. ált. hitelbank f. évi junius, julius és augusztus hónapokban 20.000 frtot megközelitő összegü hamis váltókat számitolt le, melyek Schulz Vilmos fakereskedő aláirására hamisittattak. Városunk maga is tekintélyes fakereskedéssel birván, ezen körök már magában véve felettébb érdekelte ez eset és ez érdeklődés még nagyobb mérveket öltött, midőn mult szerdán szept. 29-én a miskolczi vonattal megérkezett dr. Takács Lajos a magy. ált. hitelbank titkára, magával hozván egy a keleti typust kifejezetten magán hordó egyént, Lauffer nevü budapesti vésnököt.

A hitelbank képviselője megérkezése után azonnal az itteni törvényszéknek közbecsülésben álló elnökéhez, Kornis urhoz fordult, a kit ugy látszik, a hitelbank képviselője által előadott gyanuokok annyira meggyőztek, hogy Patkó Tamás vizsgáló biró urat ez ügyben eljárásra azonnal kiküldte.

Miként a vizsgálat későbbi folyama kideríté, a gyanuokok, melyekre a hitelbank fellépését alapitá, a következők voltak. A már emlitett Lauffer vésnök azon följelentést tette a hitelbanknál, hogy f. évi május havában az orthodox izr. kongresszus idejében megjelent üzletében egy fiatal ember és „Wilhelm Schulz Budapest“ felirásu bélyegzőt rendelt meg nála. Ez ifjunak idegen kiejtése és vidékies megjelenése, továbbá az a körülmény, hogy a legmakacsabb módon igyekezett a megrendelt bélyegző árát lenyomni felköltötték ugy Lauffer, mint ennek az üzletben időző neje figyelmét, mely körülményre a hitelbanknak feljelentésre jutalmat kitüző hirdetésének olvasásakor határozottan visszaemlékeztek. Lauffer nem tudta a fiatal megrendelő nevét, de nehány nap mulva látta őt egy idősebb férfi társaságában, és midőn ezek őt (Lauffert) megpillanták, az idősebb egyén nyomban követte Lauffert és vele a sugáruton levő üzletébe ment. Az ismeretlen megrendeléseket akart tenni, és midőn Lauffer kérdé: miféle névre, hirtelen kimondá „M. Lang“, mely névre Lauffer később annyival inkább visszaemlékezett, mert nagyon boszus volt a miatt, hogy az idegen semmi megrendelést nem tett, és noha eltávoztakor igérte, hogy visszajön, többet nem mutatta magát.

A hitelbank által közzétett hirdetmény az összes budapesti vésnökökkel közöltetvén, Lauffer üzletébe is elküldetett, hol is azt Lauffer távollétében neje vette át és emlékezvén a „Wilhelm Schulz“ névre történt megrendelésre a megrendelést könyveiben is megtalálván, a hirdetményt Hatvanban lévő férjének elküldötte, értesitvén őt, hogy a budapesti szállodákban tett tudakozódása szerint az orthodox congressus idejében csakugyan időzött itt Lang Mór nevü nyiregyházai fakereskedő fiával együtt. Lauffer a személyazonosságról meggyőződni akarván, egyenesen Nyiregyházára utazott s ott a kávéházban az öreg Langot felismervén, megszólitá, és miként állitja, azt ajánlá neki, hogy egyezkedjék a bankkal, miután minden kiudódott.

Lang ugyan azt állitja, hogy Lauffer tőle pénzt akart kicsikarni, a mit ő (Lang) indignaczióval utasitott vissza. (A közzétett tudósitásokkal szemben ki kell emelnünk, hogy ha nem is tagadható, hogy Lauffernek e megjelenése Nyiregyházán gyanus, de még korántsem igazolja a helybeli lapokban Lauffer ellen foglalt vádakat, melyek őt bünrészességgel és vizsgálat alatt állással vádolják. Az ügy ilyetén feltüntetésén annyival inkább csodálkozunk, mivel ama közlemények a budapesti főkapitányság irodáiban találják forrásukat, a rendőrségnek pedig alig lehet hivatása azon egyént, ki egy büntetendő cselekményt följelent, még ha maga nem állana is a legtisztább szinben, már előre pelengérre állitani. Szerk.)

Lauffer Budapestre visszatérve azonnal jelentést tett a bank igazgatóságánál, bemutatván megrendelési könyvét és előadván a fentebbieket, mire a bank titkárát azonnal kiküldte a helyszinére.

Az itteni vizsgáló biró ezen adatokban a házmotozás megejthetésére kellő alapot találván, azt a kir. ügyész és a bank megbizottja közbejöttével foganatositotta, kihallgatván az időközben lakására visszatért Lang Móriczot. Ez mindent tagadott, és miután irományai és könyvei is ez alkalommal csak felületesen nézettek át és pecsételtettek egy csomagba a vizsgáló biró nem látta indokoltnak Lang Móricz letartóztatását, de intézkedés történt annak az éj folytán rendőri felügyeltetése iránt.

Lang Móricz, ki mint itt általánosan ismerve van, néhány évvel ezelőtt jelentéktelen eszközökkel kezdte üzletét, mely a legutóbbi időben feltünőleg felvirágozni látszott, körülbelől 55 éves beteges külsejü férfi, de elég jó hirnévvel dicsekedett, a minthogy az izraelita hitközség iskolaszéki tagjává is választotta. Lang nős, 3 fiu apja, kik közül a legidősb Géza, a szomszédos Kemecse községben levő fa-üzlet vezetője s a helybeli rabbi leányának férje; a második Ignácz 19—20 éves suhancz, apja üzletében dolgozott; és erre feltünően talált az a személyleirás, melyet Lauffer a Schulz-féle bélyegző ismeretlen megrendelőjéről adott. A harmadik fiu, mint gyerek él apja házában.

A második fiut Ignáczot kellett tehát Laufferrel szembesités végett előkeriteni: de az ugyanazon nap a reggeli vonattal Csap felé elutazott volt. Az eljáró közegek felszólitására azonban apja következő napon fia után különböző helyekre táviratozván ettől este megjött a válasz M.-Szigetről, hogy az ide péntek délután $^1/_2$4-kor érkező vonattal meg fog jönni.

A budapesti főkapitányság küldöttei Farkassányi tollnok és Horváth Peter rendőrbiztos, csütörtök reggel, tehát a házmotozás megtörténte után érkeztek ide a hitelbank egy Löwy nevü pénztári tisztviselőjóvel együtt, aki annakidején a hamis váltókkal leszámitolt összegeket kifizette volt és a pénz átvevőjére visszaemlékezett. A budapesti rendőrök a házat, padlást, pinczét ujra átkutatták de mitsem találtak. Farkassányi tollnok az ez ügyben igen nagy erélyt és buzgóságot kifejtett itteni főkapitányunk Kerekréthy Miklós hivatali helyiségeiben kihallgatás alá vette az öreg Langot és ennek eredményéről, mely azonban tudtunkkal még mindig nem szolgáltatott bizonyitékokat, jegyzőkönyvet vett fel.

E kihallgatás után Lang a vizsgálóbiró elé vezettetett, hol az előző napon lefoglalt iratokat tartalmazó lepecsételt csomag felbontatott és alapos vizsgálat alá vétetett.

Nem akarván t. szerkesztő ur türelmével visszaélni, nem részletezem az e vizsgálat alkalmával fölmerült gyanujeleket: csak egyre a legfontosabbra szoritkozom; — és ez egy a Lang papirosai közt talált vagy (miután Láng már vasárnap óta tudta, hogy nyomában vannak) ott felejtett esküvői meghivó, melyen Lang Móricznak apróbb feljegyzései közt háromszor fordul elő a már kitünő jártasságról tanuskodó Schulz Vilmosfele hamis aláirás, más aláirás hamisitási kisérletekkel együtt.

E bünjel felfedezése után melynek eredetére nézve Lang semmi felvilágositást adni nem tudott, a vizsgáló biró azonnal elrendelte Lang Móricznak börtönbe vezetését. Késő este volt, midőn a biróság és rendőrség tagjai és a bank kiküldöttjei fárasztó munkájokat bevégezték.

A budapesti rendőr urak ma reggel eltávoztak körünkből, a bank képviselője pedig Lang Móricz és fia czég ellen fenyitő zárlat elrendelését kérvén, a törvényszék a kérésnek helyt adott és a biztositási végrehajtás a czégnek itt és Kemecsén levő vagyonára Marsaikó Károly helybeli előkelő fakereskedő kinevezett zárgondnok közremüködésével haladéktalanul foganatosittatott, mire annál nagyobb szükség volt, mert Lang Mor ügyvédje Halassy János által maga ellen csőd megnyitását kérte.

A mi Lang vagyonát illeti, fakészletét itteni üzletemberek 8—10 ezer frtra becsülik, követelései és készpénze is tehetnek egy pár ezer forintot, ugy hogy a kárvallott bank pénzének körülbelül fele előre láthatólag megkerül.

Nem szükséges mondanom, hogy városunkban mily nagy az érdeklődés ez eset iránt, melynek részleteit hiteles helyről — hol természetesen a vizsgálat további folyamára lényeges momentumokat bölcsen elhallgatják — sikerült megszereznem.

E perczben levelem zártakor veszem a hirt, hogy az Ignácz gyerek, ki Kemecsén, ki akart szállni, egy oda küldött rendőrbiztosunk által ide be és egyenesen a vizsgáló biró elé kisértetett. Mint hallom ugy Lauffer mint Löwy azonnal és határozottan ráismertek, amaz mint a Schulz-féle bélyegző megrendelőjére, ez, mint a hamis váltókra leszámitolt pénz felvevőjére. Annyi bizonyos, hogy a vizsgálóbiró Ignáczot sem bocsátotta el, banem egyenesen a börtönbe kisértette. Kiváncsian lessük az ügy kimenetelét.

Eddig levelezőnk érdekes közleménye, melynek kiegészitéseül még megemlitjük, hogy a bank kiküldöttje ma reggel ide vissza érkezett, a mi levelezőnk feltevését a vizsgálatnak eredményes volta iránt megerősiteni látszik. A budapesti törvényszék a bank kérésére még ma megkereste a nyiregyházai törvényszéket Lang Mór és Ignácz, valamint a lefoglalt irományoknak haladéktalanul ide küldése iránt. A minthogy ha a váltókon levő hamis aláirás Nyiregyházán készitte ett is, de azok itt értékesittetvén, a budapesti törvényszék ez ügyben illetékes biróság.

Egyletek, társulatok.

— Magyar tudományos akademia. Az I-ső (nyelv és széptudományi) osztály október 4-én d. u. 5 órakor ülést tart. Tárgy a következő: Vámbéry Ámin r. t. „A hunok és avarok nemzetiségéről." Az osztályülést összes ülés előzi meg a szünidő alatt beérkezett tárgyak bejelentése végett.

— A budapesti zenekedvelők egyletében a próbák a jövő héten kezdetnek meg: hétfőn $^1/_2$8 órakor a zenekarral, szerdán $^1/_2$8 órakor a férfi-karral, pénteken $^1/_2$8 órakor a nőikarral. — Az egylet ujabb müködő tagok felvételét október hóban a nevezett időben eszközlendi. Felkéretnek tehát azon t. cz. urak és hölgyek, kik az egylet müködő tagjainak sorába lépni kivánnak, hogy a fentemlitett napokon és órákban az egylet helyiségében (V. bálvány utcza 14. sz. a.) jelentkezni sziveskedjenek.

— A vas- és fémárumunkások egyesülete este fél kilencz órakor, az uj mező utcza 17. számban levő vendéglő helyiségében előértekezletet tartott. A gyülésen a tagok gyéren jelentek meg. Az elnök, Gosch Károly, német nyelven kezdte meg beszédét, s az egész gyülés német nyelven folyt. Szóló röviden utal arra, mi czélja az egyesületnek és hogy a mai összejövetel csakis előleges megbeszélés, nehogy a bekövetkező választásoknál zavarok forduljanak elő. Több szoczialistikus izü szónoklat után megtörténtek a kijelölések, mire a gyülés véget ért.

TÁVIRATOK.

A flotta demonstráczió.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „Standard" azt hiszi, hogy az esetre, ha Angol- és Oroszország Törökországot együttesen megtámadják, Ausztria-Magyarország Novi-Bazárból tovább fog haladni és Németország ehhez beleegyezését fogja adni.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A tegnapi minisztertanács 4 óra hosszáig tartott, a mi ritkaság. A nagykövetek nagyobb része ennek végeztével hosszabb ideig társalgott Granvillelal. A Dardanellák ostromzárának kérdése ismét felmerült. Lehetséges, hogy ez lesz a legközelebbi kérdés, mert mig Bright a kabinet tagja a komolyabb hadászati eszközökhöz nem fognak nyulni.

London, okt. 2. (Polit. Corr.) Az angol kormány csak abban az egy esetben foglalkoznék komolyan a hajóhadi tüntetés esetleges megszüntetése iránti javaslattal, ha a porta, a hatalmak által helybenhagyott föltételek alatt közvetlenül eszközli Dulcigno és területének átadását. Az angol kormány a portának, esetleg halasztást czélzó javaslatait vissza fogja utasitani.

Pétervár, okt. 2. (Polit. Corr.) Oroszország tegnap adta beleegyezését a porta által kért ujabbi határidő meghosszabbitáshoz. Orosz diplomácziai körökben semmit sem tudnak a Dardanellákban történendő hajóhadi tüntetésre vonatkozó tárgyalásokról.

Konstantinápoly, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) „Venus" Lloydgőzös 200 katonával, 50,000 oka kétszersülttel 300 zsák rizszsel s sok orvossággal Skutári d'Albániába, illetőleg San Giovanni di Meduába indult. Ugyanoda indult egy török hadihajó is 300 katonával 400 ezer löveg, egy tábori üteg, 3000 Martini fegyver s nagy mennyiségü élelemmel. A „Muchbir-i-Surur" fregatta, mely szintén katonákat szállit Albániába, ma érkezett ide, s mint hirlik ujabb szállitmány katonasággal, fog viszszautazni.

Izzet pasa Skutari volt kormányzója továbbá Dr. Spiraki bey a hadsereg ujjászervezési bizottságnak tagjaivá neveztettek ki.

Raguza, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az angol pánczélhajó épen most (d. e. 9 órakor) halad el erre Cattaro felé. Egy orosz admiralitás hajó egy óra mulva követi. A hajók először a cattaroi második öbölben fognak horgonyt vetni.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Az Agence Havas minden félhivatalos dementije daczára hitelesen jelenthetem, hogy Challemel-Lacour Granvillelel szemben határozottan kijelentette, hogy mindaddig mig a franczia hajók jelenléte arra alkalmas, hogy a szultánra moralis pressziót gyakoroljon, a franczia hajók közremüködhetnek; de semmi további lépéshez, legyen az Dulcigno bombázásaa vagy más egyéb, Francziaország hozzá nem járulhat. Angol megkeresésre tétetett közé a Havas ügynökség közleménye, s Lyons lord még mindig azon iparkodik, hogy a franczia kormányt további koncessiókra birja.

Páris, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Itt, valamint Londonban nem adták fel a reményt, hogy a porta engedni fog s vasárnap estig Dulcigno átadását végre fogja hajtani.

A „Liberté" a londoni minisztertanácsról azt jelenti, hogy az angol kormány el van határozva Törökország irányában az erélyes politika folytatására, még akkor is, ha egyes hatalmak igy tenni vonakodnának, egyedül fog eljárni, esetleg hajlandó a konferenczia határozatainak végrehajtására európai mandatumot elvállalni. Lehetséges, hogy Anglia legközelebb javasolni fogja a hatalmaknak, hogy a demonstráczió szinhelyét Konstantinápolyba tegyék át.

Antivári, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Ide érkezett megbizható hirek szerint Dulcignoban és annak környékén legfölebb négyezer albán katona van és a török katonaság mindössze hatezer emberből áll.

Páris, okt. 2. A „Memorial diplomatique" biztosnak mondja, hogy az angol miniszterek a csütörtökön tartott tanácsban elhatározták, hogy minden hadmüvelettől tartózkodni fognak. — Az idézett hirlap továbbá azt irja: „A nagyhatalmasságok egyetértése két ponton alapszik és pedig a berlini szerződés teljes végrehajtásán és Törökország integritásának ezen szerződés által meghatározott határokon belüli fenntartásán."

Gravoza, okt. 2. (Pol. Corr.) A nemzetközi flotta parancsot kapott, hogy készen tartsa magát, mert okt. 4-én Teodoba fog vitorlázni.

Páris, okt. 2. Biztos értesülés szerint, nem fogják megtarthatni holnap a Rochefort által összehivott meetinget, mivel az előkészületek nem felelnek meg a törvényes szabályoknak. — A meetingnek czélja, hogy rosszalását fejezze ki a hajóhadi tüntetés fölött.

Konstantinápoly, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Mint a porta köreiben hirlik, a seik-ul-islam a skutarii liga bizottságát felszólitotta, hogy engedelmeskedjenek a khalisa parancsainak s Dulcignot szolgáltassák ki Montenegrónak. Hasonló felszólitást intézett a seik-ül-islam a skutarii s a prevesai muftikhoz is.

Prevesából egy második török hadihajót indult Dulcignoba.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az összes itteni esti lapokat a „Presse" kivételével lefoglalták. Még a félhivatalos „Fremdenblatt" is e sorsban részesült. Indokot a lefoglalásra a lapoknak Karlsbadból keltezett s a német-cseh pártgyülés rezoluczióit tartalmazó táviratai szolgáltattak. A szerkesztőségekben nagy az elkeseredés e tény felett. E rezolucziók a következőleg hangzanak:

1. A harmadik német-cseh pártgyülés kijelenti, hogy a csehországi német nép a kormány akcziójában komoly és növekedő veszélyt lát az állam egysége és az államháztartás rendjére vonatkozólag, a szabadság vivmányait megkárositva és az Ausztriában élő államfenntartó németek állásának veszélyeztetését kénytelen szemlélni. Azon meggyőződésben, hogy a birodalmi egység és a németség csak a hü ragaszkodás által az eddigi összállami szervezethez a fennálló törvények szelleme és értelmében tartható fenn, a pártgyülés hazafias kötelességnek tekinti a harczot a leginkább közigazgatási uton megkezdett és folytatott tágitása ellen az egységes állami szervezetnek és a német törzs jogai ellen irányzott támadásokkal szemben. Tudatában annak, hogy e kötelesség teljesitése kényszeritő szükség, a pártgyülés elvárja, hogy az alkotmányhüpárti képviselők főfeladatuknak fogják tartani a nyilvános jogállapot megóvását, amint az az alkotmány szabadelvü törvényeiből folyik és megalkotva van. A pártgyülés megvárja továbbá, hogy a képviselők hüen ragaszkodni fognak továbbra is az államieszmékhez, ugy mint eddig és gátolni fogják a központi kormányzat minden gyengitését és minden visszalépést a kulturalis téren, főleg az iskolázás terén, és minden hevesen vitatott korlátozását a német törzs állását illetőleg, nem engedve magukat tévutra vezettetni a kibékülés és megegyezés jelszavaitól, a melyekkel való visszaélést a növekedő nemzeti elkeseredés kiséri és az állami kormányzat dezorganizaczióját jelentik. A pártgyülés ezeknél fogva követeli, hogy a képviselők teljes tudatában a szolidaritásnak, mely Ausztria minden németjei és liberalis egyénei közt fennál, közös eljárásra szorosan egyesülni fognak és hogy a közös czélokban meg fogják találni azon erőt, mely a győzelemhez vezet és annak tartos sikert biztosit. — A mödlingi- és brünni pártgyülések határozatait ezekből, teljes rokonszenvvel üdvözlik. A pártgyülés, helyteleniti a könnyed eljárási modort, melylyel a kormány az állam gazdasági kérdéseket tárgyalja, a nemzeti érzékenységet szükségtelenül sérti vagy pedig a parliamenti többség megszerzése czéljából fontos érdekeket áldoz fel. A pártgyülés elitéli a Csehország részére kibocsátott nyelvrendeletet és a képviselők elengedhetlen feladatának tartja ennek visszavonása mellett határozottan sikra szállani. E rendelet, mely minden több nyelvü állami területen lehetetlen, nem gyakorlati szükség eredménye és semmi törvényes alappal nem bir, lassitja és drágitja a kormányzatot és igazságszolgáltatást és megfosztja ezeket az államiszempontból szükséges egységtől. Mélyen sérti a német nép nemzeti érzületét, megzavarja az ország békéjét és a német kerületekben azon óhajt kelti, hogy Csehország két, nyelvileg elkülönzött területre osztassék fel. Tekintettel a kormány akcziojával összekötött hátrányokra és veszélyekre a német nép és képviselőinek feladata, a kormány ellen minden törvényes eszközökkel harczolni és e harczban megingathatlanul kitartani.

2. A harmadik német-cseh pártgyülés politikai szükségnek tartja a német-osztrák egyetemes pártgyülés összehivását és felhatalmazza a csehországi németek bizalmi férfiait a szükséges tárgyalásokat megkezdeni.

3. A harmadik német-cseh pártgyülés őszinte örömmel üdvözli a bécsi német iskolai-egylet életbe lépését és azon sürgős ohajának ad kifejezést, hogy Csehország németjei ez egyletet a városokban és a vidéken hathatosan támogassák."

Az előadók a következők: Az 1. pontra Rusz, a 2-ik pontra Klier és a 3-ik pontra Schlesinger.

Pétervár, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „St. Peterburgskija Wedomosti" az orosz kormány félhivatalos lapja, az osztrák-magyar szlávok helyzetéről vezérczikkezik, s azt irja, hogy az uralkodó galicziai utazásának első következménye az lesz, hogy a lengyelek és ruthenek Taaffe gróf politikáját támogatni fogják. S ez által a német czentralisták germanizáló törekvéseit meghiusitják, s a régvárt autonomiához juthatnak. Ezen eredmény elérése meg fogja könnyiteni a magyarországi tótok, horvátok és ruthenek harczát is a magyarok ellen. Nevezett lap nevetségesnek találja, hogy a magyarok a szláv iskolákat s egyleteket mindenütt bezárják. s helyettük félázsiai, müveletlen, müveltségre nem képes magyar nyelvüeket akarnak kényszer utján behozni. Végül Bécs ellen fordul, hol daczára annak, hogy 180 ezer cseh lakik ott, cseh iskolára mégis hiába várnak.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A Kandahar-kérdés nem hozatott szőnyegre; a kormány korábbi határozatánál marad minden, t. i. a csapatok visszavonatnak. Irországot illetőleg Forster nyugodt, s nem találja szükségesnek kényszereszközökhöz nyulni.

Berlin, okt. 2. Császári rendelettel október 20-ra hivták össze a szövetségtanácsot.

Dublin, okt. 2. Irország alkirálya 1000 font sterlingnyi jutalmat tüzött ki Mountmorris lord gyilkosainak elfogatására s teljes kegyelmet igért mindazon résztvevőknek, kik olyan felvilágositásokat adnak az illető hatóságoknak, melyek a gyilkos fölfedezéséhez és annak elitéltetéséhez vezethetnek.

London, okt. 2. Csütörtökön este Brookgrenban, London egyik külvárosában egy dobozt találtak, nagy csomó lőgyapottal, gyutacscsal és kautsukcsővel. A rendőrség nyomozást rendelt el: különben az ügynek nem tulajdonitanak valami nagy fontosságot.

Páris, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Beust gróf tegnap Barthelemy-Saint-Hilairerel értekezett, ki igen elismerőleg nyilatkozott Ausztria-Magyarországnak békés törekvéséről. Barthelemy a békét Francziaország belmegerősödéséhez s kifelé való állásának emeléséhez szükségesnek tartja. Németország állása Francziaországhoz igen barátságos. Németország csak egy magyarázatot tür. Konstantinápolyt tartja szem előtt. Mindkét birodalom a szultánt engedékenységre akarja birni, hogy Törökország tovább fennállhasson.

Bécs, okt. 2. A „Wiener Abendpost" a Kölnische Zeitung ama közleményére vonatkozólag, mely szerint Rudolf trónörökös egy előkelő idegennel szemben ugy nyilatkozott volna, hogy Bécsben kevésbbé aggodalmasnak tekintik a keleti kérdés fejlődését, mivel Oroszország és Ausztria-Magyarország oly módon köthetnének egyezséget egymással, hogy az előbbi Konstantinápolyt venné birtokába, mig Ausztria-Magyarországnak megengednék, hogy elfoglalja Szalonikit, — felhatalmaztatott kijelenteni, hogy a trónörökös semmiféle egyéniséggel szemben, ilyen nyilatkozatot nem tett.

Genua, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Garibaldi ma ide érkezik. Biztosnak tartják, hogy a részleges amnesztia meg fog adatni, mivel a minisztérium ezután remélí kikerülhetni azon zavarokat, melyeket Garibaldi agitácziója okozhat. A lapok gunyosan szólnak a Garibaldi dynasztiáról.

Róma, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) A kormány Garibaldihoz egy bizalmi emberét küldi, hogy őt lecsillapitsa. Genuában a helyőrséget megkettőztették. A tegnapi minisztertanács Depretis ellenzése daczára tegnap pártolólag elintézte a liguriai képviselők kérvényét a tavalyi márcziusi felkelés miatt elitéltek megkegyelmeztetése tárgyában.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) Goeschen legközelebbi hétfőn családjával együtt elhagyja Konstantinápolyt s Selborne helyébe lord kanczellárrá fog kineveztetni.

Brüsszel, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) A kormánybiztos Heulebe érkeztekor csak két zsandár által kisértette magát. Az ottani lelkész megkongattatta a vészharangokat. A fanatizált tömeg megrohanta a biztost s a zsandárokat. Ez utóbbiak körülvétetve éles golyóval lőttek. A zendülők elfutottak, a mint közülök kettő elesett. A csend azóta helyre állott, de az izgatottság nagy.

Róma, okt. 2. Görögország királya és királynéja ma érkeztek Milanóba. — Garibaldi Caprera szigetéről Genuába utazott. — Rómában várják az uj bajor ügyvivő megérkezését; Bibrát, az elhunyt bajor követet, családjának óhajára, Rómában temetik el. — A szász király okt. 10-én utazik Velenczébe.

Közgazdasági táviratok.

Laibach, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) A Laibach városi 1879-iki kölcsön mai harmadik huzásánál a **25.000** frtos nyeremény az 51129 számra esett, **3000** frtot nyert 30146 sz., **600** frtot 40332, 46949, 48919, 49281 és 65182 számok.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata) (A N. fr. Pr. jelentése). Meglátogattam a vöröspataki aranybánya alapitók ügyvédét. Közölte velem, hogy az alapitók kezei közt lévő okiratok szerint Szapáry gróf csakugyan ugy irta alá a szerződést, mint azt a prospektus közölte. Az ügyvéd nem tudja szükséges-e a még parlament beleegyezése is. (Bérbeadásról szóló engedélyre nincs szükség.)

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata.) A Duna-gőzhajózási társaság utján szeptember 24-től bezárólag 30-ig Bécsbe érkeztek és elszállitás végett feladattak: Buza érkezett Bécsbe 8892 mm., érkezett Kaiser-Ebersdorfba 20192 mm., érkezett és elszállittatott 9058 mm., elszállitás végett feladatott 1505 mm. Rozs, érkezett Bécsbe 2195 mm., érkezett Kaiser-Ebersdorfba 102 mm. Zab, érkezett Bécsbe 32671 mm. érkezett és elszállittatott 83 métermázsa, elszállitás végett feladatott 501 métermázsa. Árpa. Érkezett Bécsbe 3153 mm, érkezett Nussdorfba 990 mm., érkezett Kaiser-Ebersdorfba 2512 mm., érkezett és elszállittatott 10,880 mm., elszállittatott 407 mm. Tengeri érkezett Bécsbe 203 mm., érkezett és tovább szállittatott 98 mm. Liszt érkezett Bécsbe 3471 mm., érkezett Nussdorfba 12 mm., érkezett Kaiser-Ebersdorfba 602 mm., érkezett és tovább szállittatott 3371 mm. Repcze érkezett Kaiser-Ebersdorfba 18 mmázsa. Különféle érkezett Bécsbe 408 mmázsa.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A „Daily News" tegnapi kifakadásai a szilárd párisi boulevard jegyzések által elensulyoztattak ugyan, anual is inkább, mivel a prolongáczió határozottan könnyebb volt; mindazonáltal az „Agence Havas"-nak az előtőzsde folyamában érkezett hirei ismét lehangoltságot keltettek, ugy hogy a szilárd iranyzattal meginduló jegyzések majdnem kivétel nélkül többé-kevésbbé jelentékeny mérvben csökkentek. Csupán tramwayrészvényekben mutatkozott kereslet magasabb árfolyam mellett.

Valuták mérsékelten szilardak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 282.40, angol bank 118.—, uniobank 108.70, bankegyesület 130.30, magyar hitelbank 250.50, lombard 81.—, államvasut 277.—, kassa-oderbergi vasut —.— alföldi vasut —.—, tramway 203.75 papirjáradék 71.50—, magyar aranyjáradék 107.80—, innerbergi 92.50, 20 frankos arany 9.38$^1/_2$, birod. márka 58.25— Tiszai sorsjegyek 107.10.

11 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 282.40 angol bank 118.25, unió bank 108.80, bankegyesület —.—, magyar hitelbank —. , lombardok —.—, innerbergi —.—, papirjáradék 71.50 , m. aranyjáradék 107.85—, 20 frankos arany 9.39—.

A delitőzsde tartózkodólag nyilt meg. Az árfolyamok alig változtak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 282.40, angol bank 118.—, unió bank 108.75, bank-egyesület 130.—, magyar hitelbank 250. , államvasut —.—, Károly-Lajos vasut —.—, járadék 71.50—, innerbergi —.—, magy. aranyrente 107.85—, 20 frankos ar. 9.38$^1/_2$, tiszai sorsjegyek —.—.

Az üzlet további folyamában a forgalom állandóan kevés számu értékre szoritkozott. Tramwayrészvények ismét olcsóbban kinaltattak.

Jegyeztetik: Hitelrészvény 282.40, angol bank 118.30, unió bank 109.—, magyar hitelbank 250.—, bankegyesület 130.—, Károly-Lajos vasut 275.25, gőzh. részv. 535.—, kassa-oderbergi 128.25, papirjáradék 71.50 , birodalmi márka 58.22$^1/_2$, magy. arany rente 107.82—, 20 frankos arany 9.39 -, London 118.35, tiszai sorsjegyek —.—.

Délután 2 órakor jegyeztetik: Hitelrészvény 282.40, angol bank 118.—, unió-bank 108.90, magyar hitelbank 251.50, bankegyesület 131.—, államvasut 275.50 Károly-Lajos vasut 274.25, gőzhajó részv. 536.—, tiszai vasut 242.50, tramway 203.75, lombard 81.20, papirjáradék 71.47—, m. aranyjáradék 107.80 -, 1864-ki sorsjegy 171.50, községi sorsjegy 116.25 innerbergi —.—, 20 frankos arany 9.39 -, birodalmi márka 58.27$^1/_2$, tiszai sorjegyek —.—.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Déli zárlat: osztrák hitel 282, papirjáradék 71.50 magyar aranyjáradék 107.85.

Zárlatkor a következő jegyzések történtek:

Bécs, okt. 2. Hitelrészvény 282.—, lombard 81.— arany jár. 87.60—, London 118.20, galicziai 274.50, 1864-es 171.50, 1860-as 130.—, Frankfurt 57.40, nemzeti bank 820 , angol-osztrák 118.10, államvasut 276.—, Napoleond'or 9.39— rente 71.50—, hitels rsjegy 176.25, porosz pénzutalv. 58.22 Arany 5.63—, török sorsjegy 12.75, ezüst járadék 72.55 Csendes.

Bécs, okt. 2. M. földteherm. kötv. 84.25 erdélyi föld. kötv. 93.75, nagy. zálogievél 100.50, erdélyi vasut 156.—, magy. kel. vasut 84.40, Magy. sorsjegy 107.75 szőlődézsma 93.—, arany járadék 107.85, magy. vas. kölcsön 122.50, magy. hitel 252.25, alföld 153.05, magy. és ak-kel. vas. 144.50, kel. vasuti elsőbbs 80.90, tiszai vasut 242.50 kassa-oderbergi vasut 128.—, magy. leszámitoló bank —.—, tiszavölgyi sorsjegyek 107.10.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) (Esti tőzsde) Külföldi árfolyam jelentésekre élénk üzlet mellett a jegyzések javultak.

Ötórai árfolyam: Osztrák hitel 282.60 papirjáradék 71.52, magyar aranyjáradék 108, magyar hitelbank 252, angol-osztrák bank 118, unio-bank 109.10, államv. 276, Károly-Lajos vasut 275, lombard 81, elbavölgyi vasut 197, tramway erős kinálat mellett 204-ről 198-ra esett.

Hiatalos zárlatkor egy nagyobb üzér fedezésere az irány lanyhább.

Hatórai árfolyam: Osztrák hitel 281.50, papirjáradék 71.47$^1/_2$, magyar aranyjáradék 107.87$^1/_2$.

Bécs, október 2. (Esti forgalom.) Hitelrész. 282.20, magy. hitel 250.50, lombard 81.—, magy. aranyj. 108.—, rente 71.50, angol-osztrák 117.50, államvasut 275.75 Napoleon'dor 9.38$^1/_2$, galicziai 274.75, osztr. aranyr. 87.65 Elgyengült.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) (Magánforgalom.) Külföldi kedvezőbb árfolyamokra a magánforgalomban ismét javulás állott be. Kilenczórai árfolyam: Osztrák hitel 282.60, papirjáradék 71.50, magyar aranyjáradék 107.95.

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az összes bel- és külföldi gabnatőzsdéken hausseáramlat domináit a lefolyt héten, különösen a mi reánk nézve fontos: a budapesti piacz a buzaárakat felemelte.

Buza a lefolyt héten fogyasztás és kivitelre eladattott 40000 mmázsa. Meglehetős kinálat mellett prima faiok, különösen magyar piros buza a megelőző héthez képest 20—25 krral magasabb, középminőségü ára nem változott, szept.—okt.-re 11.40 és itt 25 krral olcsóbb, mint Budapesten. Tavaszi buzában a viszony ugyanez. A mai forgalom mintegy 20000 mm. Eladatott:

Tót 800 mm. 78 k. 11.13. Nyitrai 600 mm. 78—79 k. 11.24. Brüsau. Kaposvári 500 mm. 79 k. 12.25. Goetzendorf (három hónapra). Győri 400 mm. 74 k. 10.75 Győr. Határidőre ingadozó volt, buza őszre 10.35, tavaszra 10.52—10.65.

Rozs. Románia, e czikkben kivitelképesnek bizonyul, kevésbbé Szerbia is. Körülbelül 8000 mm. forgalom mellett igen szilárd és 32—36 krral magasabb. A vételkedv élénk. Eladatott: Tót 600 mm. 71 k. 10.35—10.40. Nyitra, dunai 500 mm. 69 k. 10.65. Bécs, pestvidéki 500 mm. 71 k. 11.10 Bécs.

Árpa. Kivitelre jelentékeny volt a forgalom változatlan árakon Délnémetország és itteni serfőzdék részére eladatott mintegy 20,000 mmázsa. A különbeni forgalom is 20,000 mmázsára rugott. Eladatott: Pozsonyi 2500 mm. 8.70, Ebersdorf, 600 mm. 7.60 frt Pozsony, mosonyi 800 mm. 65 k. 8.75 frt, soproni 1000 mm. 66 k. 9 frt, tót 1200 mm 66.5 k. 9 frt, morva 60 k. 9.50 frt. Mind bécsi nyugati vasut.

Tengeri. Kész áruban kevéssé változott árak mellett csekély üzlet volt. Az ár 8.50 frt, októberre eladatott 5000 mmázsa romániai 8.40 frton. Május—juniusra 6.40 frt áru.

Zab. Érkezett e héten 35000 mm. és további nagyobb szállitások vannak jelezve, miért is kereskedelmi ára majdnem eladhatlan, ellenben egészséges áru szilárd. Kereskedelmi 6.25—6.35 frt, rostált 6.50—6.90.

Liszt. Fogyasztók e héten nagyobb tevékenységet fejtettek ki a fedezések körül és nagyobb kötések jöttek létre mult heti szilárd árakon. Buzaliszt 25, rozsliszt 50 krral magasabban jegyeztetik.

Repcze kész áru 12.75—13 frt, káposztarepcze kész áru 13—13.50.

Hüvelyes vetemények. Tatárka 8—8.50 forint, lencse 25—30 frt, borsó 12—16 frt, bab 11—13 frt.

Repczeolaj. Finomitott kész áru 34—34.50, szept.—deczre 34.25—34.50 frt, jan.—aprilisra 34.50—35 frt.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, okt. 1. Kedvezőbb felfogása a politikai helyzetnek zárlatkor javulást idézett elő. Játékpapirok, bankok és külföldi fondok szilárdak, vasutak keresettek.

(Zárlati árfolyam.) Papirjáradék —.—, magyar aranyjáradék 92.40, 10 milliós kölcsön 69.90, hitelrészvények 487.—, lombard 139.50, kassa-óderbergi 55.—, orosz papirpénz 208.50, ezüstjáradék —.—, m. kinest. utalv. —.—, k. vas. elsőbbs. kötv. 84.25, állam-vasut 476.—, galicziai 118.60, ált. romániai 53.50 Bécsre 170.30. Meglehetős szilárd.

Frankfurt, okt. 2. (Zárlat.) Papirjár. 61.18, osztr. aranyjár. 75.25, osztr. hitelrészvény 241.—, osztr. államvasut 237.—, lombard 68.75, magy. galicziai vas. 119.50, váltóárfolyam Bécsre 171.40, ezüst járadék 62.$^1/_8$, magy. aranyjár. 92.56 osztr. bankrészvény 702.50, galicziai 236.—, Erzsébet nyugati vasut 163.—, tiszai vas. elsőbbs. —.—, magy. kincstári utalv. —.—. Csendes.

Frankfurt, okt. 2. (Esti tőzsde) Osztr. aranyjáradék —.—, osztrák hitel 241.87, osztrák államvasut 237.50, lombardok ezüst járadék 69.50, magy. aranyjáradék —.—, galicziai 236.25. Meglehetős szilárd.

Páris, okt. 2. (Zárlat) 3%-os évjár. 85.57, törlesztés évjáradék 87.55, lombard 185.—, magy. aranyjáradék 93.56, 5%-os évjáradék 120.4 , osztr. államvasut 595.— török sorsjegy —.—, földhitel 760, osztr. aranyjár. 76.75. Hausse.

Külföldi gabnatőzsdék.

Páris, okt. 2. Buza folyó hóra 27$^1/_4$ frank (= 12 frt 66 kr), novemberre 27— frank (= 12 frt 55 kr), novembertől 4 hónapra 26$^3/_4$ frank (= 12 frt 43 kr), az első négy hónapra 26.60 frank (= 12 frt 36 kr). Liszt folyó hóra 56$^1/_2$ frank (= 26 frt 71 kr), novemberre 56$^3/_4$ frank (= 26 frt 80 kr), novembertől 4 hónapra 56$^1/_4$ frank (= 26 frt 13 kr), az első négy hónapra 56$^1/_4$ frank (= 26 frt 13 kr). Olaj folyó hóra 74$^1/_2$ frank (= 34 frt 61 kr), novemberre 75$^1/_4$ frank (= 34 frt 84 kr), novembertől négy hónapra 75$^1/_2$ frank (= 35 frt 07 kr), az első négy hónapra 77.— frank (= 35 frt 77 kr). Szesz folyó hóra 62$^1/_4$ frank (= 29 frt 04 kr), novemberre 61$^1/_2$ frank (=72 frt 38 kr), deczemberre 61— frank (= 28 frt 33 kr), az első négy hónapra 59$^1/_2$ frank (= 27 frt 64 kr), Minden szilárd, időjárás szép.

Átszámitási árfolyam: 100 frank = 46 frt 45 kr.

Szállitási dij Budapest-Páris 7.70 frank = 3.31 frt. Bécs-Páris 7.07 frank = 3.31 frt.

Berlin, oktober 2, Buza oktoberre 213 márka (= 12 frt 39 kr), április—májusra 208 márka (= 12 frt 10 kr). Rozs loco 204 mrk. (= 11 frt 87 kr), oktober—novemberre 202$^1/_4$ mrk. (= 11 frt 77 kr), november—deczemberre 199$^1/_2$ mrk. (= 11 frt 60 kr), április—május 189.— mrk. (= 10 frt 99 kr). Zab okt-re 142$^1/_2$ mrk. (= 8 frt 29 kr), április-májusra 142— mrk. (= 8 frt 26 kr). Olaj loco 54 márka (= 31 frt 40 kr), okt.—novemberre 55.90 márka. (= 31 frt 35 kr), ápril—májusra 57.90 mrk. (= 33 frt 67 kr). Szesz oktoberre 57.40 márka (= 33 frt 38 kr), oktober-novemberre 57.50 mrk. (= 33 frt 44 kr), november—deczemberre 56.50 márka (= 32 frt 86 kr), április—májusra 57.20 mrk. (= 33 frt 27 kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 márka = 58 frt 15 kr.

Szállitási dij Budapest-Berlin 3.93 márka = 2.29 frt Bécs-Berlin 324 márka = 1.89 frt.

Stettin, okt 2. Buza októberre 201 márka (=11 frt 87 kr), április májusra 202 márka (=11 frt 75 kr). Rozs októberre 198$^1/_2$ mrka (=11 frt 55 kr), nov.—decz.-berre 185 márka (=10 frt 76 kr), Olaj októberre 55 márka (=31 frt 99 kr), ápr.—májusra 58 márka (=33 frt 73 kr). Szesz októberre 56.30 márka (=32 frt 74 kr), (okt. novemberre 56.30 márka (=32 frt 74 kr), novemb.—deczemberre 54.80 márka (=31 frt 87 kr), ápril.—májusra 55.60 márka (=32 frt 33 kr). Repcze 242 márka (=14 frt 07 kr.)

Átszamitási dij: 100 márka = 58 frt 15 kr.

Szállitási dij: Budapest-Stettin 4.31 márka = 2 frt 51 kr., Bécs-Stettin 3.62 márka = 2.11 frt.

Köln, okt. 2. Buza októberre 21.25 márka (= 12 frt 31 kr), márcziusra 21.40 márka (= 12 forint 45 kr.) Rozs októberre 19.95 m. (= 11 frt 60 kr), márcziusra 19.40 márka (=11 frt 29 kr.) Olaj októberre 29.50 márka (=17 frt 15 kr), apr.—májusra 29.20 márka (=16 frt 98 kr.)

Átszámitási árfolyam: 100 márka = 58 frt 15 kr.

Szállitási dij Budapest-Köln 5.95 márka = 3 frt 46 krajczár.

München, okt. 2. Buza 11.10 márka (= 12 frt 91 kr.), rozs 10.01 márka (= 11 frt 65 kr.), árpa 7.79 m. (= 9 frt 06 kr.), zab 6.97 márka (= 9 frt 11 kr.), bükköny 7.56 márka (= 8 frt 79 kr.)

Lindau, okt 2. A hangulat szilárd. Prima magyar buza 32 frank (= 14 frt 84 kr.)

Hamburg, okt. 2. Buza szilárd, októberre 198 márka (=11 frt 52 kr), tavaszra 204 márka (=11 frt 87 kr). Rozs szilárd, októberre 187 márka (=10 frt 88 kr), tavaszra 179 márka (=10 frt 41 kr), olaj csendes októberre 50 márka (=32 frt 86 kr), tavaszra 58$^1/_2$ márka (=34 frt 02 kr). Szesz csendes, október—novemberre 50 márka (=24 frt 08 kr), okt.—novemberre 48$^3/_4$ márka (=28 frt 35 kr), november—deczemberre 48$^1/_4$ márka (=28 frt 6 kr), april—májusra 47$^1/_2$ márka (=27 frt 63 kr.) Időjárás: esős. Átszámitási árfolyam: 100 márka = 58 frt 15 kr.

Prága, okt. 2. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Buzában nagy a kinálat, lanyha, 12.75; rozs szilárd 11.50; árpa 9.50; zab 6.90; repczeolaj 33 frt; repcze 14.25; burgonya szesz 32.25; czukorüzlet lanyha, rend-ment október-január 30.25.

London, okt. 2. (Az „Egyetértés" távirata) Czukorüzlet: Barbados 19—21 shilling, osztrák répaczukor 88% november-deczember 19 sh. 6 p, német áru októberre 19 sh. 7$^1/_2$ p.

Frankl B.
legszilárdabb, legrégibb és legnagyobb
butorbeszerzési forrás
BUDAPEST,
V. nádor-utcza 17. sz.

Monogramm,
pecsétbélyeg,
nyomtatványok
olcsón kaphatók.
Az angol gyorssajtó nyomdában, Budapest, gránátos-utcza 20.

Lőpor és robbanó anyagok
legjobban legolcsóbban kaphatók **Éder Antal Gyula** első magyar kir. lőpor és robbanó szerek főraktárában
IV. ker. Ferencziek-tere 4.

Calderoni és társa.
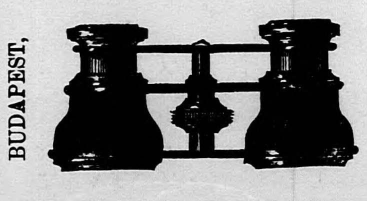

Zongorák és harmoniumok
uj és átjatszottak legjobban és legolcsóbban kaphatók
Éder Antal Gyula
zongora gyári raktárában IV. ker. Ferencziek-tere 4. Árjegyzékek szivesen megküldetnek.

ZILTZER J.
Véső domboritó és münyomdai intézete és pecsét bélyeggyára, a legmüvésziebb vésnöki munkák kő- és fémben, valamint mindennemü nyomtatványok készitése. Ugyanott a legszebb pecsétbélyegek olcsó áron készitetnek. Budapest, Dorottya-utcza 5.

Lőrincz István,
lábbeli gyára Budapest, Muzeum-körut 5. ajánlja ***saját*** szilárd gyártmányu ***férfi, női s gyermek lábbeli áruit*** mérsékelt árakon. Vidéki megrendelések ***gyorsan*** kiszolgáltatnak.

KÉPES CSALÁDI LAPOK.

Legolcsóbb, legdiszesebb és legterjedelmesebb szépirodalmi képes lap.
Megjelen minden vasárnap.

A „Képes Családi Lapok“ hetenkint három ivnyi tartalommal a legdiszesebb kiállitásban. csinos szines boritékban jelen meg, minden száma sok müvészi kivitelü képet hoz. — Közöl elbeszéléseket, novellákat, költeményeket, rajzokat, humoreszkeket, fővárosi és vidéki életképeket, uti- és vadászkalandokat, vonzó könnyed modorban irt ismeretterjesztő czikkeket, adomákat, érdekes apróságokat stb.
Minden héten egy ivnyi külön regény-melléklet, könyvalakban! — Havonkint a „Nővilág“ czimü ingyenes divatlap! — Értékes jutalmak és rendkivüli kedvezmények az előfizetők részére!
Bővebb programmal és mutatványszámmal szivesen szolgál a kiadóhivatal (Budapest, kalap-utcza 6. szám.)

Előfizetési ára:
Egész évre csak . 6 frt.
Fél évre . . . 3 frt.
Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Októberben kezdődik a harmadik évfolyam !!
Az előfizetések legczélszerübben postautalványnyal alulirt kiadóhivatalhoz intézendők. 745
Mehner Vilmos kiadóhivatala Budapest, kalap-utcza 6. sz.

Theatre pittoresque.

kisértet és szellemek megjelenesével sugár-uton a nagy mező-utcza közelében. — Bergheer Lajos Hanoverből tisztelettel értesiti a t. cz. közönséget, hogy előadásait, mely büvös mutatványok, chromaticai cataracta peroile, csodás szökőkut, mechanikus világképek, théatre piltoresque mozgó alakokkal, eddig felül nem mult kisértet és szellem időzésekből áll **f. október 7-én** csütörtökön fogja megnyitni. Bővebb a falragaszok. 785

Sirkoszoruk!

A koszoruk szine zöld levél arany mak.
Fekete levél ezüst borssal.
Fehér levél ezüst makkal.
Ezüst szinü levél ar. borssal
egy db gyári ára:

35 cmeter	. . .	frt 1.50
40	. . .	frt 2.—
45 átmérete	. . .	frt 2.50
50	. . .	frt 3.20
55	. . .	frt 3.80
60	. . .	frt 4.50
70	. . .	frt 6 50

3 méter hosszu szalag felirattal arany vagy ezüst betükkel, bőrből 4 frt, atlaszból 6 frt.
Egy diszes **sirkerités** öntött vasból ezüst bronczezal szinezve, kőrámában állitva zárható ajtóval
Körmérete 12 meter, ára 300 frttól feljebb.
Kivánatra rajz és árjegyzéket küldünk, szives megrendeléseket kérjük. 783

Gyurkoczy testvérek,
temetkezési szerelvények és siremlékek-gyára **Jászberényben.**

Kipróbált tyúkszem-szer.

A birodalom minden részéből és a lakosság minden köreiből hozzám intézett hizelgő elismerések bizonyitják, hogy
tyúkszem fájdalom
tyukszem szerem használata után többé **nem** létezik. Kapható **BABO KÁROLY gyógyszertárában** Oberhollabrunnban Alsó-Ausztria.
Ára I frt.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára Budapest, király-utcza 12.

Korona kávéház.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget tisztelettel értesiteni, miszerint helyben váczi-utcza a koronához czimzett kávéházamban 2 uj szerkezetü forogható márvány táblával ellátott Seifert Henrik és fia Bécsben cs. k. udvari tekeasztal gyárában készült kettős tekeasztalt felállitottam. A midőn bábu (kégli) és karamból játszmákra egyaránt kitünő mantunellekre különösen figyelmeztetem, van szerencsém a t. cz. tekejátszó urakat tisztelettel meghivni.
A többi 3 tekeasztalaim is a nevezett tekeasztalgyár által kitünő angol gummi mantunellel lettek ellátva, ugy hogy azok minden követelménynek megfelelnek.
Egyszersmind értesitem, hogy nálam 2 db használt, de még jó karban lévő tekeasztal olcsó áron eladó.
782 Tisztelettel **Harkai M. kávés.**

HUZELLA M.
Budapest, IV., váczi-utcza 2. sz.
fegyver és vadászati kellékek raktára, különlegességek a Sport különféle nemeihez.

Vadász-fegyverek Lefaucheux és Lancaster rendszer. Revolverek tő-állás mellett. ARENDT M. lüttichi fegyvereinek raktára.
Vadászfegyver-töltények Lefaucheux és Lancaster, Flobert, mindenféle gyutacsok. Revolvertöltények, fojtások és golyók, KREBS A. J. töltényeinek gyári raktára gyári áron.
Vadász-táskák, töltény-tárak és töltény-övek, fegyvertáskák és szekrények. Revolver táskák, ivópoharak és kulacsok szijjal.
Vadászfegyver-töltéshez szükséges gépek, tisztitó vesszők és készletek, kürtők, sipok, vadász-székek, pinczetokok és étekkosarak.
Vadászkések és tőrök, RODGERS, SPEARSON és HENKELS-félék, szinte angol zsebkések. Angol boxerek és más védelmi ezikkek.
Vadászkutya-nyakravalók, vezető és idomitó zsinórok, kutyakorbácsok, agarász lovagostorok, lovag botok, bötszijjak.
Vadászatra lábszár-védők szövet és bőrből, angol kézi lámpák, régi fegyverek, sisakok és paizsok, MAUERER-féle tüzszerszámok.
Vivó eszközök, kardok, pengék, maskok, plastronok. A halászathoz szükséges mindenféle kellékek.
Bogardus üveggolyó dobó gépek a galamblövészet helyettesitésére.

Bergel Zsigmond.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, valamint a t. épitőmester uraknak becses figyelmébe ajánlani a
cs. kir. szabad,
Kufsteini Portlant Cement
és vizmentes mész raktára. Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőimet mindenkor nagy pontosság, mint kitünő minőségü áruimmal kielégitsem. Kész vagyok bármily nagy mennyiségü megrendelést **azonnal** eszközölni.
Iroda és főraktár: 779
Budapest, VI. király-utcza 28. szám alatt.

Keskeny
útifű-mellczukorkák
a tüdő és mellbajok, köhögés, fojtóköhögés, rekedtség és tüdőhurut biztos gyógyszerei.

A természet által a szenvedő emberiség javára teremtett megbecsülhetlen keskeny útifü azon még eddig fel nem deritett titkot foglalja magában, miszerint a gége és légcső rendszer gyulladt nyakhártyájára való azonnali gyors és enyhitő hatás gyakorlásával az illető beteg szervek gyógyulását minden tekintetben lehetőleg elősegiti.
Miután gyártmányunknál és a czukor keskeny útifüböli tiszta vegyülékről kezeskedünk, különös figyelembe ajánljuk hatóságilag bejegyzett védjegyünket sat. dobozon levő aláirásunkat, mert csak ezek igazolják annak valódiságát.
Egy doboz ára 30 kr.
Schmidt Victor és fiai,
cs. k. szabadalm. gyárosok Bécs, Wieden, Allegasse 48.
Raktárak: Egressy G., Eisdorfer Gusztáv, Formágyi F., Pillich Ferencz, Schernhoffer C., Schwarzmayer János, Thalmayer és Seitz, Török József, Wagner Károly, Handtel Károly gyógyszerész uraknál, továbbá: Beck M., Danzer József, Dwerts Adolf, Édeskuty L., Farkas Gyula, Fanta Károly, Frey Alajos, Gyarmathy G., Guszmann és Mautner, Hubenay József, Kaschnitz Gyula, Kresselbauer G., Kokosch L., Kramplits és Zsiray, Luzsa M., Martony József, Miskey Ferencz, Mészáros Miklós, Mocznik L., Radocsay és Bányay, Szakál és Márton, Schedel János, Szenes Ede, Takács Lajos, Vághy Lajos, Vághy és Schwarz, Velsz Adolf, Weringer M., Zubek és Bátori kereskedő uraknál, Baier Arnót Budapesten, Varságh Béla gyógysz. Békés-Csabán. Köllner Lőrincz Egerben. Füzely Gyula urnál Nagy-Mihályon.

Vadászat kedvelőinek.

Jó minőségü belőtt kétcsövü ***Lefaucheux*-fegyver** valódi Ruban-csővel 25, 28, 30 frt. Damaszt-csővel 35, 40, 50, 75 frt. Kétcsövü ***Lancaster*-fegyver** valódi Ruban-csővel 35, 40, 45, 50 frt. Damaszt-csővel 55, 60, 70, 75 frt. Csősz-fegyver frt 6.50, 7.50, kétcsövü kapszlis-fegyver 12.50, 16, 18, 20 frt. Egycsövü Lefaucheux kerti fegyver fiúk számára 35 frt. Werndl vontcsövü ismétlő golyós fegyver nagy vadakra 52 frt.

Töltények Lefaucheux 100 drb.

	16-os	12-ős
barna frt	1.40	1.80
I-ső rendü zöld	1.80	2.20
Lancaster barna	1.90	2.30
I-ső rendü zöld	2.10	2.50

Nagy vadakra Lefaucheux v. Lancaster töltényekbe 5-ös golyó, doboz 80 kr. **Uj! Meglepő szép kész *tüzi játékok*** Lefaucheux vagy Lancaster fegyverből kilövők, mozsár **rakéták** c. 16 c. 12 durranással tuczatja frt. 2.40, 2.60 **szines csillagokkal** tuczatja frt 2.40, 2.60 Töltényfojtások 200 drb. 40 kr., párizsi fojtás, háromféle 1 dobozban 65, 85 kr. ***Flobert-puska,*** nem durranó, czéllövészethez szobában használható, és söréttel kisebb madarakra 12, 14, 17, 20, 26 frt. ***Flobert-pisztolyok*** 7.50, 10, 14 frt. ***Flobert-töltények*** 100 db. golyós 50 kr., frt 1.60, sörétes frt 1.50, 2.50, **vasczéltábla** kiugró böhóczczal frt 5.50, nagyobb mozsárral 9 frt. Vont csövü hat lövetü biztonsági **revolverek** 25 drb tölténynyel 5, 6, 8 frt, vésezett 6, 7, 9 frt, finomabb kiállitásban 10, 14, 20 frt, középen gyuló ***angol Bull-dog*** kis formáju erős lövésü revolver 10, 12, 18 frt. ***Revolver-töltények*** 100 drb. 1.80, 2.40, 3 frt. Lancaster-revolver-töltények 100-a 3, 3.60, 4 frt. Bőr ***revolver-táskák*** frt 1, 1.15, 1.30.
A vadászat egyéb kellékei. Lefaucheux és Lancaster töltőkészülék 1.20, 2.40, töltény-becsavaró-gép 3.75, 5 ft. Gyutacs-beillesztő 85 kr. 2.85, 4 frt. Tölténytartó övek 2, 3.50, 5 frt, tölténytáska kemény angol bőrből 24, 32, 36 drb töltényre 8.75, 10, 12 frt. ***Vadász-táska*** vizhatlan kelméből, Chagrin, borju, bagaria bőrből, áraikhoz aránylag megfelelő kiállitásban 3.50, 4.50, 6, 8, 12 frt, nagyobb nyulzsákkal frt 7.50, 10, 14.50, kötött vállra függeszthető zsákok 3.75, 4.50. Kutyavezető zsinórok 50 kr., frt 1—2, kutyaostorok frt 1, 2, 3.50. Uj városi agarászó ostor 4, 8, 10 frt, kutyaidomitó nyakravaló frt 1.20, 1.50. Vadászkürtők és jeladó sipok 60 kr., 1, 1.50, 2, 5, 10 frt. Vadásztőr 8, 10, 15 frt, fegyverzsákok 4.50, 8, 10 frt. Kemény fegyverszekrények 8—12 frt. Vadász-székek bot gyanánt használhatók frt 4.20, 6, 10. Lőportárak biztonsági fedéllel ½—3 kilónak 2,80, 7 frt. Vadász-gamaschnik, vizhatlan kelme és bőrből frt 4.50, 7.50, ***gumi esőköpeny*** kámzsával 10—21 frtig, ***lövész-jelvények*** 100-a 1.50, 2, 2.50, érczből frt 5, 8, 9, 18, vadászkulacsok frt 1.50, 2, 5.50.
A bőrnemek puhántartására ***Brandtner bőrpépe*** 1, 2, 3 frt.
Vadcsalogatók fürj, fogoly, kácsa, császármadár, róka, nyul, őz, szarvas és egyéb vadak híven utánzó csalogató sipok 60, 80 kr., 1 frt. Aczél rókafogó frt 2.60. Berendezett pinczetok 3, 5, 7 üveggel frt 9.50, 13.50, 14.25. Vadász tapló sapka 1 frt.
Vadász disztárgyak természethü szarvas, őz, róka, vaddisznó s egyéb állatfejek egész és fél nagyságban kampókkal fegyverek, vadász-táskák és egyéb vadászeszközök felfüggesztésére 4.50, 7, 9, 15, 40 frt.

Uj! Bogárdus üveggömbdobó-gép czéllövészet tanuláshoz 15 frt, 100 drb. pehelylyel töltött üveggömb 5 frt.

Jó, erős, vadász-, pontosan járó Nikl remontoir **zsebóra** 2-ős porfödéllel, kulcs nélkül felhuzható, romlásnak nincs kitéve, mert mutatója kinyitás nélkül igazitható 10 frt. Ajánlhatom megtekintés végett órásoknak és kész vagyok, ha meg nem felelne, 8 nap után is a pénzt visszatériteni.
☞ Minden tőlem vett puskát jóhirü puska-müvesem belövi és 10 mintatöltényeket mellékelek, mindamellett akármi oknál az meg nem felelne, mással kicserélem, vagy annak értéket kivánatra megtéritem; de még eddig t. vevőim a tőlem vett fegyverrel meg voltak elegedve, mert a kicserélést nem igen vették igénybe.
☞ Próbamegrendeléseknél képes árjegyzéket mellékel
KERTÉSZ TÓDOR, Budapest, Dorottya-utcza 1.

A valódi, 1851-ben szabadalommal ellátott, s legujabban ő császári királyi felsége által legfelsőbb engedélylyel kitüntetett, az orvosi kar által Bécsben megvizsgáltatott s jónak talált kitünő
patkány-méreg
gyors és tökéletes kiirtására a patkányok, házi- és mezei egerek, (menyéték,) vakondok, csótányok és ászkáknak. — Ára 1 bádog doboznak 1 frt o. é. 681
Hüber J. Károly,
füszerkereskedőnél, **IV. ker. Lipót-utcza 8.**

Butorvevőknek.

Árjegyzék:

1 pár két ajtaju siffon....	110 frttól feljebb	1 selyem garnitura ....135 frt
1 pár ágy		1 gobelin garnitura ....100 frt
1 mosdó..........		1 ripsz garnitura .... 85 frt
2 éji szekrény		1 nyugágy jutteből .... 33 frt
1 iróasztal........13 frttól feljebb		1 diván matraczal............ 20 frt
1 kredenz........25 frttól feljebb		1 bőrgarnitura........60 frttól feljebb

megjegyzem, hogy a butor fényezett diófából készültek, jótállást elvállalok. 612
BENEDEK S.
butorkereskedő és kárpitos Károly-utcza 28. szám.

Zártajánlati tárgyalás.

A magyar királyi közmunka és közlekedési ministerium folyó évi ad 15,683/I. szám alatt kelt intézkedésével az uj szegedi töltés bekeklezésére és az előtér leásására vonatkozó tervet helyben hagyván, ezen földmunkákra ezennel zárá-ajánlati tárgyalás tüzetik ki.
Az egész munka két részből áll: földfeltöltésből és földleásásból.
Ezen két munkára csak együttesen tehető ajánlat, külön-külön ki nem adatnak, az egység árak azonban különbözők lehetnek.

A földfeltöltés köbtömege	208.655	köbméter
A földleásásé	273,216	„
tehát a mozgósitandó föld összes köbtömege	481,871	„

Ezen munkákból a folyó 1880-ik évben csak az uj töltés E-F-G vonalainak kiépitése (a mi 91,494 kbmtr földet igényel) lesz foganatositandó, a töltés többi szakaszainak kiépitése 117,161 kbmtr földmozgósitással, valamint a 273,216 köbméternyi földleásás is a jövő 1881. évben eszközlendő.
A kellően bélyegzett ajánlatok pecsét alatt s a boritékon ezen felirattal **ajánlat az uj-szegedi töltés bellebezés és előtér leásás kivitelére,** a szegedi királyi biztosság titkári hivatalához (Széchényi-tér, uj Zsótér ház) czimezve **folyó 1880. évi október hó 14-én reggeli 9 óráig** nyujtandó be, később érkező ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.
Az ezen határidőn belől beérkezett ajánlatok ugyanaz nap reggeli 10 órakor fognak fölbontatni. A felbontásnál az ajánlattevők is jelen lehetnek.
Az ajánlat, az ajánlat tevő által sajátkezüleg (vezeték és keresztnevével) aláirandó, s abba, rendes lakhelye és állása is feljegyzendő; továbbá: világosan kimondandó az ajánlatban, hogy az ajánlattevő a terveket és köbkiszámitásokat megtekintette, s hogy a részletes épitési feltételeket és a feltét füzetet ismeri, s azokat kifogás nélkül elfogadja.
Az ajánlati összeg — minden hordtávolsági különbözetek nélkül a feltöltési és leásási munkákra együttesen, vagy külön-külön köbmeter után egység árban jelöltessék meg, s betükkel és számokkal tisztán olvashatóan irassék ki; az ajánlat pedig 32,000 forint biztositékkal, vagy pedig a biztositási összeg letételét igazoló a m. kir. központi állampénztár vagy a szegedi m. kir. adóhivatalnak nyugtájával legyen ellátva.
A biztositék elfogadtatik készpénzben vagy pedig az alább elősorolt értékpapirokban, tőzsdei árfolyam szerint, de legfelebb névértékben, ha a tőzsdei árfolyam a névértéket felülhaladja, és pedig elfogadtatnak:
a) magyar és osztrák állampirok kivétel nélkül, ideértve a földtehermentesitési, szőllődézsma váltsági, jelzálogos urbéri váltsági kötvényeket, sóbánya utalványokat és kamatozó (állami) pénztári jegyeket és államsorsolási kölcsönök sorsjegyeii is;
b) az állam kamat biztositásban részesülő teljesen kiépült s a forgalomnak tényleg átadott magyar és osztrák vasutak elsőbbségi kötvényei;
c) a magyar földhitelintézet záloglevelei és az osztrák-magyar bank, illetőleg a volt osztrák nemzeti bank záloglevelei, valamint a többi hazai pénzintézetek által kibocsátott záloglevelek, a mennyiben ezen intézetek igazolják, hogy üzletvezetésük a záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi XXXVI. t. cz. határozmányainak megfelel.
A tervek, előméretek, köbkiszámitások, részletes feltételek és a feltétfüzet, a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatalnál naponkint a hivatalos órákban megtekinthetők, a hol a kivánt felvilágositások is megadatnak.
Végül megjegyeztetik, hogy jelen vállalat átengedésénél, az ajánlattevőnek, ajánlatán felül, még anyagi viszonyai és személyes megbizhatósága is tekintetbe fognak vétetni.
Szegeden, 1880. évi szeptember hó 30-án.
774 **A szegedi királyi biztosság.**

Vizmentes ponyvákat

fekete, sárga és természetszinü, kautschuk olajjal fedve, tökéletesen rugékony és tartós.
Gabona és buza ponyvákat minden nagyságban.
Gabona és lisztzsákokat a legkitünőbb drillzsákvászonból ajánl jótállás mellett
RACZ GERGELY,
vizmentes ponyvák gyára.
Budapest, külső váczi-ut 30. sz. a kis sörcsarnok mellett.
Ugyanott régi és ócska ponyvák jól és gondosan kijavittatnak, ujból kautschuk olajba áztatnak és a legjutányosabb ár mellett ujjá alakittatnak.
☞ Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Továbbá legfinomabb oliv-gépolaj, mely kiszáradhatlan, valamint megvastagitott gépolaj és legjobb minőségü kocsi kenőcsöt ajánlok a legolcsóbb árakon. 787

Legjobban **osztályozásra** alkalmas
Eredeti **Mayer-féle** Trieurök
16.000 gép forgalomban

Kérem a gyári-jelvényt kivánni.
30 MEDAILLEN
GROSSMANN J.
váczi-körut **Budapesten,** **76-ik szám.**

Az engedélyezett katona-iskola Budapesten
nagy korona-utcza 13. szám.

Tanfolyamát **f. é. október 1-én** kezdi meg, és pedig:
I. **Egy előkészitő tanfolyamot** fiataloknak, kik a katonai pályára lépni akarnak, és kik a cs. k. katonai képezdék és a hadseregi apród iskola **felvételi vizsgáikra** előkészittetnek.
II. **Egy hadapródi tanfolyam** a cs. k. hadsereg katonái és fiatal polgárok számára, kik tisztek lenni akarnak, és itt a **hadapródi vizsgák letételére** előkészittetnek.
Előjegyzések és beiratások naponta. Vidéki látogatók lakást és teljes ellátást kapnak az **intézetben.** — Előrajzok ingyen. 742
Az igazgató:
Fissinger E. nyug. százados.

Helyiségváltoztatás.

Az 1862-ik év óta Dorottya-utcza 1-ső szám alatt fenállott **vászon áruk és fehérnemü üzletünk** 1880. szeptember 15-től **IV. ker. bécsi-utcza 1-ső szám alatt** a hajó-utcza sarkán az Azienda házban **szőnyeg gyári raktárunkkal** szemben létezik, és ajánljuk dusan felszerelt **áruraktárunkat** mérsékelt olcsó **gyári árakon.**
Mély tisztelettel 762
TOTTIS és KREN
Budapest, „Az északcsillaghoz“
IV. ker. bécsi-utcza 1. szám alatt, hajó-utcza sarkán.

Első budapesti butor-bazár.

I. CSOPORT.
Háló-szoba.
1 pár 1 ajt. siffon . . . 83 frt
1 pár nyoszolya . . . 22 frt
1 ajtó mosdószekrény . . . 12 frt
2 éjjeli szekrény . . . 12 frt
Ebédlő-szoba.
1 12 szem. ebédlő-asztal . . 16 frt
1 kredencz, pohárszék . . 25 frt
6 nádszék . . . . 15 frt
1 diván . . . . . 30 frt
1 fakeretü tükör . . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 ripsz garnitura . . . . 110 frt
1 diszasztal . . . . . 20 frt
1 aranykeretü tükör . . . . 20 frt
II. CSOPORT.
1 pár 2 ajtaju siffon . . . 45 frt
1 pár nyoszolya . . . . 30 frt
1 drb 2 ajtaju mosdó . . . 16 frt
2 drb éjjeli szekrény . . . 14 frt
Ebédlő-szoba.
1 18 szem. ebédlő-asztal . . 20 frt
1 kredencz álványnyal . . 35 frt
6 finom nádszék . . . . 18 frt
1 diván gobelinból . . . . 40 frt
1 fakeretü tükör . . . . 20 frt
Fogadó-szoba.
1 gobelin garnitura . . . . 130 frt
1 diszasztal . . . . . 25 frt
1 aranykeretü tükör . . . . 25 frt
1 ezüstállvány . . . . . 12 frt
III. CSOPORT.
1 pár faragott 2 ajtaju siffon 50 frt
1 pár faragott nyoszolya . . 40 frt
1 pár márványalapu éjjeli . 18 frt
1 drb 1 ajtaju mosdószekrény 20 frt
Ebédlő-szoba.
1 24 szem. ebédlő-asztal . . 35 frt
6 gót nádszék . . . . . 36 frt
1 finom kredencz márványból 60 frt
1 fakeretü tükör . . . . 30 frt
1 tükör, alá asztal márványnyal . . . . . . 18 frt
1 gobelin ottomán . . . . 60 frt
Fogadó-szoba.
1 finom selyemgarnitura . . 140 frt
1 faragott disz-asztal . . . 30 frt
1 aranykeretü tükör . . . 30 frt
1 conzol-asztal márványnyal 18 frt
1 ezüst-szekrény . . . . 50 frt
IV. CSOPORT.
1 pár finom siffon . . . . 60 frt
1 pár finom nyoszolya . . . 60 frt
1 pár márványalapu éjjeli . 25 frt
1 pár márványalapu mosdó . 35 frt
Fogadó-szoba.
1 finom franczia garnitura . 200 frt
1 finom disz-asztal . . . . 40 frt
1 aranykeretü tükör . . . 40 frt
1 arany-conzol márványnyal 30 frt
1 ezüst szekrény . . . . 60 frt
1 öltöző tükör faragott . . . 40 frt
1 női iró-asztal . . . . 35 frt
Ebédlő-szoba.
1 finom kredencz . . . . 75 frt
1 ebédlő-asztal . . . . 50 frt
6 faragott gótszék . . . . 42 frt
1 faragott keretü tükör . . 40 frt
1 faragott conzol márvány . 25 frt
1 finom ottomán . . . . 70 frt
V. CSOPORT.
1 pár igen finom siffon . . 80 frt
1 pár igen finom nyoszolya . 75 frt
1 pár igen finom éjjeli . . 30 frt
1 drb mosdó márványnyal . 40 frt
1 jutte diván . . . . . 40 frt
4 taborette . . . . . . 40 frt
1 pipere-asztal tükörrel . . 30 frt
Ebédlő-szoba.
1 finom márványalap kred. . 100 frt
1 finom ebédlő-asztal . . . 30 frt
6 finom faragott gótszék . . 50 frt
1 fin. faragott fakeretü tükör 50 frt
1 fin. márványalapu conzol . 35 frt
1 ottomán francz. Bourette . 30 frt
2 karszék hozzá . . . . . 45 frt
4 taborette . . . . . . 50 frt
1 szervéttaprés . . . . . 15 frt
Fogadó-szoba.
1 finom egész behuzott garnitura . . . . 250 frt
1 disz-asztal . . . . . . 50 frt
1 arany keretü tükör . . . 100 frt
1 arany conzol márványlap. 40 frt
2 drapperia felszerelve . . 50 frt
1 finom ezüst-szervante . . 75 frt

Vidéki megrendelések 20%-nyi előleg beküldése mellett utánvétellel is szállittatnak. Meg nem felelő áru 14 nap alatt az átvételtől, visszavétetik és az összeg visszaadatik.
Csomagolás 4%. Képes árjegyzékek ingyen.
Első budapesti butor-bazár
OPPODI és ELLENBERGER
Deák-utcza 7-ik szám I. emelet.
Fiócküzlet: N.-Kanizsán Ellenberger és Társa czég alatt.

Mössmer Jòzsef
☞ **rumburgi vászon raktára** ☜
„a menyasszonyhoz“
Budapest, koronaherczeg-(uri) utcza 12. sz. a zsibárus-utcza sarkán.

ajánlja gazdagon fölszerelt raktárát a legjobb fajta **rumburgi, irlandi, hollandi, kreasz, fonal** és **lepedő-vásznakból; asztali készletekből** 6. 12 és 24 személyre, **ágynemüekből, csinvat-, jaquard-, damaszt-, gradl-** és **kávéabroszokból, törülközők,** angol és franczia **battiszt,** valamint sziléziai és irlandi **vászon-zsebkendőkből,** függönyökből, **asztal- és ágyteritők-, flanell-, takarókból, zsinór-, piqué- és szines ruha-barketokból, flanell-, wattmoll-, chiffon,** angol **shirting** és **oxfordból.** Nagy raktár kész **női** és **férfiingekből, nadrágok-, corsettek-, alsó-szoknyák-, lepedők-, párnák-, harisnyák-** és **kapczákból,** himzett vászon- és **batiszt szélekből, betétek-, csipkék-, kézelők-** és **gallérokból,** valamint **teljes gyermekfölszerelésekből.**
Kiházasitási készletek, minden nagyságban a legjobban eszközöltetnek. Az árak a legolcsóbbak valamennyi ismert szilárd czégekéi között, a hol jó és nehéz vászon adatik.
Árjegyzékek kivánatra megküldetnek s vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal a legpontosabban teljesittetnek. 781

A hurut,

köhögés, rekedtség, mell-, gyomor- és gégefőbajok ellen.
Parád, Kis-Terennén át.
Megjegyzem, miszerint a küldött malátakivonat egészségi sör betegemnek igen jót tesz, szivesen iszsza a csillapitó hatását érzi; ennek következtében felkérem számomra postafordultával tekintetes Rattner Antal urnak a Mátra-bánya igazgatójának czimezve, 28 palaczkkal az ön malátakivonat-egészségi söréből s egy fent Hoff-féle malátacsokodét küldeni. **Stoll Károly,** orsz. képvisolő.
HOFF JÁNOS
urnak, a legtöbb európai uralkodók udvari szállitójának Bécs, Stadt, Bräunerstrasse 8.
Fiókraktár: Budapest, zsibárus-utcza 7.
Raktárak: Török J. király-utcza, Weninger M. Buda, főutcza 146.

Hirdetések
e lap részére
felvétetnek
a kiadó-hivatalban
(himző-utcza I. sz.)

Grimm Gusztáv könyvkereskedésében
Budapesten.
IV. ker. Ferencziek-tere 9-ik szám alatt
megjelentek:

A német nyelv levélszerinti oktatása öntanulásra. Utmutatás a német nyelv alapos és könnyü megtanulására. Toussaint-Langenscheidt tanmódja szerint irta Roder Adolf. 40 levél diszes kartonban 6 frt.
A franczia nyelv levél szerinti önoktatása. Toussaint-Langenscheidt (Robertson) tanmódja szerint irta Psenyeczky Nagy Sándor. Legujabb kiadás. Teljes 32 levélben. Ára diszes kartonban 10 frt.
Az angol nyelv levélszerinti önoktatása. Toussaint-Langenscheidt (Robertson) tanmódja szerint irta Psenyeczkt Nagy Sándor. Legujabb kiadás. Teljes 32 levélben. Ára diszes kartonban **(10 forint helyett) most csak 5 frt.** 785

Női öltönyök.

A magas uraságoknak tisztelt vevőimnek és a n. é. közönségnek tudomására juttatom, miszerint raktáromban
öltözékek, kabátok, felöltők és köpenyek
az őszi és téli idényre
☞ **párisi és berlini divat szerint** ☜
a légnagyobb választékban kaphatók és megrendeléseket a legpontosabban eszközlök.
Nagy raktár a legujabb női ruhák — kabátok — selyemszövetek és bársonyokban. 780
Minták kivánatra bérmentve. Tisztelettel
Eibenschütz Sándor,
Budapest, hatvani-utcza Ferencziek-bazára.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Károly-kaszárnya (rostély-utcza 3. szám.)

Az „EGYETÉRTÉS" első melléklete.
— 274-dik számához. —

Szinház, müvészet.

Az őszi műtárlat.

Holnap, vasárnap nyilik meg a mücsarnokban az őszi kiállitás, közel háromszáz művel. Ma az ujságirók számára már szabad volt a bepillantás. Persze, hogy ilyenkor, közvetlenül a megnyitás előtt, mindig nagy még a rendetlenség. A festmények nagy részét az éjjel aggatták föl; a másik részét napközben. A szekrények, ládák még szerteszét hevernek, s a mint a falakon rend van, jön a padló-tisztitó. Ilyenkor még inkább meglesni lehet, mintsem látni a kiállitást.

Hanem azért a társaság élénk. A kritika megkezdődik. Egy-egy festmény körül csoportok alakulnak, már a mennyiben csoportról lehet szó e szük helyiségekben, melyek beosztása inkább emlékeztet a fürdők kabinetjeire, mint kiállitási rendeltetésre. A felülvilágitott teremben azonban lehet mozogni, társaságba állni, s itt van — mint mindig — a kiállitás központja, válogatott müvekkel.

Feszty Árpád számba veheti, hogy „Golgotha" czimü festménye előtt a társaság tagjaiból folytonosan képződött egy-egy csoport. Azok előtt a kik e fiatal festő régibb müveit ismerik, a „Golgotha" nagyon feltünt. Feszty egy év alatt sokat haladt; meglátszik a rendszeres tanulmány uj nagy művén. A „Golgotha" nagyobb méretü festmény, s a fölfeszitést mutatja, a hármas keresztnél, mely a sötét tömeg közül magosan emelkedik a sárgás levegőbe, a komor felhők elé. Nem tragikus előadás által hat; az alakok magok meglehetősen összeolvadnak egy tömeggé, s mindenesetre ismernünk kell a Golgotában leíolyt tragédiát; elkészitve kell lenni bennünk e nagyszerü esemény átérzésének, de Feszty festményében a csoportok elhelyezése, a bus és komor szin, mely körül veszi, igen alkalmas e hangulat fölébresztésére. A szép és nemes pathosz iránti érzék általános tulajdonsága e festménynek.

Paczka festményei több megjegyzést hivnak ki. Legelőször is nem igen válogatós tárgyaiban: másodszor a hatás eszközeiért kapós s kijelti, a mit már kezében tartott. A tárgy megválasztást illetőleg életképei adtak okot a kifogásra. Például az, a hol egy anyóka férje nadrágját varrja. A hatásban ugylátszik Makarttól a téglavörös hajat irigyli. Festett egy női alakot, ilyen vörös és lehetetlenül tömött hajjal. Nagy festményén „Krisztus és Lázár", (mely egyébiránt érdemes mü) szintén vöröslik ilyen sátor egyik női alak fején. E mü különben, bibái daczára is, hatásos darabja a teremnek.

Boskovics nevét sligha ismeri a közönség. Neki is a nagy teremben adtak helyet, az előkelőségek közt, s jó birálat müvére, hogy kérdezősködtek festője kiléte után. A mintarajztanoda növendéke, a ki most fog külföldre menni, hogy tovább tanuljon. Egy életképet festett, melyben nem közönséges tehetség nyilatkozik. Ivószoba belseje tárul föl, s az előtérben levő asztalnál egy csavargó nagy kevélyen kivág a zsidó elé egy százast." Tud-e váltani?" A zsidó meghökölése, s a többi ivók csodálkozása adja meg a kép savát-borsát.

Az ifjabb festők nagy számmal és majd mindenik több darabbal van képviselve a tárlaton, s azt hiszszük, a közönség figyelmét is fel fogják költeni. — Régibb festőink alig egy-kettőjével találkozunk. Thán Mór Mária Terézia életnagyságu alakban festett képét állitotta ki, ugy tudjuk Szabadka város gyülési terme számára. Barabástól egy kis leány ibolyával, már előbb is ki volt állitva. Molnár Józseftől nagyobb tájképek vannak. Alkalmasint nem is igen lehetne az időbsek névsorát tovább folytatni, meg ha a kiállitási lajstrom kezünkben volna is. Csaknem az egész régi gárda hiányzik.

Vastagh György (Szent Istvánt ábrázoló nagyobb oltárkép és gyermek-arczkép), Mészöly (két kisebb kép, egyik baromfiakkal, a másik falusi csoportozattal és tarka lombu fával) képezik az összekötő kapcsot a régibb és ujabbak közt. Egy szerencsétlen fiatal festő, a Párisban megtébolyodott és elhunyt Paál László emlékét két tájkép idézi föl. Mindkettő erdei részlet határozott reset vezetésel festve. Kivált a nagyobbik ébresztheti sajnálkozást a tehetséges művész végzetes elvesztése fölött.

Spányik egy nagyobb tájképet (mocsáros vidék) s több kisebb tájképet festett. Mindeniken a színérzék élénksége tetszik meg a szemlélőnek. Pálliktól egy nyugvó „agár" valószinüleg állati arczkép. Flesch Tivadartól életképeket láttunk. Egyik egy bid feljárója, a mint ökör-szeker jön le rajta; a másik egy lovas paraszt legény, a mint neki eredt lovát teljes erővel tartja. — A két képnek árnyoldala a tinta fekete árnyék. Kellemes az Aggházy Gyula festménye, egy falusi utcza holdvilágnál, az előtérben ökör-fogattal. Dicséret és összhangzatos kis kép. Tölgyessy Arthurtól „Fölkérés táncra" csinosan van kidolgozva A rajta levő két alak (férfi és leány) aligha nem arczképezés. Konek Ida k. a. csendélet-képe, melyen a főhelyet egy zord halálfő foglalja el, figyelemmel festett mü. Myskovszky a kassai dómról adott aquarell képet. Bitzó Géza szénrajzzal foglal helyet a festmények közt. E fiatal festő most is bebizonyitá, hogy nagy értéke van a magyar népélet és a magyaros typus megfigyelése iránt, s hogy a mit lát, festői szempontból nézi. A kép aláirása „Az alku." Az alku egy vásári laczi-konyha belsejében folyt, s egy jellegzetesen rajzolt lócsiszár nógatja a paraszt gazdát, hogy csapjon a tenyerébe. — A gazda afféle vastag nyaku, köpczös pógár, minőt alkalmasint mindenki látott már nem egyet az alföldön. Nagyon gondolkodva nyul a lábli zsebébe, s ki lehet találni, mennyi rábeszélésbe került, mig a csiszár idáig vitte az alkut. E két alak eredetiségével e mellékalakok már nem versenyezhetnek, és sokan is vannak. Bitzó rajztanár Halason s most készül külföldre, hogy tősgyökeres tehetségét fejlessze.

Körülbelől az itt felsoroltak vesznek részt hazai festőink közül a kiállitáson. Néhányat talán nem emlitettünk. Bocsánat, de a padlót fényesitik — tovább kell mennünk. Aztán a magasabbra függesztett képekről nem lehet leolvasni a festő nevét. Meg a nap is besütött, az ellen lebocsátották a függönyt és sötét lett. Nyugodtabb óra számára tartunk még fent szemlét. A kiállitás megérdemli, hogy többször is lássuk.

Domináló festménye (vagy mint mondani szokás, szenzáczionális darabja) nincs a kiállitásnak, hanem érdekes darabja van elég, s ezeket a hazai és külföldi festők közt egyforman megtaláljuk. Történeti tárgyu kép a legkevesebb. Ezeknek most nincs kora. A festők ritkán dolgoznak képtárak számára, hanem legáltalánosabbak a szalonoknak. Ezekben pedig az életképeket, tájképeket szeretik legjobban.

A külföldi müvekből az első látásra legjobban feltünőket emlitjük. Előre emlegetve volt Adamo (München) „Robespiere elfogatása", e mozgalmas, és részletező gondossággal festett szép kép; továbbá Blaas Gyulának „A gödingi parforce vadászat"-a, melyen a királyi pár vadászata van lefestve: elől a királyné (s ez feszes alakja a képnek), aztán a király, ki könnyüden üli az ugró lovat; gr. Andrássy, és még számos alak, mindenik egy-egy portrait. Ramperdahtól egy inquizició jelenet Schmidtől a „Niebelungen"-hez egy nagyobb festmény Haagen a zord vitéz, a vizi tündérekkel. Kellertől (München) egy nagy életkép, kővágó parasztokkal, Afranektől szintén nagyobb kép, a hegyek közt prédikáló pap, nagy népesoporttól körülvéve, Depretáre két állatképe (ökörfejek és legelő lovak). ez erős kézzel festett szép müvek, Häckl (München) amaz életképe, melyen a katonaságból visszatérő fiut oly örvendezve fogadják az agg szülők, Fischertől (ugyanaz, kivel a bécsiek a trónörökösnek egy albumot készittetnek) a hárem udvara, eleven szinezéssel és élénk csoportokkal; Hermanstól egy elegans uri társaság kandalló körül. Achenbachtól tengeri táj, Rex Oszkártól (Prága) pedig „Zsuzsánna a fürdőben" (s ez jó massziv szépség) stb.; ezek vagy benső értéküek vagy tárgyuk, vagy pedig nagyobb méreteik által válnak ki leghamarább. De ezeken kivül még sok külföldi festő jelent meg a kiállitáson, kisebb-nagyobb festményekkel.

Igen érdekesek Werner C. aquarelljai; a világ minden részéből egy-egy táj, épület vagy genre-kép. Összesen 73 darab van, köztük sok teljes bravourral festve. Egész panorámát tárnak elé, és pedig nemcsak szemléltetőn, hanem tanulságosan is. A régi romok, ősi épületmaradványok a régészeket is érdekelhetik. Alt Ferencz (Bécs) szintén sikerült aquarelleket küldött a kiállitásra. Münchenben élő hazánkfia Walla fametszői pedig különböző festmények müvészi metszeteit, köztük Beneczur Gyula után „sz. István keresztelését."

A kiállitás benyomása kedvező, s érdemes a közönség minél nagyobb figyelmére.

— A nemzeti szinház jövőheti müsora. Okt. 3. Strike Miniszterelnök bálja. 4. Nőuralom. Diplomata. (A király nevenapján.) 5. Sába királynője. (Wiltné asszony vendégi.) 6. Romeo és Julia. 7. Philemon és Baucis. Rococo. 8. Villemer marquis. (Uj betanulassal 1-ör.) 9. Lohengrin (Wiltné utolsóelőtt vendégjét.) 10. Proletárok. 11 Villemer marquis. (Uj betan. 2-or.) — Városi szinház okt. 3. Korona gyemántjai (1-ör.) 7. Szerelem bolondjai (1-ör.) 9 Lea grófné (1-ször.) 11. Philemon és Baucis. Rococo. (1-ször.)

— A népszinház jövőheti müsora. Holnap vasárnap „A becsület szegénye" Blahánéval, hétfőn „Kisasszony feleségem", kedden „A vereshaju" Blahánéval, szerdán 50-dikszer „Bokkácsecsó" Blahánéval, csütörtökön „Szép perzsalány", pénteken „Kornevilli harangok" Blahánéval, szombaton és vasárnap „Matyás diák."

— Hangversenyek. Grünfeld Alfréd október 20-án, Norman-Neruda Vilma asszony november 5-én hangversenyt ad Piroitzer Frigyes rendezése mellett.

— Vasváry Kovács József számos pályatársa és más jó barát társaságában tegnap tartotta 30 éves szinészi jubilseumát. A társaságban jelen voltak Odry Lehel, Lukácsy Sándor, Erkel Elek, Tihanyi Miklós, Karikás, Makróczy János, Nagy Vincze, Rajkai István, továbbá Barth László a VIII. ker. jegyzője és a nemzeti s népszinház igen sok tagja. — A felköszöntések sorát Lukácsy nyitotta meg, ecsetelve a magyar szinészet fontos feladatát és nehéz küzdelmeit az ötvenes években s különösen akkor, midőn V. Kovács a szini pályára lépett, s végül üdvözölte őt, mint olyan embert, ki mint a nemzeti szinészet ügyének egyik legbuzgóbb, szorgalmas, fáradhatlan napszámosa folyton kötelességeinek élt és ezek hü teljesitésében öszült meg. Azután Odry Lehel beszélt bensőséggel; meghatóan fejezte ki a pályatárs s kedves barát iránti érzelmeit, melyek benne minél magasabbra emelkedtek, annál mélyebb hálává magasztosultak, mert V. Kovácsnak köszönheti azt, hogy maga is szinészszé lett, az vezette e pályára, melyen a kezdet nehézségei s veszélyei között önzetlen szeretettel gyámolitá — s gyönyörü babérkoszorut nyujtott át az ünnepeltnek. A koszoru nemzetiszinü szalagán e fölirattal: „Vasvári Kovács József 30 éves szinésznek — hálás barátja Odry Lehel." V.-Kovács elerzékenyülve köszönte meg barátainak iránta tanusitott szeretetét mely mint mondá neki egyedüli jutalma, s melynek nem is kiván többet. O nemes áthatottsággal lépett pályájára, melyen becsülettel öszült meg, a méltatlanságok soha sem tudtak elkeseriteni, vagy esüggedtté tenni, nem érzett életében soha fájdalmat, csak olyankor, ha valami szerepét vették el tőle, vagy ha nem engedték hozzájutni, amit játszani szeretett volna. — Szólevén a magyar szinügyi viszonyokról V. Kovács Rákosi Jenőt, a népszinház igazgatóját mint olyant éltette, kinek vezetése alatt boldogság az ügyet szolgálni, a kihez, ha hasonló volna minden szinigazgató, nem fordulnának többé elő mizeriák s a magyar szineszet ügye rendezve volna. — Beszéltek többen, Barth László is, ki általában a közmüvelődés minden ágában fáradozókért emelte poharát. A toastok sorát megszakitotta sokszor a nemzeti szinház karszemélyzetében alakult dalárda, mely a szünidő alatt vidéken is járt s mely gyönyörü összhangzatos éneke el már magában is feledhet-tlenné tette az estét. A társaság kora reggelig maradt együtt mulatva Tihanyi Miklós hasonlithatlan humoru trétás felköszöntői és a jubilált ősz szinész elpusztithatlan ifju kedélye mellett.

Törvényszéki csarnok.

— Érdekes elvi kérdés. Mint nekünk Pozsonyból irják, e napokban az ottani kir. törvényszékhez a kir. táblától egy fölebbezett itélet érkezett vissza, melyet az első foku biróság még a régi büntető törvénykönyv szerint hozott. Az illető kir. táblai referens, az első foku itéletet egészen föloldotta és az uj törvénykönyv szerint tett indítványt, melyet a kir. tábla elfogadott és igy az elsőfoku itélet ugy az indokolásban, mint a büntetés kimérése tekintetében egészen megváltoztattatott. Most azon kérdés merül fel: Vajjon a kir. tábla helyesen cselekszik-e, ha még a régi büntetőtörvénykönyv szerint hozott fölebbezett itéleteket az uj törvénykönyv szerint megbirálja el és föl is oldja? Lehet a kir. táblának ebbeli instrukcziója, de arról az első foku bíróságok nem tudnak semmit; az életbe léphető törvényben pedig nem található ilyen pont, melyből a kir. tábla font emlitett eljárása kimagyarázható volna.

— Fegyelmi tárgyalás. A budapesti kir. itélőtábla, mint első foku fegyelmi bíróság ma tárgyalta a hivatalától felfüggesztett Ocsovszky Ferencz vágujhelyi kir. járásbiró fegyelmi ügyét, ki ellen több rendbeli sikkasztás miatt a fenyitő bíróságnál is folyt a vizsgálat, de beszüntettetett, mert vádlott feljelentés előtt megtéritette a hiányzó hivatalos pénzeket. A felső bíróság azonban a fegyelmi eljárást elrendelvén, a vétségek oly halmaza derült ki, hogy azok előadása a mai tárgyaláson 3 óra hosszat vett igénybe. A vétségek 5 csoportra vannak osztva, melyek közül kiemeljük, hogy a vádlott járásbiró leginkább a pénzkezelésben tanusitott tisztességtelen eljárást, csak évek multva juttatta a pénzeket rendeltetésük helyére, irnokok jutalmazására, sőt levél irásáért pénzt vett fel a felektől, bünügyeket szüntetett be, elitélteket szabadon bocsájtott, birságokat irodai átalányra forditott; egy akta a hozzácsatolt pénzzel elveszett a hivatalból, de a járásbiró e miatt vizsgálatot nem inditott stb. A A kir. tábla itélete szerint a vádlott büntetésül 300 frt birság fizetésére köteleztetett és hivatalába visszahelyeztetett. A kir. ügyész megnyugodott az itéletben, de vádlott felebbezett.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

Budapest, okt. 2.

Gabnaüzlet. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az időjárás elég kedvező volt, a cséplést belehetett fejezni és az őszi munkálatokat folytatni. Hogy nagyobb mennyiségü gabona készült volna el, azt sem tapasztalták a behozatalakon, mivel azok az idei termés és a jelen évszaknak egyáltalán nem megfelelők. Vagy lehet, hogy a termelők és a vidéki gabnakereskedők a kedvező konjunkturát spekulácziókra használják fel és fukarkodnak a behozatallal.

A gabnaüzlet egész héten élénk és szilárd volt és piaczunk a lefolyt héten is az irány tekintetében oly szerepet játszott, hogy a bécsi gabnatőzsdén a berlini, párisi és amerikai jelentések járt másodrangu jelentőséggel birtak, ellenben a budapesti tudositásokat naponkint nagy feszültséggel várták és ezek rendesen döntők is voltak. Sajnos, hogy e szereplésből nem hárulhat nagyobb előny gabnakereskedelmünkre. Áraink minden paritáson felül állottak és nem nyujtottak kivitelre rendiment-t. A budapesti piaczról nagyon kevés adatott el kivitelre és a mi kivitelünk van, az a fővárosi piacz kikerülésével Bécsből vagy az államosokról eszközöltetik.

Önkénytelenül merül fel a kérdés meddig tarthat még a hausse a gabna üzletben?

Egyrészről azt állitják, hogy tartós hosszabb haussera van kilátás, mivel nemcsak Európa termelő államai csalatkoztak aratásukban és az eredmény jóval kisebb, mint azt csak 6 héttel előbb is képzelték, — de Amerikában sem oly kedvező a termés, minőnek azt a pár hét előtti hivatalos és nem hivatalos jelentések tartották és a 6 hét előtti és mai jelentések közti különbözet körülbelül 10 %-ra tehető. Ezeknek alapján tehát jósolnak némelyek hosszabb életet a magas áraknak. Mások szerint azonban a hausse nem lesz már sokáig tartós. Ezek elismerik az előbbinek minden állitá át és a maguk részéről csak azt hozzák fel, hogy igaz, hogy Amerikában is csalódtak a termény mennyiségében, de az idén jóval nagyobb területen termesztetett buza, ugy, hogy a netaláni hiany azáltal teljesen ki lesz egyenlitve és mihelyt Amerika az európai nagyobb piaczokat ellátta nagyobb készlettel, az áraknak okvetlenül hanyatlaniok kell. Tartózkodunk az egyik vagy másik véleményt csalhatatlannak nyilvánitani és egyszerüen regisztráltuk mindkettőt, hogy olvasóink tájékozva legyenek az uralkodó nézetek felől.

Az üzlet részleteiről alább tudósitunk és itt csak általánosságban mondunk el még egyet-mást, mi a lefolyt heti üzletet jellemezte.

A buza-üzlet állandóan élénk volt, az árak emelkedtek és a vevők, bár fájó szivvel, teljesitették a magasabb fizetéseket. A hausse-irányzatot szakadatlanul támogatta a külföld és igy itt könnyü volt a mult heti magas árakat fentartani, sőt még magasabbakat is elérni A rozs-üzlet szintén igen kevés kivétellel szilárd volt. Vidéken történtek eladások Csehország és Szilézia részére és oláh rozs is forgalomba jött. Oroszországban már konstatált tény a rosz rozstermés és miután a rozsot most középminőségü buzaval pótolják, ezáltal mindkét czikk szilárd. A többi czikkek is többé-kevésbbé megtartották mult heti szilárd irányzatukat és nagyobb forgalom csak azért nem fejlődött ki, mivel a behozatalok igen csekélyek voltak.

Az üzlet részleteiről következőket jelentünk:

Buzában, malmaink altal, a megelőző héten tett nagyobb vásárlások következtében a folyó hét elején csendesebb irányzatban indult meg a forgalom, s az általános vételkedv miatt 5—10 krral olcsóbban voltak tulajdonosok kénytelenek eladni. A következő napokban azonban az összes külföldi piaczokról jelentékeny áremelkedések jeleztettek, s ehez járulvan még az aggodalmas politikai viszonyok, tulajdonosok igen gyér ajánlatokat tettek s magasabb árakat követeltek. — Vevők kezdetben nem akartak ezen követeléseknek megfelelni, de látva eladók tartózkodását kénytelenitve voltak annak eleget tenni, emelkedő irányzat megmaradt egész a hét végéig, s igy a hét utolsó napján 15—20 krral zárult magasabban mint a megelőző héten. — Az egész heti forgalom 110.000 méter mázsára rugott.

Rozs a hét folyamán igen keresett volt ugy fogyasztásra mint kivitelre. Ezen czikkben azonban annyira csekély készlet van és eladók oly magas árakat követelnek, minők rozsban még eddigelé elerve alig voltak. — Erre azonban nagy befolyást gyakorolt a hét folyamán érkezett berlini tudósitás, hol a rozs sürgősen keresteted, s nagyobb mennyiségü rozsiszt szállittatott Oroszországba. A kinálat az egész héten át igen gyér volt ugy helyben mint a vidéki piaczokon. Az ár a megelőző heti zárlathoz képest 50—60 krral emelkedett, a hét végével azonban nagyobb volt a behozatal, mivel a kinálat is jobb volt, s ez által az irány csendesebb lett. Eladatott az egész héten át 8000 mmázsa magyar rozs kész fizetések mellett, s 2500 mmázsa oláhországi három havi időre, magyarországi 10—10.25, oláhországi 9—9.50 frtig fizettetett minőség szerint.

Árpában a hét folyamán lényegtelen csökkent a behozatal, fogyasztás által azonban jobban keresteted, mi által az irany szilárdabb irányzatot vett, s a mult héten csökkent ár a folyó héten nemcsak, hogy ki lett egyenlitve, hanem szilárdabban is zárult. Eladatott 7—8000 mm. 15—20 krnyi magasabb árakban: takarmány áru 6.30—6.50, égetni való 7.10—7.75, serfőzdei 8.20—9.20 frtal fizettetett.

Zab a hét folyamán szintén igen keresett volt, különösen fogyasztásra. A behozatal azonban sokkal kevesebb volt mint a megelőző héten, miért is szilárdabb irányzat mellett mintegy 6—7000 mmázsa jött forgalomba 15—20 krnyi magasabb árakban, rostálatlan hajó áru 5.50—5.80, rostált jobb minőségü 6.—6.20 frtig fizettetett.

Tengeri ó, ugy bánáti mint más vidékbeli egészen hiányzik, a csekely raktári készlet pedig szilárd kezek közt volt s csakis 15—20 krnyi magasabb ár mellett volt kapható. Eladatott 7000 mm. Bánáti 7.90—7.95 frtig, más vidéki pedig 7.85—7.90 frtig.

Uj tengeri még igen kevés jött forgalomba, s csak egy kötés jött tudomásunkra 2000 m. mázsa november—márczius hónapokbani szállitásra Budapesten átadva 5.85 frton.

Határidőüzlet. Külföldi rendkivüli áremelkedés következtében lényeges emelkedést kell konstatálnunk, ugy hogy mindjárt a hét első napján 15—20 krral javult a buza ára, s ezen emelkedő irányban haladt egész a hét végéig. — Az üzérkedést illetőleg — meg kell emliteni hogy a hangulat igen élénk volt ugyan, de a tulemelkedett árak miatt spekulansok igen tartózkodók voltak, hogy a hét folyamán rendkivül sok kötés tétetett ugyan, de ezek leginkább fedezések voltak. Az ár és forgalomról az alábbi részletezés ád felvilágositást:

Szokványbuza tavaszra a mult heti zárlati 11.25 frtról 11.50—11.45 frtra javult, hanyatlott 11.37½-ig, emelkedett rohamosan 11.65—11.70-ig, melyen megmaradt a hét végéig. Eladatott 60 rakomány á 2500 mm. a fent jelzett árakban.

Szokványbuza őszre a mult héten zárult 11.10-ről a hét első napjaiban 11.25—11.30-ra javult, csökkent később 11.22½, javult ismét 11.25 és 11.50-ig, melyen megmaradt a hét utolsó napjáig. Eladatott 52 rakomány á 2500 mmázsa a fent jelzett árakban.

Tengeri bánáti 1881. május—juniusra szállitásra, a mult heti zárlati ár 6.10-ről 6.15—6.17-ig emelkedett, hanyatlott 6.12—6.12½, s a hét vége felé egyszerre 6.20—6.25-ig, melyen megmaradt a hét utolsó napjáig. Eladatott 55 rakomány á 2500 mmázsa.

Zab őszre csekélyebb forgalom mellett, megindult 6.15 ön emelkedett fokozatosan 6.17—6.20, 6.25. zárult a hét végével 6.27—6.30-on. Eladatott 9 rakomány á 1400 mm. a fenti árakban.

Zab tavaszra szintén lényegtelen forgalom mellett megindult 6.30-on emelkedett 6.35-ig zárult 6.40—6.45 ön. Eladatott 8 rakomány á 1400 mm. a fent jelzett árakban.

Lisztüzlet. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A mult hét forgalma élénksége nézve nem felelt meg a várakozásnak és a megelőző héten elért üzleti eredménynyel szemben mindenesetre nagy csökkenés észleltetett. Anélkül, hogy az irányzat kevésbé szilárd lett volna, mert e tekintetben a piacz csaknugyan változatlan maradt, czikkünk kelete szemlátomást alábbszállt s a hét vége felé, nevezetesen mi a belföldi és a helybeli forgalmat illeti, majdnem teljes üzleti csend volt.

A vevők nem rég végbement élénk üzleti szak alatt beszereztek annyit, a mi a legközelebbi hetekben beállandó szükségletn-k előreláthatólag megfelel s egyéb vállalatra ugy látszik egyelőre nincs kedvük.

Másképen volt az ősz idején előbbi években: akkor az üzlet szakadatlanul folyt, nyugvás és pihenés nélkül és az őszi és téli szükséglet fedezése heteken, hónapokon át foglalkodtatá a malmokat és a lisztkereskedőket: ez idén más

---

A szépen mosolygó hölgy.

BOUVIER ELEK REGÉNYE. 3

ELSŐ RÉSZ.

Páris éjjel.

II.

Hogy keletkezik a szerelem.

(Folytatás.)

— De uram, ön csak nem maradhat itt velem egyedül?

— Oh! ne féljen kisasszony; én magára hagyom önt. Mig ön itt akar maradni, ön itthon lesz, a nélkül, hogy a legkisebb szerénytelenségtől kellene tartania. De én egy igéretet kérek öntől.

— Egy igéretet?

— Igen, azt, hogy lemond a halál eszméjéről. Ön még azon felhevült állapotban van, mely a tettre készteté. Pihenje ki magát, ön itt biztonságban van, ön nem félhet elleneitől. Én igerem, hogy bennem pártfogóra talált. Esküdjék meg, hogy lemond gyászos szándékáról .... vagy hogy legalább néhány nappal elhalasztja.

A fiatal leány homlokát kezére hajtá, még erősebben zokogott és nem felelt; ő nem ismert más menekvést szenvedeseitől, mint a halált. Ő el volt határozva, hogy halni fog, és egyedül akart maradni, hogy esetleg ellanhasson és ujra kezdhesse. A derék fiu ezt világosan látta.

Ekkor az ágy mellett letérdelt, megfogta a hölgy kezét, melyet ez átengedett, és szivszaggató hangon igy szólt:

— Oh! Kérem, esdve kérem kisasszony, ne gondoljon többé a halálra. Oh! én borzasztó pillanatokat töltöttem! Bármiként legyen is, barmi történjek, én megóvom önt azoktól, kik fenyegetik. Esküdjék meg, esküdjék meg, hogy lemond tervéről .... és holnap én, mint hü barát visszatérek önhöz.

— Holnap, veté oda a nő; nos tehát, igen, hagyjon el. Holnap majd beszélek önnel.

— És ön nem gondol többé a halálra?

— Holnap, majd szólunk: de ön kötelezi magát uram, hogy történjék bár mi, ön soha senkinek se fogja elárulni, hogy megmentett egy nőt, és hogy azt ide hozta.

— En nem értem önt .... de mind a mellett kötelezem magamat, veté oda.

— Én azt akarom mondani, hogy keresni fognak, talán már keresnek; hogy kitudhatják, hogy én az Arcole hidról ugrottam a vizbe és ....

— És nem kell tudniok, hogy én megmentettem önt; hinniök kell, hogy ön ....

— Hogy én a vizbe fultam. Igen.

— Oh!

És a fiatal ember megrázkódott.

— Ne tartson semmitől. Most már értem: azokra nézve kiktől ön retteg, kik üldözik, ön nem létezik többé.

— És a nő, a ki ápolt?

A fiatal ember elpirult, és sietve igy felelt:

— Oh! ettől ne féljen .... én .... majd szólok vele, és ezenfelől anyám falun van .... holnap reggel utánna küldöm .... ön nem is fogja látni.

— Becsületszavát adja uram?

— Igen, kisasszony .... Röviden el kell mondanom, hogy kinél van. Én Vallée de la Saussaye Agoston, miniszteri hivatalnok vagyok. Nekem épen két lakásom van és igy módomban áll ezt átengedni. Anyám az első emeletet birja, ő e pillanatban, valamint minden nyáron, falun van. Eszerint holnap mindent elhozhatok, mi öltözékéhez kell. Ön nyugodtan alhat, ön itt becsületes embereknél van.

Midőn e derék fiu igy beszélt, a fiatal leány könyei daczára mosolygott és halkan igy szólt:

— Oh! mily jó ön!

— Igen, majd meglátja, az én családomban nem szoktunk rosszak lenni. De ne feledje a miben megallapodtunk; e gyászos eszmékről le kell mondani. Ezenfelől ön nekem köszöni életét, és ön megegyezésem nélkül nem rendelkezhet felette.

— Nos tehát, most esküszöm önnek, hogy megegyezése nélkül nem teszek semmit, szólt a fiatal leány még mindig mosolyogva.

— Hála istennek ...

Az ifju menni készült; most visszafordult, néhány másodperczig a hölgyre tekintett, és igy szólt:

— Istenem, mily szépen tud ön mosolyogni és mily kedves lenne, ha megengedné, hogy megcsókoljam, és jó éjt mondhassak önnek ....

— Igen szivesen, viszonzá a leány homlokát nyujtva.

A fiatal ember oly erősen megesókolta, hogy szinte csattant és vidáman távozva igy szólt:

— Jól aludjék. Én annyira meg vagyok elégedve a mai éjjel, hogy bizonynyal szép álmaim lesznek.

Ezzel kiment.

Midőn a fiatal leány egyedül volt ismét elkomolyodott, ezután fejét a párnákra hajtá, mintha menekülni akarna az emlékektől, mely mindig visszatért, és ismét ujra zokagva jajgatva igy szólt:

— Oh! a nyomorult! a nyomorult!

Az ifju de la Saussaye Ágoston anyja szobájába lépett. Miután anyja távol volt, a butorok mind le voltak takarva; az ágy nem volt felvetve, de ez nem nyugtalanitá. Egészen felöltözve a derékaljakra dőlt és elégülten mormogá:

— Az mégis különös, mily jól esik egy jó tett! .... Mily jól fogok aludni! ....

Ah! a jó lélek, mintha kellemetes lenne szüntelenül ide s tova hánykolódni; folytonosan maga előtt látta a gyönyörü képet, midőn a szép gyermek magához tért, és kedvesen mosolygott rea. Már világos nappal volt, midőn egy kissé lehunyta szemét.

III.

A szép asszony kávéháza.

Mi más helyre vezetjük az olvasót és feladatul tüzük ki, hogy azon jelenet tanuja legyen, mely megelőzte az Arcole-hidon történt eseményeket.

Étkezéssel egybekötött kávéház volt a Saint-Denis utczában, a hajdani piacz közeleben. Minden párisi csavargó ismerte. Nagyon mulatságos, nagyon különös, nagyon hires volt, mit leginkább a háziasszony szépségenek lehetett köszönni.

Ha valaki e kávéházat jellemzően akarta emliteni, csak ugy mondá: „a szép asszonynál".

A szigoru emberek elnevezték bünbarlangnak. Oh nem, ez egyszerüen zajos társaság gyülhelye volt. E kávéházfogadó, koresma vagy nevezzük bár minek, nem volt köznapi se szinezetére, se vendégeire nézve. A mi a vendégeket illeti, ezek ellen nem lehetett kifogást tenni.

Ugy hiszem, ma egy raktár, melyben a vándor árnsok éjjelre bezárják aruikat. Akkor egy nagy terem volt falusi diszitéssel és butorzattal, vagy tizenkét asztal, egy oltár magasságu pénztár, és egy szép edényes szekrény — mindez öreg és kopott, de fényelett a tisztaságtól — s a belépőt ösztönszerüen az evés és ivásra késztető. A náttérben nagy kalyha, oly nagy, mint egy ajtó. Ha télen jó tüz lobogott benne, ez hasadékain át villogott és fényesen megvilágitá az állványokon álló poharakat és halomra rakott tányérokat.

Istenem, ha beléptünk, a szem szinte káprázott a tisztaságtól, bőrünket jótékony meleg érinti, és orrunkat meglepte a kellemes szag, mely a konyhából jött.

Midőn a piacz áthelyeztetett, a zajos társaság eloszlott; de midőn én oda jártam, még ott gyült össze. A szép asszony valóban megérdemelte nevét; szép volt és irtóztató rosz hirben állt. Hirét állitólag igazolta is; azonban komoly nő volt, mindig hon tartózkodott, és őt elitélték a nélkül, hogy vádolták volna. A mit róla beszéltek, azokból soha senki sem látott semmit. A fecsegők azt állitották, hogy minden vendég szerelmes belé, a mi nagyon természetes volt, mert valóban gyönyörü nő volt, ki harminczhárom évéből három évet bizton eltagadhatott.

Alakra nézve magas, izmos, hajlékony és vonzó; gyönyörü nyaka igen illett hófehér vállaihoz, dereka egy kissé hosszu, de eléggé karcsu. Üde és pirosas bőre alatt a vérkeringesét szinte látni lehetett.

Homloka kissé alacsony, és szemöldökei oly közel állottak egymáshoz, hogy szinte elválasztották az arczától. Szemei sötétkékes, és a hosszu, barna szemöldök árnyékában majdnem feketéknek látszottak. A finom orr, rózsás orrlyukaival igen csinos; arczéle bájoló, szája kissé nagy, de tömött és igéző volt; ajkai vérvörösek voltak és szépségüket kellően csak akkor lehetett megitélni, ha egy kihivó és enyelgő mosolyban látni engedék a ragyogó fehérségü fogsort. Fénylő fekete hajzata még inkább kiemelte a bőr vakitó fehérségét.

Cordier Johanna, a szép asszony soha sem mocskolta be arczát valami szépitő szerrel. A festék, rizspor és kenőcs nem fokozta szépségét.

Mi az igazság érdekében kénytelenitve vagyunk kijelenteni, hogy mind azok, kik a fennebb dolgokat állitották, legtávolabbról sem rágalmazták Johanna asszony szép volt, ezt jól tudta és ha valaki reá nézett, örömére szolgált az illető fejét megzavarni.

Ha önhöz hajolt és mosolygni kezdett, ajkai remegtek, mi izgalomba hozta öt, és e fényes tekintet mindenkit elbüvölt. E nő egész fényén oly báj ömlött el, melyet képtelenség lenne leirni. Önkéntelenül azon gondolatra jövünk, hogy e nő szeretni született: de itt nem szivbeli, hanem érzéki szerelemről volt szó.

Röviden azt állitották, hogy férje, egy erős, izmos ember, ki tizenhat év előtt nőül vette, majd nem megőrült utánna.

Cordier József, a férj, négy hónap óta már nem jöhetett le szobájából.

Ekkor a szép asszony a növeldéből haza hozatta leányát, kit a nagy Adélnak hivtak és arra szánitott, — hogy gyermeke majd segélyére lesz.

A szép asszony nem szerette a gyermekeket, leányát nem is igen látta; és az apa teendője volt, hogy a növeldében havonként ketszer meglátogassa leányát.

Az anya két év óta nem látta Adélt, midőn utolszor haza hozták, alig volt tizennégy éves és akkor a nő csodálkozva tekintett rá. Feltünt azon rutság, mely rendesen minden gyermekben meg van, ha gyermekből fiatal leány lesz. Az anya nevetve, igy szólt:

— Hisz ez valóban ijesztő, egészen elütött tőlem és atyjától.

Midőn ezt mondá, elégültnek látszott. De midőn a nagy Adele haza jött a növeldéből, a dolog egészen másként állott.

A gyermek tizenhat éves volt. A nagy Adele gyönyörü leány lett, oly igéző, hogy a mint megjelent, a törzsvendégek felkiáltottak.

— O mily szép lett a kis Adele!

És midőn Adele zavartan, lecseggesztett fővel, elpirulva, ujja végével egy asztalon dobolt és a vendégekre mosolygott, egyik közülök elnevezte „a szépen mosolygó hölgynek." E név rajta maradt.

(Folytatása következik.)

kedvezőtlenebb viszonyok közt élünk s e szerint az egész üzlet állása kedvezőtlenebb.

Megjegyzendő, hogy a helybeli malmok csak igen csekély készlettel rendelkeztek e héten s ez az egyedüli körülmény, melynél fogva daczára a csökkent keletnek a helyzet türhetőnek mondható, s melynek köszönhetjük, hogy az árak alább nem szállittattak.

A kivitel Angliába, a belföldi üzlet fenemlitett ki nem elégitő helyzetéhez képest még meglehetős kedvező volt; angol vásárlóink e héten inkább látszottak megbarátkozni jelenlegi árainkkal.

Korpára nézve nem mutatkozott változás; az öregszemü fajta ezuttal is hiányzott, minek folytán e czikkben nem történhetett semmi nevezetes forgalom. — A finom korpa ára valamivel csökkent.

Átlag következő árak jegyeztettek a hét végén:

0	1	2	3	4	5	6
21.40	20.80	20.—	19.40	18.90	18.40	17.80
7	8	8½	8¾	9		
17.—	15.50	13.20	10.50	8.50		
F	G					
4.—	4.—					

100 kilo szerint, összsuly tiszta suly gyanánt.

—

Kimutatása a budapesti vaspályákon és gőzhajón megérkezett, elszállitott és Budapesten átment gabnaneműeknek.

Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Repcze	Liszt	Különf.
A magy. államvaspályán. Kilogrammokban. Érkezett.							
5018400	239100	307000	308300	55000	130700	173100	84100
Elszállittatott:							
10100	81200	131400	7100	57900	194600	325800	160400
Az osztrák államvaspályán: Kilogrammokban. Érkezett.							
2522100	27100	231400	51800	—	59300	75100	—
Elszállittatott.							
10500	7600	30200	—	—	57300	215400	—
A déli vaspályán: Kilogrammokban. Érkezett							
82000	—	90000	10000	—	—	3505900	—
Elszállittatott.							
207	—	513	—	—	—	19656	—
A cs. kir. szab. gőzhajó-társulat: Métermázsánként Érkezett.							
178710	2190	9310	16690	25000	—	—	—
Elszállittatott.							
86810	57540	2000	1040	—	—	97720	—
Budapesten átment.							
15944	54780	29890	122480	30150	6390	58320	—

Hüvelyes vetemények. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Mult heti jelentésünk óta lényeges változás nem fordult ugyan elő az árakban, de valamivel mégis hanyatlottak, mivel a behozatal a hét folyamán már nagyobb volt, mi által a kinálat is sürgősebbé vált, meglehetős vételkedv mellett azonyban az irányzat a hét végével szilárdabb lett.

Bab uj nagyszemü 9.25–9.50, ó nagyszemü 7.25—7.50, törpe uj 10.25—10.75, barna uj 10.75, tarkában még igen kevés jött a piaczra.

Lencse és borsóban igen kedvező termési tudósitások érkeztek, de a behozatal még igen gyér, s határozott árt még megállapitani nem lehetett, ha azonban a hozatalok elkezdődnek az árak szintén esni fognak s olcsóbban lesz kapható mindakettő.

Köleskása. Uj áru még nem hozatott, a piaczi ár szilárd 10.25—10.50.

Nyers köles a hét folyamán nagyobb behozatalok következtében jobban kináltatott, miért is az 20—25 krral csökken. A forgalom és irány csendes.

Muharmag. Uj áru még nem hozatott a piaczra, tavali forgalom nélkül maradt, 7.—7.25.

Kendermag ó áru nincs a raktáron, uj áru pedig csak egy-két hét mulva jön a piaczra. Ó áru jegyeztetetik 8.25 - 8.75.

Lenmag csekély forgalom mellett 13—13 frt 50-en kináltatott.

Mák a hét folyamán nagyobb mennyiségben hozatott a piaczra. Az árak nagyobb kinálatok mellett valamivel lanyhábbak; fizettetett szürke 27—28 forint 50 krajczár, kék franczia 30—31 frt.

Köménymag 26—27.

Luczerna magyar 45—46, franczia 90—92, olasz 72—74.

Dió bő termés következtében már több hozatott a piaczra, s olcsóbb áron kináltatott, határozott ár eddigelé megállapitható még nem volt.

Olaj. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Repczeolaj. A forgalom mint a mostani idényben rendesen, meglehetős élénk volt, s határidei üzletek nagyobb mértékben köttettek, finomitott azonnali szállitásra 34—34.50, határidőre 35—35.50.

Lenmagolaj csendes irányzat, s lanyhább forgalom mellett megtartotta mult heti árát 42—42.50.

Olajpogácsa jobban kerestetett 20—30 kron fizettetett, drágábban jegyeztetik 5.40—5.70.

Termények. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Szilvaiz. A héttolyam élénkebb volt a forgalom, tulajdonosok magasabb árakat követelnek, melyeket vevők nem akarnak megadni, de mégis történtek nagyobb vásárlások a mult heti árakban. Szlavoniai I. uj 18—18.50, bánáti uj 17—17.50.

Sziiva. Ezen czikkben a hét folyamán élénk volt a forgalom; habár bevivők kezdetben magasabb árakat követeltek ugyan, de annak vevők eleget nem tettek; s a mult heti árakban nagyobb kötések tétettek, ugy azonnali szállitásra, mint határidőre, eladatott körülbelül 6000 szerbiai hordó áru azonnali szállitásra 16.25—16.50, zsák áru 16.20—16.30, hordó áru okt.—novemberi szállitásra 16—16.50, november elejére 15.70—15.90 boszniai hordó áru azonnali szállitásra 18.75—19.50 zsák áru minőség szerint 17—18.25, hordó áru október-novemberre 17.90—18.40.

Disznózsir. A hét folyamán valamivel csendesebb volt az irányzat, mivel kereslet igen lényegtelen volt, s leginkabb kész áruban történtek kötések, határidő azonban igen kevés köttetett. Fizettetett kész áru pesti hordókban 72—72.50, októberre 69—70, okt.-novemberre 68—69, hordó nélkül, amerikai 65—65,50.

Szalonna csekély forgalom mellett megtartotta mult heti árait. Fizettetett légen szaritott városi I-ma 67—68, magyar légen száritott 66—67, füstölt azonnali szállitásra 70—72.

Faggyu élénk forgalom mellett fizettetett 48.50—49.50 frton.

Méz. A hét folytán igen kevés hozatott a piaczra, de másfelől az érdeklődés is lanyha, nyers minőségüert 28—30, sárga csurgatottért 34—35 frtot kértek.

Viasz. Ujabban nem történt behozatal, a piaczon volt mennyiség ellenben már elfogyott, s csak második kézből volt kapható; rozsnyói 127—128 frt, bánáti 132—134 frttal fizettetett.

Borkő. A behozatal és forgalom csekély az árak változatlanok 52—54, jobb minőségü 60—62 frt.

Gubacs. Ezen czikkben a hét folyamán igen élénk folt a forgalom s nagyobb behozatalok mellett mintegy 6000 mm. jött forgalomba, uj magyar minőségü 21.50—22.50, szerbiai 20—20.50.

Szesz lényegtelen foraglom mellett megtartotta mult heti árát, fizettetett nagyban 31.75—32, kicsinyben 32—32.50.

Sajtó-élesztő 33.75—34 foku 10 ezer liter %-ként.

Petroleum (Schlesinger Berthold M.) jelentése az Egyetértés részére.) Amerikából és a kikötöi piaczokról igen szilárd jelentések érkeztek és további emelkedést helyeznek kilátásba. Itt nagyban 23 frt, kicsinyben 23½ frt fizettek 100 kiloért kész pénz mellett Budapesten átvéve a forgalom igen élénk volt,

Gyarmatáruk. (Az „Egyetértés" tudósitása). Czukor. A lefolyt hét változatos időjárásával lépést tartott a czukorpiacz hangulata, mint ez másként nem is lehetséges, mert jelenleg az árszabályozására egyedül az eső vagy napfény az illetékes faktor. Ha már a mult héten is panaszkodtak a sok eső miatt, annál inkább lehetett ok e héten panaszra. S majd kivétel nélkül minden gyáros, ki a gyártást már megkezdette panaszkodik a répa rosszabb minősége miatt, mint a mult campagneban. Optimisztikus kedélyek már ebből azt akarták következtetni, hogy ennek folytán a nyersáru ára jelentékenyen fog csökkenni és ellenkező irányban akarnak dolgozni, de már az első erre vonatkozó kisérletek csirájukban fojtattak el; Németország a mienket jóval megelőző czukor-campagneával közbelépett és az idei, ránk nézve mar aggodalmas, tultermelésével Angliában jelentékenyen visszavetette az árakat. Belföldi gyárosainkra is nagyon hátrányos és be kell várniok e viszonyok lassankénti kiegyenlitését. Ha hozzá vesszük még a régi nagy készleteket, melyeket az ujonnanbehozott apparatusok eredményeztek nem valami rózsásnak fog tetszeni az oly gyakran irigyelt czukor gyáraink helyzete az uj campagne kezdetén.

Fehér áruban gyenge volt a forgalom, ismét kevés vélemény vásárlás fordult elő későbbi határidőkre; csak kész pilé maradt keresve. Jegyzünk: finom áru 47.50—46 frt, pilé 44.50—43.50 frt, koczka 48.50—48 frt. Határidőre 1.50—2 frttal olcsóbb.

Kávé. Az üzlet e héten is értéktelen volt — és bár a tulajdonosok hajlandók voltak engedményekre. — nem fejlődhetett ki élénkebb forgalom. Ceylon gyöngykávé 180—172 frt, nagyszemü 185—170 frt, közép nagyságu 168—155 frt, kisszemü 145—138 frt. Rio 150—140 frt, zöld 135—120 frt, sárga 115—108 frt.

Rizs változatlan.

Füszerek közül fahéj és uj bors további drágulások miatt érdemelnek figyelmet.

Kézmüáru. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A kedvezőtlen időjárás a hét elején hátrányos befolyást gyakorolt az üzletre. Csak az utolsó napokban élénkült ismét némileg a forgalom, a nélkül, hogy a hónap első felének megfelelő kiterjedést nyert volna. A vidéken még mindig nem fejlődött ki a forgalom és az eladások az ország legtöbb vidékén ki nem elégitők. — A vásárok nagyon rosz eredménynyel végződtek és igy történik aztán, hogy a kötelezettségeknek vagy egyáltalán nem, vagy csak részben felelnek meg és a hátralékok egyre szaporodnak. Az incasso ennek folytán teljesen rosznak mondhato, és csakis reményleni lehet, hogy tartós szép időjárás élénkebb forgalmat fog hozni a vidéki üzletbe és ezáltal az inkasso is javulni fog.

Gyapju. (Goldman és Engel jelentése az „Egyetértés" részére). A lefolyt héten piaczunk csak belföldi vevőktől volt látogatva, kik többnyire jobb mosásu posztógyapjut vásároltak változatlan árakon. Szállitási czélra nehány tétel tiszai kétnyiretü és közép báránygyapju adatott el. Az összes forgalom kb. 1000 bécsi mázsára rugott. Az árak következők:

Közép posztógyapju	105—110	frt.
Középfinom „	115—125	frt.
Tiszai kétnyiretü	74—75	frt.

Az árak 56 kiloként értendők.

Bőr. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A lefolyt héten körülbelül 12,000 db juhbőr adatott el. Az árak következők: Németgyapjas 2.30—2.70 páronként. szerbiai 125—130 frt, bánáti és bácsi 135—145 frt, török és maczedoniai 43—45 frt, boszniai és horvát 46—48 frt, 56 kilogrammként (2%-al).

Báránybőrből körülbelül 6000 db, részint bácsi és bánsági 85—95 frtjával, részint horvát szücsbőr 105 frtjával 102 dbonként adatott el.

Kecske és gödölyebőrben üzlet nem volt.

Kikészitett bőr. Az őszi időjárás daczára nem mutatkozik élénk kereslet és csak is a csekélyebb gyártásnak bőrfélékben köszönhető, hogy az árak szilárdak maradtak. Jegyeztünk ma: elsőrendü betét terzia 12—15 kgos 170—174 frt, u. a. kettős betét terczia 15—18 kgos 168—170 frt, u. a. hármas betét terczia 19—21 kgos 172—174 frt, u. a. 22—24 kgos 175—177 frt, u. a. 25 kgos 150—155 frt, u. a. bivaly 8—9 kgos 145—150 frt, u. a, Hemlok 10—11 kgos 150—155 frt, u. a. angol hulladék 118—125 frt, — Tehénbőrben finom vont és barázdosak kerestettek és jegyeznek barázdos 6—7 kilogrammos 215—235 forint, vont 7—8 kilogrammos 200—225 frt, barna 7—8 kgos 210—230 frt, szopós borjubőr 2—3 kgos 250—320 frt, lóbőr finom barázdos 6—7 kgos 185—195 frt, finom vont lóbőr 5—7 kgos 175—180 frt, borjubőr finom vont 8—9 kgos 285—300 frt, u. a. barázdos 8—9 kgos 290—340 frt, u. a. barna elsőrendü 9—11 kgos 420—450 frt, u. a. medio 10—13 kgos 340—360 frt, tiszta bőr elsőrendü 10—12 kgos 185—190 frt. u. a. medio 12—14 kgos 170—175 frt, mellbőr elsőrendü 10—11 kgos 195—215 frt, angol juh 212 - 215 frt 100 kilogrammként.

Nyersbőr. E héten is a forgalom nyersbőrben nagyon csekély, az árak azonban nem igen változtak és jegyeztünk: száraz magyar tehénbőr 108—112 frt u. a. magyar ökörbőr 112 115 frt u. a. magyar szoposborjubőr 118—125 frt u. a. birkabőr 130—135 frt, német tehénbőr 112 118 frt, u. a ökörbőr 120—124 frt, u. a. bikabőr 100—105 frt, borjubőr fej nélkül könnyü 210—215 frt, u. a, nehéz 218 - 220 frt, u. a. fejjel 15—20 frttal olcsóbb.

Lóbőr. Nyári áru 8.50—9.—, páronként u. a. téli áru 9.50 10.50 páronkint.

Sertésvásári jelentés. (Az első magyar sertéshizlaló s előlegezési részvénytársaság jelentése.) Budapest-Kőbánya 1880. október 1-én. A mint az elhajtási számból kitünik e héten, is élenk forgalom volt s az őszi üzlet iránt is jó hangulat uralkodott. Az árak emelkedő irányzatot követtek.

Heti átlag árak Magyar szortirozott 220—280 kilo nehéz 58½—59, 180—200 kilo 59—60 kr. csekélyebb minőségü 58 kr., öreg hizlalt 56—57 kr. vidéki sertés 55—57 kr., szerbiai 57½—58½ kr. romániai 58—58fél kr, tiszta sulyban.

Takarmányárak: tengeri 8—8.15, árpa 6.50 mmázsánkint a városi raktárból. Helybeli sertésállomány: szept. 24-ről maradt 61.980 db. Felhajtatott: Az alvidékről hizott 6410 db, alvidékről hizlalni való 1080 db, Szerbiából 780 db, Rumeniából 1180 db. Összesen 71.430 db.

Elhajtatott: A felvidékre 260, Bécsbe 3050, Csehországba 580. Bodenbachon át 3780, Délnémetországba 60, Ruttkán át 1060, Összekötő vasuton 60, Budapesti fogyasztás 1950, kültelki fogyasztás 80 db, összesen 10880, marad állomány 60.550 db.

A részvényszállásokban van 12330 db, az egészségügyi és átviteli szállásokban maradt szeptember 24-én 3805 db, ehhez jött szerbiai 781, romániai 1181, ebből eladatott 1550, marad állomány 4217, még pedig szerbiai 1443, romániai 2804 db. Az egészségügyi szemle által eddig 1028 darab vonatott el a fogyasztástól s semmisittett meg.

Értéktőzsdei hetiszemle.

— Az „Egyetértés" tudósitása. —

Budapest, okt. 2.

Ismét Dulcigno és a körülette történő események, s a róla közlött hirek gyakorolták a hét első felében a főbefolyást a tőzsdére. A hétfőre kitüzött demonstráczió elmaradt és ez részben megnyugtatta az üzérkedést, de bizalma még akkor sem tért vissza teljesen, midőn az egész demonstráczió elhalasztása vagy elejtését is jelentették. A forgalom egy két nap kivételével igen szük korlátok közt mozgott, mivel az üzérkedés nem akart engagementokba bocsátkozni és várakozó álláspontot foglalt el. Örültség is lett volna nagyobb ügyletekbe bocsátkozni, midőn minden órában változott a politikai helyzet és a valóságnak megfelelő hireket egymást követték az ugynevezett börzetáviratok, melyek csak egyes börzecsapatok által maneuvrekre használtatnak fel.

A politikai események mellett főleg az ultimo rendezés foglalkoztatta a tőzsdét. Nagy aggodalommal tekintettek a határidő elé, de sokkal simábban folyt le, mint remélték. A külföldi tőzsdéken elég némán folyt az ultimo és a mi piaczunkon is csak egy jelentéktelenebb fizetésképtelenség fordult elő, mely már másnap rendeztetett. Az ultimo szerencsés lefolyása és a kedvezőbb politikai hirekre a hét utolsó előtti napján az üzérkedés ismét nagyobb tevékenységet kezdett kifejteni, és különösen bankrészvények és járadékokban élénkebb forgalom fejlődött ki javult árfolyamok mellett.. Sajnos, e jobb helyzet nem maradt tartós, mert ma a porta egy ujabb és már érthetetlen határozata folytán a dulcignói ügyben ismét elkedvetlenitette a tőzsdet és az árfolyamok tegnaphoz képest alacsonyabban zárultak.

Bankrészvények közül osztrák hitelintézet hétfőn még 283.25-ön jegyeztetett és csütörtökig lement 279.70-ig, tegnap javult 282.50-ig és ma ismét lanyhábban zárult. Magyar ált. hitelbank csütörtökig teljes 5 frtot veszitett árfolyamából és a hét utolsó napján nem volt lényegesebb a javulás.

Magyar aranyjáradék is nagy ingadozásnak volt alávetve: indult 108.10-en lement 107-ig és zárult valamivel jobban.

A többi papir közül csak malmok érdemelnek még figyelmet, melyek nagyobb forgalomban részesültek.

A nevezetesebb árfolyam különbözetet a hét elején és végén a következő táblazat tünteti fel:

A leginkább forgalomba jött részvények változásait a hét elejétől annak végeig, a következő táblázat tünteti elő:

	Szept. 25.	okt. 2.
Magy. vasuti kölcsön 120 frtos	122.50	122.25
Magy. 1869 kelet. v. államkötv. elsőbbs.	81.25	81.—
Magy. 1873 kelet. v. államkötv. „	97.—	97.75
Magyar nyeremény sorsj. 100 frtos	108.50	107.—
Tiszai és szegedi kölcsön	107.25	107.20
Magyar aranyjáradék	108.10	107.90
Magyar földteherment. kötv.	94.75	94.75
Magyar temesi földteherment.	93.75	93.50
Magyar erdélyi földteherm.	93.50	93.75
Magyar hitelbank	252.—	250.—
Osztrák hitelintézet	283.25	282.—
Pesti kereskedelmi bank	620.—	620.—
Első magyar biztositó társaság	3650.—	3650.—
Pannonia visszbiztositó társaság	1090.—	1090.—
Első hazai takarékpénztár	3825.—	3700.—
Országos központi	149.—	15[illegible].—
Budapesti gőzmalom	1360—	1375—
Concordia	485.—	496.—
Erzsébet	225.—	224.—
Luiza	223.—	232.—
Hengermalom	650.—	650.—
Pannonia	1060—	1080
Viktoria	425.—	430.—
Molnárok és sütők	318.—	328.
Atheneum könyvnyomda	550.—	550,—
Schlick-féle vasöntőde	163.—	163.—
Ganz-féle „	488.—	490.—
Alföld-fiumei vasut	154.50	153.—
Déli vasut	80.—	80.—
Éjszakkeleti vasut	143.50	145.—
Erdélyi vasut	136.75	137.50
Kassa-oderbergi vasut	128.—	127.75
Osztrák állami vasut	279.—	277.—
Pécs-barcsi vasut	290.—	290.—
Tiszavidéki vasut	245.—	243.—
Budapesti közuti vaspálya	378.—	373.—

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— okt. 2.

Buzában ma ismét igen gyér volt a kinálat, A vételkedv ellenben igen kedvező volt, habár malmaink kezdetben tartózkodtak s iparkodtak olcsóbb árakat elérni, de miután ennek eladók megfelelni nem akartak, kényszeritve voltak egyes malmok szükségleteiket a tegnapi szilárd árakban fedezni. Eladatott 7 - 8000 m. mázsa.

Hivatalosan az alábbi kötések jegyeztettek.

Buza. Tiszavidéki 100 mm. 79.5 k. 12.20, 100 mm. 78.6 k. 12.10, 100 mm. 78.3 k. 12.10, 600 mm. 78 k. 12, 200 mm. 78 k. 12.05, 400 mm. 78.4 k. 12.30, I-ső minőségü 200 mm. 77.8 k. 11.95, 100 mm. 77.5 k. 11.95, 100 mm. 77 k. 11.95, 200 mm. 77.5 k. 12, 100 mm. 77 k. 12, 150 mm. 77 k. 12, 100 mm. 76.7 k. 11.85, 100 mm. 76.2 k. 11.75, 100 mm. 78 k. 11.75, 200 mm. 74.6 k. 11.50.

Pestvidéki 200 mm. 78 k. 11.95. 100 mm. 78 k. 11.75, 100 mm. 77 k. 11.75, 100 mm. 78·2 k. 11.80, 100 mm. 77·8 k. 11.80, 100 mm. 77 k. 11.80.

Magyar északvidéki 300 mm. 78·6 k. 11.87½, 100 mm. 78·5 k. 11.80, 300 mm. 78 k. 11.50, 100 mm. 79·8 k. 11.62½, 100 mmázsa 74.8 k. 11.

Oláhországi 500 mm. 75·5 k. 10.

Mind három havi időre adatott el.

Hivatalos árak kész áruban:

				—.— frtól	—.— frtig	
Buza uj Tiszavidéki	75 „	80 „		11.25 „	12.05 „	
„ Pestvidéki	75 „	80 „		11.15 „	11.90 „	
„ Fehérmegyei	75 „	80 „		11.25 „	12.05 „	
„ M. é. vidéki	75 „	80 „		11.— „	11.80 „	

Rozs a szeptemberi szállitások rendes lebonyolitása következtében ma jobban kináltatott, mi által az irány valamivel csendesebb lett, s egyes tételek olcsóbb árakban köttetek. Hivatalosan kötés nem jegyeztetett. Magán uton a következő kötésekről értesülünk 300 m. m. 10.10—200 m. m. 10.20-on.

Tengeri, árpa és zab csekély forgalom mellett változatlanul zárult.

Hivatalosan kötés nem jegyeztetett.

Magán uton az alábbi kötésekről értesülünk:

Arpa takarmány áru 400 mm. 6.40 és 300 mm. 6.45, serfőzde 200 mm. 8.20.

Tengeri 400 mm. bánáti 7.95, 500 mm. másvidéki 7.85, uj tengeri 1000 mm. novemberre 5.90.

Zab rostálatlan hajó áru 400 mm. 5.80 és 500 mm. jobb minőségü 6.07½.

Hivatalos árak kész áruban:

Rozs 70 kltól 72 klig	10.00—10.25 frtig
Árpa uj 60—62 klig	6.30—6.50 frtig
„ „ 62—64 klós	7.10—7.75 frtig
„ „ 64—66 klós	8.20—9.00 frtig
Zab uj 37 kltól 40 klig	6.00—6.20 frtig
Tengeri bánsági	7.95—8.00 frtig
„ másvidéki	7.90—7.95 frtig
Káposztarepcze	12.50—12.75 frtig
Bánsági repcze	—.— —.— frtig
Köles nyers	6.00—6.25 frtig

Határidoüzletben tegnap esti jelentésünk óta semmi lényegesebb nem fordult elő. Az irány szilárd. Az árak a tegnapi hivatalos jegyzéshez képest szilárdabbak, az esti jelentésünkkel szemben azonban tökéletesen változatlanok maradtak.

Hivatalosan jegyeztetett:

Szokvány buza tavaszra	11.65—11.70
„ „ őszre	11.50—11.55
Zab tavaszra	6.40— 6.45
„ őszre	6.25— 6.30
B.-Tengeri 1881. máj.—jun.	6.17½ — 6.22½
Káposztarepcze szept.—okt.	—.— —.—

Délelőtt eladatott:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.45, 2500 mm. 11.47, 2500 mm. 11.48 és 2500 mm. 11.50.

Szokványbuza tavaszra 5000 mm. 11.65, 2500 mm. 11.66, 2500 mm. 11.64 és 2500 mm. 11.70.

Bánáti tengeri 1881 máj.—jun. 5000 mm. 6.15, 2500 mm. 6.17, 2500 mm. 6.18, 2500 mm. 6.20 és 2500 mm. 6.22.

A déli tőzsde

szilárd irányzat mellett változatlanul maradt. Eladatott:

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.62, 2500 mm. 11.61 és 2500 mm. 11.62½.

Szokványbuza őszre 2200 mm. 11.52½ és 2500 mm. 11.53.

A délutáni tőzsdén

szilárdabb berlini tudósitás vételével szilárdabb hangulat mellett folyt le, a forgalom azonban csak egy-két kötésre szoritkozott. Az árak buzában 5—10 krral javultak. Tengeri bánáti 2 és fél krral javult. Zab őszre és tavaszra forgalom nélkül változatlan maradt.

Eladatott:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.55, 2500 mm. 11.60.

Szokványbuza tavaszra 2500 mm. 11.73 és 2500 mm. 11.74.

Esti zárlat.

Szokvány buza tavaszra	11.70—11.75
„ „ őszre	11.60—11.65
Zab tavaszra	6.40— 6.45
„ őszre	6.30— 6.35
B. tengeri 1881. máj.—juniusra	6.20— 6.25
Tengeri nemzetközi 1881 ápril—máj	—.— —.—
Káposztarepcze szept.—okt	—.— —.—

Értéktőzsde.

Nagyon jól tudta tegnap az üzérkedés, hogy a helyzetben beállott javulas csak pillanatnyi lesz és abban bizni nem szabad. Innen az üzérkedés tegnapi tartózkodása a határozottan jobb disposicziók daczára. Ma ismét nagyon változó volt az irány, mert változók voltak a hirek. Az üzlet az ellentétes hirek folytán nem nyert nagyobb kiterjedést.

Előtőzsde.

Az irány a mai előtőzsdén határozatlan volt. A hangulat meglehetősen nyugodt maradt, de forgalom csak osztrák hitel és magyar aranyjáradékban volt, az árfolyamok mérsékelt gyengülése mellett. Osztrák hitel 282.60-on indult es javult 283-ig, zárlatkor azonban gyengült volt. Magy. aranyjár. 108.15—108.27½-en jött forgalomba.

11 óra 30 perczkor zárulnak osztrák hitel 282.40, magyar aranyjáradék 108.

Déli tőzsde.

A forgalom a deli tőzsdén is élénkebb maradt. Osztrák hitel 282.60-ról 281.80-ig köttetett. Magy. hitelrészvény 250. 250-ön, angol-osztrák bank 118.75-ön uniobank 108.50-en. Tiszai sorsj. 107,23 aranyjáradék kevés köttetett 107.90-en. Egyéb értékek közül Drasche téglagyár 132.50—133, salgótarjáni vasbánya 137.50—137.75, Gschwind szeszgyár 342-ön kerestetett, serfőzde 580-on köttetett.

Valuták és váltók gyengék. Husz frankos 9.40, arany 5.63, váltó Párisra 46.50, németbelyre 57.25-ön köttetett, svájczi helyre 46.40-en.

1 óra 30 perczkor zárulnak: osztrák hitel 202, magyar hitel 250, magyar aranyjáradék 107.90.

Délutáni tőzsde.

Délután a hangulat ismét megváltozott, a Hazai ügynökség jelentései nyomást gyakoroltak az üzletre és az üzérkedés tartózkodó állást foglalt el, az árfolyamok meglehetősen változatlanok maradtak.

Osztrák hitel 282.90—282.40-en jött forgalomba, magyar aranyjáradék 107.95—107.80-on.

Esti tőzsde.

Külföldi szilárdabb jelentésekre kezdetben itt is élénkebb volt a hangulat, de zárlat felé bécsi árfolyamokra lanyhultak az értékek.

Osztrák hitel 282.80—283.30-ig jött forgalomba, magyar hitelrészvény 251.25—251.75-ig, magyar aranyjáradék 107.85—108.15-ön köttetett, Drasche téglagyár 134.25 pénz.

6 órakor zárulnak: osztrák hitel 282.70, magyar aranyjáradék 107.95.

Utótőzsde.

Hat órai zárlat után érkezett bécsi alacsonyabb tudósitás után lanyhább irányzat mellett valamivel csökkent az árfolyam.

7 óra 30 perczkor zárult: osztrák hitel részvény 282.50—282.60.

Magyar aranyjaradék 107.87½—107.90-en.

Leszámolási árfolyamok.

Magyar aranyjáradék	108.—
„ hitelbank	250.—
„ leszámitoló	—.—
„ földhitel	—.—
„ jelzálogbank	—.—
Osztr. hitel	282.—
Angol-osztrák	118.—
Unio-bank	107.—
Tiszai sorsjegy	107.—

Szelvényekre esedékes kamat okt. 3-án.

Magyar államadósság:

Magyar vasuti költs. 120 frtos darabonként 5%	1.53.[33]
Magyar gömöri államvasuti zálogl. darabonként 5%	1.29.[17]
Magy. 1869. kelet. v. áll. kötv elsőbbs. adom. 5%	3.83.[33]
Magy. 1873. kelet. v. áll. kötv. elsőbbs. ar. v. ezb. 5%	1.27.[78]
Magyar 1876. kelet. v. áll. kötv. aranyb. 5%	1.27.[78]
Tiszai és szegedi kölcsön drbonként 4%	0.02.[22]
Magyar aranyjáradék 100 frt után 6%	1.53.[33]
Magyar földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	2.06.[15]
Erdélyi földtehermentesitési kötv. 100 frt után 5%	1.24.[75]
Szőlődézsmaváltsz. kötv. 100 frt után 5%	1.18.[83]

Osztrák államadósság:

Osztrák államadósság papirért 5% 100 frt után	1.77.[33]
Osztr. államadós. ezüstben jan.—jul. 5% 100 frt után	1.07.[33]
Osztr államadósság ezüstben apr.—okt. 5% 100 frt u.	0.02.[33]
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. egész 5%	8.44.[45]
Osztrák államadósság kisorsolás 1860. ötödrész 5%	1.68.[89]
Osztr. államadósság kisorsolás 1854. egész 5%	4.24.[67]
Osztrák aranyjáradék 4% 100 frt után	0.02.[22]
Pest város kölcsöne 1870. vagy 1871-diki 5%	1.53.[33]

Vasuti papirok:

Alföld-fiumei 5%	drbként	2.55.[55]
Báttaszék-dombovár-zákányi 5%	„	2.55.[55]
Déli vaspálya 5%	„	4.22.[22]
Északkeleti vaspálya 5%	„	2.55.[55]
Erdélyi vaspálya 5%	„	2.55.[55]
Kassa-oderbergi 4%	„	2.04.[45]
Osztrak állami 5%	„	2.55.[55]
Pécs-barcsi 5%	„	2.55.[55]
Tiszai 5%	„	2.55.[55]

Záloglevelek:

Magyar földhitelintézet papirértéke 5½% 100 frt után	2.32.[22]
Magyar földhitelintézet papirértéke 5% 100 frt után	2.11.[10]
Magyar földhitelintézet papirértéke 4½% 100 frt után	0.02.[50]
Magyar földhitelintézet ar. v. ezüst 120 frt után 5%	0.53.[33]
Magyar jelzálogbank 5½% 100 frt után	1.41.[55]
Magyar által. földh. részvény-társaság 6% 100 frt után	2.03.[33]
Magyar által. földh. részv.-társaság 5½% 100 frt után	1.86.[39]
Osztrák-magyar bank 5% 100 frt után	1.27.[78]
Pesti magyar kereskedelmi bank 6% 100 frt után	1.03.[33]
Pesti magyar kereskedelmi bank 5½% 100 frt után	0.94.[73]

Elsőbbségek:

Báttaszék-dombovár-zákányi vasut 5%	drbként	0.05.[55]
Dunagőzhajózási társaság 5%	„	3.83.[33]
Északkeleti vasut 5%	„	0.08.[33]
Magyar-galicziai vasut 5%	„	0.88.[88]
Első erdélyi vasut 5%	„	0.05.[55]
Kassa-oderbergi vasut 5%	„	2.55.[55]

—

Külföldi gabnatőzsdék

Berlin, szept. 30. A tegnap emlitett reakezió a mai forgalomban érezhető volt, de **buzát** csak kevéssé érte, mivel New-York magasabb jegyzéseket jelzett. Effektiv áru megtartotta árát, határidőre ingadoztak, de élénk üzlet után szilárdan és magasabban zárulnak mint tegnap. Loko 180—235, szept.—októberre 212, okt.—novemberre 209½—208½—208—209½, november—deczemberre 209½—208—209—208—209, april—májusra 209—208—210—209, szabályozási ár 211¾ márka, eladatott 1000 mázsa. — **Rozs** szilárd árfolyamokon jött forgalomba, határidőre erős realizácziók voltak, de a hanyatlás nem volt jelentékeny és a zárlat elég szilárd. Loko 200—213, orosz 204—205, belföldi 200—201, szeptemberre 204½—203, szeptember-októberre 203½—204—201¼—201, okt.—nov. 200¾—198—199, nov.—deczbr. 199—196¾—197¼, apr.—májusra 191—189—190 márka. — **Árpa** loko 140—195 márka. — **Zab** lanyhább, határidőre alacsonyabb, loko 133—165, orosz 137—145, kelet- és nyugatporosz 138—146, pommerani 143—146, sziléziai 140—146, cseh 140—146, szept.—októberre 144, okt.—novemberre 139, nov.—deczemberre 139, szabályozási ár 145½ márka, eladatott 7000 mázsa. — **Tengeri** elhanyagolt, loko 124—129 márka. Mind 1000 kilonkent. — **Szesz** szeptemberre lanyha, a többi határidők is apr.—május kivételével. Loko hordó nélkül 57.7—57.5—57.7, szeptemberre 58.5—57.1, szept. októberre 57.8—58—57.2—57.3, okt.—novemberre 56.6—56.1—56.2, nov.—deczemberre 56—55.5—55.7, apr.—májusra 57.6—57.2—57.3, szabályozási ár 58.1 márka, eladatott 940.000 liter.

—

Sertés-kereskedelmi csarnok Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, okt. 2. Üzlet élénk, árak emelkedők. Magyar öreg tulsulyu 56—57, fiatal nehéz 58—58½, közép 58½—59, könnyü 58½—60, szedett 55—57. Oláh könnyü 59¼. Szerb közép 58½—59 kr. Az árak kilogrammonként értendők.

Iparügyek.

—

Iparos ifjusági vándorgyülés és munkakiállitás.

— Saját tudósitónktól. —

Debreczen, okt. 1.

A Székesfehérváron két évvel ezelőtt tartott iparos ifjusági vándorgyülés alkalmával történt megállapodáshoz képest, a debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egylete, mint az iparos ifjuság országos szövetkezetének vezéregylete, egy mult héten tartott gyülésében elhatározta, hogy az országos iparos ifjusági vándorgyülés Debreczenben 1881-ik év augusztus hó 20—24. napjain fog megtartatni.

A vándorgyüléssel kapcsolatosan munkakiállitás is rendeztetik, melynek tartama egyelőre két hétre van tervezve. E kiállitásban csakis az iparos tanonczok és segédek munkái fognak jutalmaztatni; a kiállitás emelése czéljából azonban a debreczeni és vidéki gyárak, társulatok, intézetek és önálló iparosok is részt veendnek a kiállitásban.

A debreczeni vezéregylet a vándorgyülés és kiállitás munkálatainak előkészitésére kiküldött bizottságot egyuttal a vándorgyülés elé terjesztendő oly javaslat készitésével is megbizta, mely javaslat különösen a következő kérdéseket tárgyalja és oldja meg:

1. Azon iparos ifjusági egyletek, melyek a „szövetkezetbe" eddig még be nem léptek, miképen lennének a belépésre reá birhatók, — lévén a tömörülés és együttartás egyedüli utja az iparos ifjuság szellemi és anyagi előre haladásának.

2. Minő közös, és minden egyletet kötelező statutumok lennének legczélszerübben alkotandók a „szövetkezet" számára, melyek folytán az összes hazai iparos ifjusági egyletek a belszervezet tekintetében is egyöntetü müködést folytathatnának.

3. Tapasztaltatván, hogy az utóbbi székesfehérvári vándorgyülésen előterjesztett, s a gyülés által elfogadott „betegsegélyzési szabályzat" életbeléptetése, illetve alkalmazása nem minden iparos ifjusági egyletnél eszközölhető — miután anyagilag nem minden egylet áll egyenlő fokon — készittessek egy oly általános szabályzat, a mely a helyi viszonyokhoz alkalmazhatásával általában minden egyletre illő és minden egylet által elfogadható legyen.

A vándor-gyülésnek többi tárgyai későbben fognak megállapittatni.

Az előkészitő bizottság az előleges munkálatok teljesitéséhez erélyesen hozzáfogott s remélhető, hogy a vándor-gyülés s munkakiállitás, siker és eredmény tekintetében az eddigieket jóval felül fogja mulni.

—

— **Bukaresti kiállitás**. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium részéről, mint egy hozzánk érkezett kőnyomatu értesités tudatja, azon értesitést vette, hogy a „Concordia romana" czimü társaság által már jó eleve tervezett bukaresti nemzeti iparkiállitás bizottsága, tekintettel az ezen kiállitásban részt venni óhajto romániai illetőségü, de idegen nemzetiségü iparosok részéről hozzá intézett számos tudakozódásra, kijelentette, hogy az alapszabályokban kimondott azon elv szem előtt tartása mellett, mely szerint a kiállitás által a tényleges román ipar állásának feltüntetése czéloztassék, idegen nemzetiségü iparosok a kiállitásban még ez esetben sem vehetnek részt, ha romániai lakosok volnának is.

— **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium részéről azon értesitést vette, hogy az osztrák cs. k. kereskedelmi miniszterium átirata szerint Ausse gyógyhely területén a gyógyidény tartamára (évenkint junius 1-től október 1-ig) a házaló kereskedés gyakorlása megtiltatott.

— **A balassa-gyarmati népgyülésre,** mely az iparügyek javitása érdekében vasárnap tartatik, Ráth Károly képviselő és Gelléri Mór a holnap reggeli vonattal utaznak le. Mudrony Soma képviselő ur, kinek a gyülésen való részvétére a gyarmatiak oly nagy sulyt fektettek, bokros elfoglaltsága miatt nem utazhatik le B.-Gyarmatra, mit az ottani iparosok bizonyára nagyon fognak sajnálni.

— **Kendertermelés**. A kendertermelés tanulmányozására a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium tudvalevőleg Bakay Nándor szegedi kötélgyárost még 1876-ban kiküldötte volt Olaszországba. Bakay ur Olaszországban szerzett tapasztalatairól az emlitett miniszteriumnak visszaérkezése után jelentést tett. Ezt a jelentést a miniszter kinyomatta s abból a hatóságoknak több példányt küldött a kendertermeléssel foglalkozó iparüzőkkel való közlés végett. A füzetekhez van mellékelve egy czélszerü kendertörő és tisztitógép leirása Bodola mérnök rajzaival. E geppel, mely Vidacs gépgyárában készül, igen szep eredményü kisérletek tétettek és 250 frtért megrendelhető.

Vegyes közlemények.

⁂ **A pénzügyminiszterium** vasuti és hitelosztályának vezetésével — amint értesülünk — Máriássy osztálytanácsos lett megbizva a magyar államvasutak szakigazgatójává kinevezett Beretvás Endre osztálytanácsos helyett.

⁂ **Az országos** gazdasági egyesület egy bizottsága ma délután gyorsvonaton Fiuméba utazott, hogy onnan Károlyvároson, Sziszeken, Bródon és Vukováron keresztül térve vissza, informácziókat szerezzen magának egy a Duna folyamnak az adriai tengerrel való csatornaösszeköttetésének módozatai illetve az idevágó helyi viszonyok felől. — Elutaztak Fiumeba Türr tábornok, Tolnay vezérigazgató, Beretvás osztálytanácsos, több képviselő, köztük Wahrmann Mór, gróf Apponyi Albert, Csernatony Lajos, végre Kapeller miniszteri titkár.

⁂ **A lótenyésztés emelésére** alakult részvénytársaság által e hó 5 dikére rendezett lókiállitás anyaga fölött ma délután 5 órakor tartott egy kis előleges szemlét a jury. Jelen voltak: a földmivelési miniszterium lótenyésztési osztálya részéről Tanffy titkár, Tormay Béla az állatgyógyintézet igazgatója és Luczenbacher fogalmazó, gr. Batthyány Elemér, br. Radvánszky Géza, ifj Fáy Béla s a társulat derék igazgatója Pulay Kornél. A kiállitott lovak közül, leginkább a Dessewffy, Fáy és Almássy-istállók anyagai tüntek fel. A nyereménytárgyak között pedig kiválóan szép a négyes szürke fogat, melyet a társulat 2000 frtért vásárolt. Holnap délben 12 órakor fogja a jury az itéletet kibirdetni az omnibusz-telepen, — s délután az összes dijazott lovak s a nyereménytárgyak a közönségnek be fognak mutattatni. A felvonulás délután 3 órakor indul ki az omnibusz-telepből, s a kerepesi-, váczi- és sugáruton végig körülbelül 4½ órakor érkezik a városligetbe, hol a köröndöt többször megkerülni fogja. A csinos dolognak bizonyára sok nézője fog akadni s a szép nyeremény-tárgyak, remélhetőleg kapóssá teendik a társulat által kibocsátott sorsjegyeket.

⁂ **A vásárterek és vásárok rendezése** tárgyában Kada alpolgármester elnöklete alatt közelebbről az elöljáróságok részvételével értekezletek tartattak, amelyekről készült jelentés legközelebb fog a tanács által tárgyaltatni. A tanács az értekezlet elé több közérdekü kérdés megoldását tüzte ki czélul, s nevezetesen először a heti vásárok napjainak rendezését. — A főváros területén ugyanis különböző piaczokon különböző napokon tartatik a vásár; talán ezeket egyöntetüvé lehetne tenni? Az értekezlet azonban kimondotta, hogy a vásárok a termelők viszonyaitól, a közönség szükségletétől stb. függvén, a vásári napok megváltoztatása csak hátrányára lehetne a piacznak s igy legjobb lesz, ha az eddigi vásárnapok megmaradnak. Másik feladat volt a vásárterek rendezése oly módon, hogy állandó bódék bizonyos terekről eltávolittassanak s egyedül élelmi czikkek árulása engedtessék meg, napróļnapra felszedendő sátorokban. Ily terekül az értekezlet kiszemelt többeket, melyek nevei már közöltettek. De ez se képezi tanácsi intézkedés tárgyát: az elöljáróságokra fog a tér kiszemelése s megjelölése bizatni. — Ez a névsor csak az elöljárói értekezlet megállapodása. A tanács azt is kivánta, hogy az értekezlet jelölje meg: a többi tereken mily arányban lehet az élelmi czikkek rovására helyet engedni más iparczikkeknek? Azonban ezt is csak az egyes piaczok élénksége szabályozza, tehát az elöljáróságok belátására bizandó az ebbeli intézkedés. — Végül javasoltatott a tanácsnak, hogy a várban, aztán a bomba-, fazekas-. Corvin téreken az aldunasoron, sótéren, Gyertyánffy-ház előtt. a Szegedy kávéháznál, s a Bakács-téren a vásárt — mely kizárólag élelmi czikkekre vonatkozik — naponta délelőtt, a többi téren pedig d. u. 5 óráig engedje meg, vasár- és ünnepnapokon pedig csupán délelőtt mindenütt.

⁂ **A szécsényvidéki gazdasági egylet**, mint szécsényi levelezőnk irja veglegesen megalakult és az egylet megkezdte müködését.

⁂ **Pénzügyi és tőzsdei hirek.** Az arany- és ezüstkészlet az Egyesült Államokban 570,418,914 dollárra becsülik, mi a forgalomban levő papirpénzzel körülbelül 700.000,000 dollárra rug, az ország öszszes forgalma 1.270.418,911 dollár. Ez a lakosság számát 50,000,000-ra téve fejenkinti 11.44 dollár forgalmat képvisel érczpénzben, általánosságban 25.29 dollárt. Ez adatok szerint csak Nagybritanniának és Francziaországnak van nagyobb pénzczirkulácziója. — A berlini tőzsdén az ultimorendezés véget ért. Bármily nehéz volt is a liquidáczió és bármily nagy az árfolyamdifferenczia, az egesz rendezés mégis simán folyt le és egy pár jelentéktelenebb bukástól eltekintve, nagyobb fizetésképtelenség nem fordult elő. — Az aranyelszállitásról Európából Amerikába a N. H. Zeitung következőket ir: Angol lapok már hetek előtt oda nyilatkoztak, hogy a szállitás rövid idő alatt megszünik és az angol bank is e nézetben látszik lenni, mert a divatos kamatlábat sem emelte fel. Francziaországban nem egészen igy gondolkoznak. Az amerikai váltópiacz helyzete szerint itélve az aranykivitel Amerikába még sem szünhetik meg, mert márkadevisek kivételével az árfolyamok oly alacsonyak, hogy az aranyimport rentirozza magát. Ha azonban a kenyérmagvak kivitele a legközelebbi hetekben csökkennék — és erre kilátás van — az aranyimport bizonyára meg lesz szakitva, de a téren ujra megindul, mivel Európa továbbra nem halaszthatja szükségletének fedezését. Ha azonban mégis elhalasztanák a fedezést, az amerikai termelők és üzérek, megunva a várakozást, készleteiket az európai piaczokra dobnák és bármily árak éretnének is el, az aranyban fizetés alól nem lehetne magát kivonni. — A pénzpiaczon az utóbbi hetekben a szükebb viszonyok mindinkább érezhetőbbekké váltak. Nem panaszkodnak többé pénzhiány felett. Az ultimo jelentékenyen hozzájárult az uj helyzet alakulásához és a nagyobb pénzszükséglet most már általánosan konstatálható.

⁂ **Sertésjárvány Erdélyben.** A kolozsvári „Ellenzék“-ben olvassuk: Kétfelől is kapunk értesitést, nagy mérvü disznó-járványról. Igy p. o. Udvarhelymegye székely-kereszturi járásában tömegesen hull a sertés, a nélkül, hogy a járvány okait sikerült volna ez ideig kifürkészni. Hunyadmegyéből is azon kedvetlen hirt vesszük, hogy ott torokgyik pusztit a sertések között. Vármegyéinknek kellene az állategészségi rendőrügy körül nagyobb buzgalmat kifejteni, de tapasztalatból tudja minden vármegyei ember, hogy a kormány mily szükmarku szokott lenni a törvényhatósági budgetek megállapitásánál az ilynemü költségek megszavazásában.

⁂ **A kolozsvári gyümölcsészeti és kertészeti kiállitásra** nagyban folynak az előkészületek. A kertészeti szakosztály rendező bizottságul a következő urakat választotta meg: Veress Ferencz elnök, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi Lajos, Szenkovich Márton, Ritter Gusztáv, Walez Lajos és Gamauf Vilmos egyleti titkár. A kiállitás megnyitására, a jutalmak kiosztására, valamint a birálati bizottság vezetésére egyleti elnök Tisza László lett felkérve. Maga a biráló bizottság Királyhágón tul és inneni jeles szakértőkből lesz összeállitva, az elsők közül névszerint meghivattak: Balog Ágost, esperes kanonok, Benesik György földbirtokos, Bereczki Máté gyümölcsész, Biró Pál kertész tanár, Gábor József vinczelér képezdei igazgató, Girókuty P. Ferencz gazd. muzeumi igazgató, Gobocz i Károly gazd. egyleti titkár, Göndöcs Benedek apát és lelkész, Kodolányi Antal volt igazgató, Korizmics László orsz. gazd. egyleti alelnök, Kovács József lelkész, Lukács Sándor gyümölcsészeti kormánybiztos, Miklós Gyula borászati kormánybiztos, Molnár István vinczellér képezdei igazgató, Morócz István orsz. gazd. egyleti titkár, Pánthi Endre főesperes kanonok és Villási Pál kertész tanár. — Az érdeklődés országszerte nagy és igy a tárlat sikerére is kedvező a kilátás.

Sorshuzás.

1854-ki állami sorsjegyek. Julius 1-én kihuzattak a következő sorozatszámok: 79 202 391 531 577 709 749 880 898 935 1029 1038 1068 1075 1193 1202 1227 1267 1277 1386 1573 1579 1686 2188 2646 2676 2713 2910 3021 3199 3337 3406 3471 3542 3576 3720 3753 és 3806. A főnyereményt **40000** frtot nyerte s. 1686 sz. 36, **5000** frtot s. 709 sz. 29, **2000** forintot s. 391 sz. 37, s. 898 sz. 38, s. 1202 sz. 18, s. 1386 szám 21 és sorozatszám 3542 szám 16, **1000** frt: 749 s. 41. és 49 sz. 935 s. 26 sz, 3406 s. 34 sz. és 3806 s. 12 sz. **400** frt: 391 s. 15 és 25 sz, 531 s. 17, 18 és 22 sz, 577 s. 14 és 28 sz, 709 s. 44 sz, 880 s. 10 sz, 935 s. 44 sz. 1068 s. 8 sz. 1075 s. 40 sz, 1193 s. 28 sz, 1227 s. 7, 12 és 41 sz. 1267 s. 7 és 13 sz. 1386 s. 2, 35, 39 és 48 sz, 1579 s. 25 sz, 1686 s. 6 és 45 sz, 2646 s. 4 és 28 sz, 2676 s. 17, 29 és 38 sz, 2713 s. 41 sz, 2910 s. 16 és 32 sz, 3021 s. 8, 20, 41 és 48 sz, 3199 s. 5 és 20 sz, 3337 s. 6 sz, 3406 s. 26, 36 és 46 sz, 3542 s. 3 sz, 3576 s. 36 és 42 sz, 3753 s. 29 sz. és 3806 s. 4 és 25 sz. A többi kihuzott sorozatszám itt nem emlitett számai egyenként **300** frtot nyertek.

Hitelsorsjegyek. Következő 8 sorozatszám huzatott ki: 35, 1396, 1479, 1840, 2506 3669, 3987 és 4023. A főnyereményt: **200,000** frtot nyerte: s. 35 sz. 65, **40,000** frtot s. 3987 sz. 19, **20,000** frtot s. 4023 sz. 71, **5000** frtot s. 2506 sz. 52 és sz. 89, **3000** frtot s. 2506 sz. 22, s. 3669 szám 67, **1500** frtot s. 1396 szám 51 és s. 1840 sz. 77; **1000** frt s. 1840 sz. 15, s. 3669 sz. 13, 48 és 63, s. 3987 sz. 6 és sz. 90, s. 4023 sz. 7; **400** frt s. 35 sz. 4, 11, 33 és 71, s. 1396 sz. 5, 35, 60, 84 és 97, s. 1479 sz. 17, 27, 30, 34 63, 68 és 96, s. 1840 sz. 30 és 86, s. 2506 sz. 40, 53, 79 és 95, s. 3669 sz. 30, 61. 73 és 92, s. 3987 sz. 15, 41, 51, 61, 67, 91, s. 4023 sz. 86 és 99. A kihuzott sorozat számok többi számai egyenként **200** frtot

Rudolf sorsjegyek. Következő 38 sorozatszám huzatott ki: és 11 484 485 602 637 674 1033 1039 1040 1288 1337 1415 1443 1447 1664 1672 1683 1889 2066 2078 2088 2271 2379 2415 2483 2490 2678 3039 3041 3356 3436 3616 3707 3740 3756 3769 3772 és 3797. A főnyereményt **15000** frtot nyert: 1664 s. 10 sz. **3000** frtot 11 s. 43 sz. **1500** frtot 2271 s. 21 sz. **400** frtot 3041 s. 44 és 3705 s. 10 sz. **200** frtot 1337 s. 18 sz. 2490 sz. 41 és 3756 s. 21 sz. **100** frtot 485 s. 48 sz. 674 s. 2 sz. 3356 s. 49 sz. 3436 s. 1 sz. 3616 s. 16 sz. és 3797 s. 12 sz. **50** frt s. 11 sz. 36 és sz. 44, s. 1039 sz. 34, s. 1288 sz. 33, s. 1337 sz. 27, s. 1415 sz. 16, s. 1447 sz. 50, s. 2066 sz. 33. s. 2271 sz. 2. s. 3616 sz. 49, s. 3772 sz. 23; **30** frtot s. 11 sz. 4 és sz. 21, s. 485 sz. 45, s. 674 sz. 22, 24 és sz. 37. s. 1288 sz. 27, s. 1415 sz. 37, 1443 sz. 14, s. 1447 sz. 47, s. 2066 sz. 46, s. 2078 sz. 2, s. 2088 sz. 35 és sz. 48, s. 2271 sz. 29, s. 2379 sz. 33 és sz. 38, s. 3069 sz. 13, s. 3041 sz. 1, 14, 16 és 30, s, 3740 sz. 39, s. 3756 sz. 10 és s. 3797 sz. 22. A sorozatszámok többi számai egyenkint **12** forintot.

A budapesti közuti vaspálya-társaság 6%-os kötvényeinek mai napon kir. közjegyző jelenlétében megejtett első sorsolásánál a következő 110 szám lett kihuzva. 4 21 27 31 32 34 37 38 65 71 85 134 137 155 169 191 223 243 244 245 247 289 297 300 306 309 319 325 329 342 344 354 364 365 376 380 382 398 421 426 433 438 462 468 473 475 479 481 493 509 520 524 542 557 581 612 618 627 659 661 683 692 695 699 713 725 728 744 747 757 765 771 773 799 804 805 816 818 822 823 843 864 874 882 886 887 892 899 904 909 915 934 935 937 947 951 953 954 982 1002 1004 1011 1017 1025 1027 1030 1056 1068 1086 1088. — A kihuzott kötvények a mai naptól kezdve a társaság pénztáránál a névértéken, darabonként 100 forinttal beváltatnak: egyidejüleg azok további kamatositása megszünik.

A magyar vasutak 1876. évi 5%-os egyesitett elsőbbségi kölcsöne kötvényeiből október hó 1-én megtartott első kisorsolása alkalmával a következő kötvényszámok huzattak ki:

A. betüs kötvények **1000** forinttal (aranyban.)
313 364 471 580 584 754 1048 1061 1108 1236 1448 1560 1565 1798 2431 2783 2839.

B. betüs kötvények **200** forinttal (aranyban.)
398 443 457 459 479 506 508 741 1707 1954 1988 2054 2108 2737 2812 2865 2964 3008 3068 3188 3224 3241 3446 3505 3546 3608 3813 3971 3996 4128 4508 4864 4963 5540 5573 5628 5687 5940 6135 6618 6693 6698 6749 6789 7421 7752 7761 7828 8190 8317 8423 8458 8946 8986 9773 9860 9891 9981 10093 10112 10121 10150 10276 10311 10312 10705 10849 10929 11210 12126 12159 12316 12322 12630 12722 12962 13184 13252 13336 13376 13471 13643 13866 13907 14310 14340 14357 14640 14677 14716 14996 15710 16125 16149 16248 16410 16462 16483 16551 16653 16795 16882 17016 17130 17154 17247 17572 17611 17757 17772 18664 18729 18961 19572 19823 19995 20256 20315 20402 20525 20584 20697 21532 21618 21749 21886 22002 22144 22214 22248 22323 22368 22391 22537 22637 22876 22979 23009 23026 23066 23858 23911 24129 24546 24664 24689 24720 24807 24840 25119 25146 25286 25365 25846 25997 26132 26224 26413 26543 27108 27169 27217 27506 27786 27806 27819 27921 28001 28306 28471 28780 28978 29222 29237 29277 29558 29675 29819 30132 30205 30425 30475 30503 30538 32168 32288 32372 32565 32762 33128 33157 33367 33990 34012 34215 34359 34820 34945 34953 35074 35192 35520 35634 35937 35978 36307 36318 36500 36906 37092 37382 37545 37655 37706 37733 37932 37961 38054 38056 38094 38488 38702 38776 39024 39035 39040 39167 39467 39505 39536 39564.

Mézkivitel.

Göndöcs Benedek apát a következő két levelet teszi közzé:

I.

Nagyságos Göndöcs Benedek urnak Békés-Gyulán.

F. hó 7-ről kelt levelemre vonatkozólag igen örvendek, miszerint a Békésmegyei Hiradóban szerény müködésemről emlitések tétettek, de miután ugy látszik ez a magyar kereskedőknek kellemetlen, mert ha a termelők hozzám fordulnak ez által nem lehetnek versenyképesek egy zsidóház N.-Kanizsáról Blau és Söhne czim alatt a „Pester Lloyd“-ban azt válaszolá egy reám vonatkozó czikkben, hogy azon árak, melyeket én ajánlok lehetetlenek és csak ugyszólván csalom a termelőket. Versenyemet féltik a nélkül, hogy csak látták volna.

Daczára mindennek buzgó törekvésemet folytatom, hogy szeretett honfiaimnak kelendő áruk által helyben a piaczot megnyissam és Magyarország nevét mint Európa eldorádóját kiterjesszem. Hogy tehát ily cselszövések háttérbe szorittassanak jelen soraimmal nyilvánitom, miszerint örömmel fogom a viteldijat helyben kifizetni mig nagyságodnak 30000 frankot szivesen leküldök az áruk elindulása előtt, nehogy a termelők hitelt nyujtsanak.

Igen lekötelezne nagyságod, ha ezen ügyet, a békésmegyei gazd. egylet elnöke tisztázná, mint mondom nagyságod nyilváníthatná, hogy 30.000 frankot készpénzben felajánlottam, a mint a termelők vállalkoznak 3 waggon ide küldésére.

II.

Folyó hó 10 én kelt beadványa elintézéséül van szerencsém nagyságodat értesiteni, hogy Budapestről Párisba szánt mézküldeményekre nézve jelenleg a következő dijtétel áll fenn:

Bupapestről 5000 kilogramm 10.02 márka 100 kgként. Amanveiler határig kocsinként legalább is 10000 feladásánál 8.90 márka 100 klgként.

Amanveilertől Párisig kocsinként legalább is 5000 kg. feladásánál 1000 klgként 33 frcs.

Budapestről Párisig e szerint 10000 klgm. feladásánál fizetendő 57 frt 70 kr. aranyban 1000 klgmért.

Ezen dijtételek a valószinüleg még f. évben életbelépő közvetlen dijszabás által némileg mérsékeltetnek s előreláthatólag Budapestről-Párisig kocsinként legalább is 5000 klg. feladásánál 1000 klgként 153.95 és kocsinként legalább 10000 klg. feladásánál 1000 klgként 138.50 frtot teendnek. Utóbbi tétel osztr. ért. arany forintban teszen 55 frt 40 krt. Budapesten 1880. szeptember 21-én. A magy. kir. államvasutak igazgatósága. Horváth s. k.

Liszt.

Arad, okt. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Lisztnek alsóbb fogai kerestettek, minek következtében e számoknál szép áremelkedés állott be.

Jegyzéseink:

0	1	2	3	4	5	6	7
22.—	21.—	20.60	20.—	19.40	19.—	18.60	18.40
		8	8½	8¾	9		
		16.80	14.40	12.—	9.40		

zsákkal együtt. 100 kgrammként.

Szesz.

Arad, okt. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) E czikkben mult hét óta csekély változás történt. Nagyban hordó nélkül közönséges szesz 31—31.25 frt 10000 liter százalék, finomitott 33.50—75.

Vidéki piaczok.

Arad, okt. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) A napokig tartó eső járhatlanná tette az utakat, minélfogva a hozatalok nem csak Uj-Aradra, hanem Aradra is — habár két nap óta ismét szép időnek örvendünk — csekélyek voltak. Különösen buzában jelentéktelen volt a kinálat, mely körülmény az 1—2 hét óta fennálló szilárd hangulatot még jobban megerősité. A buzavásárláson kivül a figyelem még különösen tengerire terjeszkedik ki, mely czikk szeszgyárosok szükségleténél fogva és előre lekötött szállitások miatt 5.50 frtig vétetett.

Buza Uj-Aradon és Aradon összesen 2500 mmázsa állhatott, melyek 9 50—11 frtig vásároltattak.

Ujtengerinek összes hozatala 1500—1600 mm. rugott, melyek fentjelzett áron vétettek.

Árpa nem haladta meg az 560—600 métermázsát és csekély vetelkedv mellett 5.30-on vásároltatott.

Rozs igen keresett, miért is a rendelkezésre állott 450—500 mm 8.70-ig talált kész vevőkre.

Miskolcz, okt. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Nehány nap óta ismét jó időnek örvendünk, mi a gazdáknak igen jól jön, a mennyiben a vetést szorgalmazhatják, a kukoricza-törést nagyban fogják munkába, ugy a szüretet részben megkezdték.

A buzaüzlet nagyon változatos és a budapesti üzletsürgönyök által befolyásoltatik, a kivitel ezen üzletben magas áraink miatt szünetel, mai jegyzéseink 10.40—11.20-ig minőség szerint.

Rozs nagyon kevés fordul elő és a kevés mind a mellett, hogy tele van konkolylyal, Csehország- és Sziléziába 9.50-ig vásároltatik.

Az árpaüzlet nagyon kis térre szoritkozik.

Finóm chevalier árpa nagyon kevés van az itteni piaczon 9.50—80, közép árpa 6.50—7.50—8-ig fizettetik, takarmányárpa igen kevés jó eladásra.

Zab piaczi közönséges 5.20—40.

Uj kukoricza már jött a piaczra minősége a korai időt véve kielégitő és 5—5.50 fizettetik.

Kisvárda, okt. 1. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) A folytonos esőzés következtében az utak annyira megromlottak, hogy a behozatal az e heti vásárra csekély volt, s ehhez képest az üzlet lanyhán folyt. Ternyesarnokunk jegyzései a következők: buza 10.50—11 frt, rozs 9.25—9.50, zab 4.60—4.80, árpa 6.40—6.60, repcze 11.50, burgonya 1 frt, minden mmként számitva, végre szesz hektként 30 frt.

Kalocsa. okt. 1.

A napokban „Gebr. Strobentz“ német körlevelekben tudatták, hogy ezentul „Gustav Strobentz“ is jegyezni fog. A körlevelet következő sorokkal küldém vissza: „Midőn értesitését tudomásvétel nélkül visszaküldöm, teszem azt azon tudattal, melyet Magyarországon tanusitania kellene minden kereskedőnek egy oly czég irányában, mely még most is időszerünek tartja hirdetéseit csak idegen nyelven közzétenni, és a magyar kereskedőket idegen nyelvre kényszeriteni. Mostanság külföldi czégek is birnak annyi finom érzékkel, hogy Magyarországba magyar értesitéseket küldenek, de a Strobentz ház egy fiatal tagja még mindig az öreg apja megrögzött bünében szenved s annak czopfjával jár. A czivilizált embernek első kötelessége hazája nyelvének tudása és avval való élése.“

Egy vidéki kereskedő.

Nagyon helyes, csak ily módon lehetne elejét venni annak is, hogy gőzmalmaink, gyáraink és az a sok különféle nevü biztositótársaság a germanizáczió fészkei ne legyenek. Ha lehet a „Pesti hazai első takarékpénztár“ és a „Magyar földhitelintézet“ tisztán magyar nyelvvel s tisztán magyar hivatalnokokkal „minta-intézet“, ebből logice csak az következik, hogy nem a magyar nyelvben, hanem néhány nagy állást foglaló s intéző egyén megrögzött és tanulni nem akaró csökönyösségében rejlik a bün.

Napirend okt. 3-án.

Naptár. Vasárnap. Kath. Olvasó ünnep. Protest: Jairus. Görög-Orosz: 21. Kodrát.
Muzeumban nyitva van a képtár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Keleti iparmükiállitás nyitva d. e. 9 órától d. u. 6 óráig (Ferencziek-bazár I. em.)
Iparmuzeum d. e. 9 — d. u. 4 óráig.
Orsz. gazd. és tanszermuzeum d. e. 10—12 d u. 2—4.
Margitszigeten reggel és este népzene.
Allatkert nyitva egész nap.

Hajóforgalom.

Október 2-án a Duna balpartján a következő vizi jármüvek kötöttek ki: Ungár Gyula 16 talp deszka 400 mm. Komáromból. — Müller Zsigmond 11 talp deszka 150 mm. Komáromból. — Luczenbacher Pál ut. 19. sz. mh. faltégla 65,000 db Zebegényből. — Heim Brodetius árpa 80 mm., zab 30 mm, gyümölcs 40 mm. Szigetujfaluból.

Kivonat a hivatalos lap okt. 2-ik számából.

Árverérek a vidéken. Elsand József 318 frtra becs. ingatl. okt. 30. Vörösváron (pestv. tvszék) Kiss János 2200 frtra b. ingatl. nov. 2. Nagy-Ölveden (Esztergom) Félegyházi Pál 6822 frtra b. ingatl. nov. 2. Szatmárnémetin. Kiss István 2090 frtra b. ingatl. nov. 10. Dombiratuson (Szeged.) Magász Vaszily 329 frtra b. ingatl. okt. 19. F.-Ronán (Sziget.) Fried Armin 8734 frtra b. ingatl. okt. 25. Breznóbányán. Perényi Zsigmond br. 19,572 frtra b. ingóságai okt. 18. Nagy-Szöllősön. Stern Armin 613 frtra b ingatl. nov. 6. N.-Ganán (Pápa.) Tárnok Julcsa 530 frtra b. ingatl. nov. 3. Nagyváradon. Kószi Ferencz 696 frtra b ingatl. okt. 15. Versetzen. Luka Lászár 360 frtra b. ingatl. okt. 13. Vojvodinczon (Versecz) Gyompariu Vasza 2922 frtra b. ingatl. nov. 2. N.-Kikindán. Filipov Milos 4492 frtra b. ingatl. okt. 8. Beodrán (N.-Becskerek.) Porkár John 450 frtra b. ingatl. okt. 8. Pancsován. Bakos Ferencz 790 frtra b. ingatl decz. 15. Nagykanizsa. Holczy Arnold 1600 frtra b. ingatl. okt. 25 Debreczen. Knab János 350 frtra b ingatl. okt. 23. Bogdányon (pestvidéki tvszék) Kiritza Gyergye 450 frtra b. ingatl. nov. 8. Mehalán (Temesvár.) Varga Julia 3151 frtra b. ingatl. okt. 25. Ácson (Komárom.) Buzas Lajos 413 frtra b. ingatl. decz 7. Palkonyán (N.-Kanizsa.) Szerafin Ignácz 3430 frtra b ingatl. nov. 3. Kaposváron. Terunszki Iván 1109 frtra b. ingatl. okt. 19. Felső-Ronán (Szigeten.) Vuchetich Luiza 351 frtra b. ingatl. nov. 2. Horváth-Csenyén (N.-Kikinda) Szakács Gergely 414 frtra b. ingatl okt. 14. Cs.-Szt.-Domokoson (Csik-Szereda) Kövesd község 9683 frtra b. ingatl. okt. 19. Kövesden (Lippa) Gulyás György 1098 frtra b. ingatl. nov. 6. N.-Kanizsán. Blau Zsigmond 3364 forintra b. ingatl. okt. 29. Pélyen (Eger.) Jakabffy István 527 frtra b. ingatl. nov. 3. Mehalán (Temesvár.) Radics György 831 frtra b. ingatl. nov 10. Bolhón (Kaposvár.) Kovács Miklós 5024 frtra b. ingatl. okt. 27. Sövényfalván (D.-Szt.-Márton.) Balnozsán Simon 510 frtra becs. ingatl. okt. 7 Pancsován Arndt János 994 frtra b. ingatl. okt. 5. Zágoron (Erzsébetváros.) Krausz Mihály 1047 frtra b. ingatl. okt. 15. Márpodin (Nagyszeben.)

Csődhirdetmény. Löwi Móriczné dombovári keresk. ellen bej. okt. 28. 29 és 30. perü. Kramolin Emil ü. v. Schlesinger Ignácz bajai keresk. ellen bej. decz. 1., 2. és 3. perü. dr. Bruck Samu ügyv.

Pályázat. A veszprémi adóhivatalnál III. oszt. ellenőri, a mohácsi kir. járásbiróságnál II oszt. segédtelekkönyvezetői állomásokra.

A kis lotto huzása.

— Oktob. 2-án. —

Budapest	13	55	44	66	76
Trieszt	58	53	84	11	64
Linz	65	26	8	58	52

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

Elhaltak Budapesten október 1.

Gajarszky Pollák Marie 38 é. napszámosnő. V. ker. nádor-utcza 54. tüdővész. — Marise Márton 60 é. napszámos, lakástalan, tüdővész. — Brisch Anna 34 é. napszámos, lakástalan, tüdővész. — Kasman Ignácz 38 é. napszámos. IX. k. gyep-uteza 27. tüdővész. — Kanzel Nándor 22 é. fuvaros utról, csonttörés. — Lauti József 64 é. volt honvéd. IX. k. honvédmenház, vérhas. — Vittek Gulyás Anna 59 é. napszámosnő, utról, alhasi bántalom. — Konz András 53 é. kereskedő utról, kimerülés. — Rauscher Ignácz 70 é. kőmüves, szegényház, tüdőlob. — Szeidler Novotny Teréz 61 é. szőllős neje III. k. Lajos-uteza 51 aggkór. — Thallmayer Béla 53 é. kereskedő, Thonet-udvar, tüdővérzés. — Treiberger Adolf 72 é. ügynök. V. k. nádor-uteza 15. tüdőhüdés. — Devics Katalin 2 é. lakatos leánya. VIII. k. gólya-uteza 39. kanyaró. — Ferenczy Aladár 4 é. szabó fia. IV. k. gránátos-uteza 3. hagymáz — Hartványi György 37 é. hivatalnok. IX. k. malom-uteza 32. tüdővész. — Buchmann Karolina 21 é. varrónő. IX Knezics-uteza 14. tüdővész. — Schwarz Roza 21 é. házaló leánya. VII. k dob-uteza 40. — tüdővész. — May Dávid 53 é. sakter. VI. k. szerecsen-uteza 29. gyomorelfajulás. — Heutaller Poór Teréz 72 é. éves hivatalnok özv. VI. k. lovag-uteza 3. szivbaj. — Gróf Mikes János 76 é, magánzó. IV. k. angol királynő szálloda alhasi bántalom. — Kiss Károly 2 é czipész fia. IV. k. bástya-uteza 27. vérhas. Dubay Katalin 35 é. gazdaaszony. IV. k. Ferencz József rakpart, alhasi bántalom. — Medveczky Gyula 32 é. vasuti kalauz. II. k. ország-ut 32. tüdőgümő.

IDEGENEK NÉVSORA.

Arany sas szálloda.
Edenberger F. cs. ezr. Erdély.
Vindzar V. cs. kap. Debreczen.
Farkas A. birtokos Rimaszécs.
Kubady S birtokos N.-Körös.
Szentpétery J. ügyv Losoncz.
Dr. Csurgai S. neje Temesvar.
Dr. Velesz A. ügyv. Kecskem.
Borrnemisszak. pap N.-Enyed
Katona Zs gyógysz. Kecskem.
Kohn J. gyáros Bécs
Formanek C. gyáros Rumburg
Kachler M. mgzó Bécs.
Liebschitz kdő Bécs.
Palests B. kdő Bécs.
Müller H. kdő Bécs.
Violin C. kdő Bécs.
Leonhard A. kdő Bécs.
Thalmayer E. Bécs.
Mihailovics G. kdő Josefsdorf.
Speehr J. kdő Tok.
Reinlein F. kdő München.

Vadászkürt szálloda.
Dáni J. igazg. Orosháza.
Gömöry S. igazg. S.-Tarján.
Janicsáry S földb. D.-Pentele.
Beretvás F. földb. Körös.
Halmy N földb. Apostag.
Fáy F. földb. Komárom.
Szabó K. főispán Győr.
Langer F. mgzó Bécs.
Wagner F. orv. Cservenka.
Busányi F. ügyv. Temes
Sándor F. tanító Kanizsa.
Kis F. mgzó Kecskemét.
Bács J. kdő Megyes.
Schuldesz F. kdő Bécs.
Gager A. kdő Bécs.
Woeste B. kdő Elberfeld.
Keller A kdő Bécs.
Pibel Z. kdő Bécs.
Kirch G kdő Bécs.
Liebmann A. Basel.

Pannonia szálloda
Excel. Fiáth F. főisp. Veszprém
Imre M. birt. Eger.
Ordódy M. birt Bagota.
Halász E. birt. Bagota.
Weisz H. birt Abony.
Hankus L. birt. Pálfalva.
Jakab G. ügyv. Gyöngyös.
Fehér J. felügy. K.-Ladány.
Lipcsey T. földb. T.-Füred
Gömöry F. táv.-tiszt Losoncz.
Mészáros K. hivatalnok Pápa.
Jakobovics J. alj.-b. B.-Gyarm.
Liha A. birói jegyző Trencsén
Vallenfeld M mgó D.-Bogdán
Lackner K. kdő Eperjes.

Erzsébet szálloda.
Özv. Csató foldbné M.-Vásárh.
TyrnauerV. s.-igazg. Budapest
Winder M. ügyv, Budapest.
Lobmayer F. kdő Budapest.
Lázár E. ügyv. Lippa.
Pervulesco S szász Kolozsvár
Cioeanu J. tanár Naszód.
Bentel E. mérnök Bécs.
Gutmann K kdő Ausbach.
Kovácsevics főhgy Szlavonia.
Cziffra K. hivatalnok Sopron
Ráth S. becslő-bizt. Mezőtur.

Angol királynő szálloda.
Gr. Vimorcati földb. Florencz.
Gr. Almásy földb. Kétegyháza
Br. Redl L. földb. Loibersdorf
Kállay Benj. k. ü. min. o. tan. Bécs.
Br. Apor C M.-Vásárhely.
Zuber J. főispán Komárom.
Tomcsányi M. földb Szatmár.
Baumgarten M. földb. Bécs.
Kiss A. épitész Bécs.
Gerullotti G. mérn. Flórencz.
Samek A. mérnök Bécs.
Hoffmann F bányász Pécs.
Malbourg A. mgzó Bécs.

Nemzeti szálloda.
Hubert E. mgzó Hamburg.
Csordás S. birt Berenka.
Demerácz J. birt. N.-Szombat
Kiss E. birt. Temesvár.
Vojtovics F. birt N.-Kanizsa.
Válberg I szinésznő Finnland
Janera M. ügyv. Miskolcz.
Aankovits A. mgzó Zágráb.
Gross Jakab mgzó Bécs.
Kövér F. mgzó Sopron.
Huckmann K. főndn. Znaim.
Hornung K kdő Bécs.
Gyürky E. fldb Szombathely
Fröhlich J. kdő Olmütz

Hungária szálloda.
Mocsányi A. fbirt. Verepelt.
Gramberg A. hadn. Pancsova.
Gr. Thurn A. hadn. Bécs.
Császár B földb. N.-György.
Ecroyt H. gyáros London.
Elöwy F. kdő Arad.
Scheibe M könyv. Abony.
Stern P. gyógysz Esztergom.
Janka L. kdő Erdély.
Bauer A. kdő Bpest.

Europa szálloda.
Boerescu államin. Bukarest.
Gr Fornielli küldött Bukarest
Grófnő Fornielli Bukarest.
Br. Anderson mgzó Wiesbaden
Br. Anderson mgzó Berlin.
Genin E. állam-mérn. Páris.
Elias A. M. mgzó Bécs.
Reichmann H. mgzó Bécs.
Rosenfeld M. földb. Dombori.

István főhg szálloda.
Sessler L gyárt. N.-Szombat.
Szakmáry J. tan. Selmeczb.
Szurmák G. ékszerész Budap.
Palásty G. birt. Pozsony
Steffan F. pösta-hiv. Teplitz.
Telbisz J. polytechn. N.-Ösz.
Netzel G kdő Bécs.
Kroemmer H. kdő Jägerndorf.
Defries J. kdő Jägerndorf.
Fischer J. kdő Mohács.
Krausz A. kdő Prága.
Gergely M. mgzó Somogy.
Tanhauser F. nevelőnő Linz.
Trampa A. nevelőnő Linz.
Knáb A. technikus Teremia.

Fehérló szálloda.
Schere A. földbirtokos Baja.
Kulcsár J. földb. Gyöngyös.
Gallay J. orvosh. Batka.
Galbavi K. jogász Kolozsvár.
Beck A. kdő Szt.-M.-Kata.
Osmezz J. kőfaragóm. Bréma,
BanyaiJ. szinésznő Árokszálás
Bruck B müvész Berlin.
Szentes A. hivat. Debreczen.

NYILT-TÉR.

Bécsi csokoládé és diós-torta
liptai és **kárpáti turó,** valamint minden **bel-** és **külföldi csemegéket** ajánl 769
SZENES EDE füszer-, bor- és csemege kereskedés, Budapest, Dorottya-uteza 5. szám.

KERESKEDELMI ESTI TANFOLYAM
felnőttek részére.
Alulirott a **László**-féle nyilv. reálgymnazium helyiségeiben (váczi körut 31. sz. 1. em.) kereskedelmi szaktanfolyamot nyit, melyben a következő tárgyak fognak előadatni: **keresk. számtan, könyvvitel és levelezés (minta-iroda) váltóisme és szépirás.** Az előadások **október 11-én** kezdődnek. A felvételek naponként 12—1-ig és este 6—8-ig történnek. 768
Novák Sándor megvizsgált kereskedelmi tanár, állandó hites szakértő a budapesti királyi törvényszéknél

Központi levelezési-intézet
Budapest, sugár-ut 67. sz. a.
kereskedelmi-, ipar- és **hitelviszonyok, kölcsönök,** továbbá **bérletek, földbirtokok eladása** és **vétele** valamint minden egyéb ügyletek iránt jutanyos dij mellett a **legmegbizhatóbb felvilágositást** nyujt, s ezekre vonatkozó, valamint minden egyéb bizományt ugy a bel- mint külföldre nézve készséggel vállal el. Kivánatra dijszabás küldetik.
Ezen intézet azonkivül **levelek, ajánlatok, folyamodványok** s mindennemü **okirat** szerkesztését, ugyszintén az **országban divó** és minden **élő nyelvre** való forditást is elvállalja. 642

Ménesi szőllő.
Orsovai vizahalikra és milanói strachino sajtot legjobban ajánl 784
TUNNER J. M.
Budapest, Deák-uteza 21. szám alatt.

Névváltozás.
Van szerencsém tisztelt vevőimet, ugymint összes ismerőseimet értesiteni, miszerint eddigi nevemet Hirsch Etelka a m. k. belügyminiszterium 44364. szám alatti engedélyével Harkai Etelkára változtattam át.
Harkai Etelka, himzőminta előnyomda Wurm-uteza Lika-féle ház. 771

Országszerte már általánosan ismeretes és közkedveltté vált, mint legkellemesebb s legkitünőbb gyógyhatásnak bebizonyult és elismert különösen pedig a gyomor és az onnan származó bajok ellen, nevezetesen:
Az idült gyomor es bélhurut, gyenge emésztés, rossz étvágy, savanyu felböfögés, nagymérvü elnyákásodás, görcsös fulladozó géghurut, nehéz lélekzés, rekedtség, a nőknél előforduló hysterikus fejfájás és szivszorongatás. az aranyér és májbajban szenvedőknél stb. legsikeresebben használt; valamint a székesfehérvári országos kiállitáson is a gyógyszerész, vegyészeti és gyógyászati téren tanusitett haladásért **érdem-éremmel**, dicsérő elismerő oklevéllel kitüntetve lett
788 **Fáczányi-féle édes Mustár,**
legfrissebb minőségben kapható, valamint a feltaló s késztő **Fáczányi Armin** gyógyszerésznél **Budapest**, X ker. **Kőbányán**, ugy a fővárosi és vidéki legtöbb gyógyszerész és nevezetesebb füszerkereskedő uraknál. Ara: **egy nagy üveg 1 frt.** — **kis üveg 50 kr.** — A posta szállitási nagyobb költségek megkimélése végett, **két nagy** avagy **négy kis** üvegnél kevesebb nem szállittatik. — Raktárak a nagy közönség érdekében folyvást állittatnak.

Közvetlen forrásból
salon-garniturákat
az ujabb mintáju (**Renaissance-stilus**) nagy választékban megrendelhetni, üzletem legjobb alkalmat nyujt. — **Minthogy magam készitem a munkát**, természetes is, hogy az árak a legolcsóbbak. Rendes vevők által megrendelt garniturák mindenkor nálam megszemlélhetők. **Terem: I. emelet, váczi körut 13. sz.**, a lipótvárosi templom átellenében. 637
Tisztelettel
Karner J., kárpitosmester.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.

Vasárnap, okt. 3-án

A STRIKE.

A nemzeti szinház részéről 100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti szinmü 3 szakaszban. Irta Szigligeti Ede és Balázs Sándor. — Személyek:

Somvári	Szigeti Imre	Szikráné	Molnárné
Anasztázia,	Szathmáryné	Kovács Jenő	Kőrösmezei
Max	Vizváry	Anselm	Ujházi
Angyalka	Csillag Teréz	Fridrik	Földényi
István bácsi	Kovács	András	Pintér
Eszter	Császárné	Péter	Sántha
Lajtos	Feleki	Főbiró	Faludy
Gyula	Hetényi	Egy földesur	Tóth
Ágnes	Markus E.	Ennek neje	Györgyné
Rózsi	Tárnoki Géza	András	Vendrei (sz.t.n.
Panni	György Ilon		

Ezt megelőzi:

A miniszterelnök bálja.

Eredeti vigjáték 1 felv Irta Almási Tihamér. — Személyek:

Kovács	Szigeti J.	Tollagi	Náday
Lotti	SzathmáryL.-né	Házmester	Sántha
Eliz	Vizváryné	Inas	Balassa

Kezdete 7 órakor.

Népszinház.

BLAHÁNÉ LUJZA assz. mint vendég.
Uj betanulással és uj szereposztással:

A becsület szegénye.

Eredeti népszinmü dalokkal 3 felv. Irta Makróczy János, zenéjét Tisza Aladár. — Személyek:

Nyomárkai	Horváth V.	Imre	Vidor
Bakajsza	Kovács I.	Suhajda	Tamássy
Szakonyi	Eőry	Czilinderes	Rákosi Szidi
Genesy Antal	Egri	Fiskáris	Kacsó Kar.
Pa'akyné	Sziklai E.	Lapezap Sári	Béni Irma
Bandi	Ging Anna	Hiphopp	Bodor Etel
Virslis	Klárné	Góes Pesta	Sánta
Nyakigláb	Solymosi	Czinzár	Ujvári
Szomotorné	Pártenyiné	Gaal Klári	Blaháné L.

Kezdete 7 órakor.

Vár-szinház.

A korona gyémántjai.

Vig dalmü 3 felv. Szövegét irták: Scribe és Saint-Georges. Zenéjét szerzette Auber, forditotta id. Ábrányi Kornél. Rendező: Odry L. — Személyek:

Bazano	Tallián	Barlzerigo	Törzsök
Diana leánya	Kordin M.	Kamarás	Erdei
Don Eurique	Pauli	Jegyző	Alszegi
Don Sebastian	Dalnoki	Zongoramester	Bodor
Rebolledo	Odry L.	Inas	Kiss L
Katalin huga	Nádayné	Komornyik	Sebestyén
Munkás	Kiss D.		

Kezdete 7 órakor.

Meteorologiai jegyzetek.

A meteorologiai magy. kir. központi intézet Időjárási távirati jelentései 1880. évi okt. 2-ról, reggeli 7 óra.

Észlelési állomás	Légnyomás m. m.	Hőmérséklet C°	Szél iránya	Szél erősség	Felhőzet
Bregenz	767.9	+ 5 6	DK	1	derült
Prága	763.6	+ 7.0	D	1	„
Bécs	764 6	+ 4.4	—	—	„
Sopron	—	—	—	—	—
Magyar-Óvár	764.6	+ 9 2	K	2	derült
Trencsén	763.2	+ 10 0	—	—	„
Besztercebánya	765.1	+ 7.3	E	1	borult
Budapest	765.9	+ 7.0	—	—	derült
Szolnok	765.6	+ 8.9	—	—	„
Debreczen	767 0	+ 8.0	D	3	felhős
Ungvár	764.8	+ 11.0	K	3	borult
Szatmár	—	—	—	—	—
Nagy-Szeben	768.2	+ 6 2	ÉNy	3	derült
Orsova	769 2	+ 8.4	—	—	„
Temesvár	—	+ 8 4	DNy	1	„
Szeged	—	—	—	—	—
Csáktornya	—	—	—	—	—
Zágráb	765.8	+ 8.1	EK	1	köd
Fiume	765 2	+ 12 7	É	1	derült
Pola	764 8	+ 12.5	—	—	„
Lesina	765.8	+ 16.8	K	2	„
Selmeczbánya	765.7	+ 9.0	Ny	2	borult

A megelőző 24 óra alatti tünemények. A légnyomás sülyedett, Prágában 5·8 mm.-rel. A hőmérsék sülyedett, Bécsben 7·8 fokkal. Eső: sehol sem esett. Ozon Budapesten nappal 6, éjjel 1.

Vizállás és időjárás.

Október	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik:	Időjárás
2	Budapesten	3.48	—	áradó	száraz
2	Pozsony	2 55	—	apadó	köd
2	M.-Szigeten	0.76	—	„	felhős
2	Szatmáron	1.05	—	„	száraz
2	Tokajban	2.13	—	áradó	köd
2	Szolnokon	1.40	—	„	száraz
2	Szegeden	2 21	—	áradó	„
1	Aradon	0.66	—	„	„
1	Becskereken	0.68	—	„	felhős
1	Bezdánnál	2.44	—	„	száraz
1	Verbaszon	1.93	—	„	„
2	Eszéken	2.48	—	apadó	„
2	Barcsen	1.28	—	„	köd
2	Sziszeken	1.70	—	áradó	—
2	[illegible]	3 22	—	köd	köd
—	Ujvidéken	—	—	—	—

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloyddal) október 2.

Termény		Irányzat	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig	Minőség hektol.	Ár 100 kilogramm. frttól	frtig
Buza								
Tiszavidéki	uj	szilárd	74	— —	— —	75	11.25	11 35
"	"		76	11 45	11 55	77	11.60	11 65
"	"		78	11 75	11 85	79	11 90	11 95
"	"		80	12 —	12 05	91	— —	— —
Tiszavidéki	uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"	"		76	— —	— —	77	— —	— —
"	"		78	— —	— —	79	— —	— —
"	"		80	— —	— —	81	— —	— —
Pestvidéki	uj	"	74	11 35	11 45	75	11 15	11 25
"	"		76	11 60	11 65	77	11 50	11 55
"	"		78	11 85	11 90	79	11 70	11 80
"	"		80	— —	— —	81	— —	— —
Pestvidéki	uj	"	74	— —	— —	75	— —	— —
"	"		76	— —	— —	77	— —	— —
"	"		78	— —	— —	79	— —	— —
"	"		80	— —	— —	81	— —	— —
Fehérmegyei	uj	"	74	11 45	11 55	75	11.25	11 35
"	"		76	11 75	11 85	77	11 60	11 65
"	"		78	12 —	12.05	79	11.90	11 95
"	"		80	— —	— —	81	— —	— —
éjszakk.	uj	"	75	11 —	11 10	76	11.20	11 30
"	"		77	11 35	11 40	78	11.45	11 50
"	"		79	11 65	11 70	80	11.75	11 80

Termény		Irányzat	Faj	Minőség hektoliterenk.	Ár 100 kilogrammként frttól	frtig
Rozs	uj	szilárd	—	70—72	10 —	10.25
Árpa	"	"	takarmány	60—62	6 30	6 50
"	"	"	égetni való	62 64	7.10	7 75
"	"	"	sörfőzdei	64—66	8 20	9 20
Zab	"	"	—	37—40	6 —	6 20
Tengeri	ó	lanyha	bánsági	75	7 95	8 —
"	ó	"	másnemü	73	7 20	7 95
Köles	ó	"	—		6 —	6 25
Repcze	uj	"	káposzta	nélkül	12 4/8	12 6/8
"	"	"	bánsági		—	— —

Szokványgabona, határidőre	Irányzat		100 kilogramm ára áruban	
buza	csendes	tavaszra	11 65	11 70
"	"	őszre	11 50	11 55
"	"	október	— —	— —
tengeri	lanyha	1881 május—jun.	6 17½	6 22½
zab	"	tavaszra	6.40	6 45
"	"	őszre	6 25	6 50
repcze k.	"	aug.—szeptemb.	— —	— —
rep. bánsági		julius—auguszt.	— —	— —

Szilva lanyha bosn. hord. p. 18 75 á 19 50 zsák p. 17 20 á 18 30 szerb. h. 16.10 á. 16 30
Szesz csendes p 31 75 —.— áru 32 —
Szesz csendes élesztő p 33 75 á 34 —

Értékpapirok

Államadósság.	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön . . . á 120 frt 5%	122 25	122 75
" " " 120 frt egyes darabokban 5%	122.25	122 75
Gömöri államvasuti záloglev. 5%		
Magyar keleti vasut áll.-kötv (elsőbbs.) adóm. 1869-ről . 5%	81. —	81 50
" " " ar. v. ezb. 1876-ról . 5%	97 75	98 25
" " " államkötv. ar. 1876.ról 5%	84 50	85 50
" nyeremény-kölcsön 100 frt	107.—	107.50
" " 50 frt	106 50	107.—
Tiszai és szegedi sorsjegy-kölcsön 4%	107 20	107 40
1871-iki magyar államk.-kölcsön v. strl. f. ez. 5%	—.—	—.—
1872-iki " " v strl. f. ez. 5%		
Magyar aranyjáradék 6% adómentes		
" földtehermentesitési kötvények 5%	107 9	108.10
" " 1867. záradékkal 5%	94 75	95.25
" " temesi 5%	93 50	93 75
	93.50	93·75

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal . 5%	92.25	92.75
" " horvátországi 5%	— —	— —
" " erdélyi . 5%	93 75	94 25
Magyar orsz. jel. urbéri välts. kötv. (100 frt) 5%	90 75	91 —
Szőlődézsma váltsági kötvény (100 frt)	93.50	94 —
Magyar kir. pénztárjegyek 6 hóra (100 frt)	— —	— —
Osztrák államadósság papirban 5%	71 50	71,75
" " ezüst kamat jan.—jul. 5%	72 50	72 75
" " " apr.—okt. 5%	72 50	72 75
Osztrák aranyjáradék 4 kamat	87 50	87 75
Osztrák államadósság kisorsolással 1860-ból á 500 frt	130 —	130 50
" " " 1860-ból á 100 frt	131 75	132 25
" " " 1864-ből á 100 frt	171 50	172 50
" " " 1864-ből á 50 frt	170 —	171 —
Pest város kölcsöne 1870-ből 6%	102 5	103 —
" " 1871-ből 6%	102 10	103 —

Osztal. 1879-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	Bankok.			
12 —	Ált. m. municip. hitelb.	befiz. 200 frt	— —	— —
9 —	Angol-osztr. bank	" 120 "	118 —	119 —
— —	Franko-m. b. iesz. a.	" 200 "	— —	— —
— —	Horvát leszámitoló-bank	" 200 "	—.—	— —
4.—	Iparbank, budapesti	" 100 "	49 —	50 —
— —	Kisbirt. földh.-intézete	" 80 "	— —	— —
— —	Közp. ipartárs. hitelint.	" 100 "	— —	— —
2 —	Lipótv. bank r.-társ.	" 140 "	— —	— —
— —	Magy. ált. földh. r.-társ.	" 100 "	—.—	— —
25 —	Magy. ált. hitelb.	" 200 "	250 —	251
— —	Magy. jelzálog hitelb.	" 100 "	73	75 —
17 —	Magy. lesz. és pénzváltób.	" 100 "	121 75	122 —
18 —	Osztrák hitelintézet	" 100 "	282 —	282.50
— —	Osztr.-magyar bank	" 800 "	820 —	825 —
— —	I. magyar iparbank	" 150 "	154.—	156 —
— —	I. magy. iparb. II. kib.	" 150 "	— —	50 —
42 —	Pesti keresked. bank	" 500 "	620 —	622 —
7.—	Pest-budai kézm. bank	" 100 "	— —	— —
—.—	Sziszeki hitelbank	" 100 "	— —	— —
7 —	„Unio" bank	" 100 "	109 —	109 50
	Biztositó társulatok.			
200.—	Első magy. biztos. társ.	befiz. 1000 frt	3650 —	3700 —
—.—	Magy.-francz. bizt. társ.	" 50 "	— —	— —
90 —	Pannonia viszb. társ.	" 300 "	1090 —	1110
— —	Pesti bizt. intézet	" 100 "	— —	— —
— —	Unio viszbizt. társ.	" 300 "	120 —	130 —
	Gőzmalmok.			
—.—	Concordia malom	befiz. 500 frt	496.—	505 —
—.—	Első budapesti	" 500 "	1375 —	1385 —
30.—	Erzsébet sz. n. átv. j. nélk.	" 200 "	224 —	225 —
40 —	Erzsébet malom II. kib.	" 70 "	218 —	220 —
75.—	Hengermalom	" 500 "	650 —	660 —
50 —	Lujza szelv. nélk.	" 160 "	232.—	234 —
50 —	Molnárok és sütők	" 200 "	328 —	332 —
200 —	Pannonia szelv. nélk.	" 1000 "	1080 —	1110 —
200 —	Viktoria	" 300 "	430 —	435 —
	Közlekedési vállalatok.			
— —	Alföld-fiumei	" 200 "	153 —	154 —
— —	Báttaszék-dombovári	" 200 "	—.—	—.—
— —	Déli vasut	" 200 "	80 —	81 —
— —	Északkeleti vasut	" 200 "	145 —	145 50
— —	Erdélyi vasut	" 200 "	137 50	138 —
— —	Győr-sopron-ebenfurthi vas.	" 200 "	—.—	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	" 200 "	127 75	128 25
— —	Osztrák államvasut	" 200 "	277 —	277.50
—,—	Pécs-barcsi vasut	" 200 "	— —	— —
— —	Tiszavidéki	" 200 "	243 —	243 50

Osztal. 1879-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
— —	Osztr. dunagőzhajózási társ.	" 500 "	— —	—.—
6 —	Budai hegypálya	" 200 "	90 —	92 —
24 —	Pesti közuti vaspálya	" 200 "	373 —	375 —
— —	" " " elv. jegy.	" — "	202 —	— —
	Takarékpénztárak.			
—.—	Budapest III. kerületi	" 50 "	— —	— —
— —	Czeglédi	"	— —	— —
9 —	Országos központi	" 100 "	151 —	151 50
225 —	Pesti első hazai	" 1000 "	3700 —	3740 —
30 —	Pest-budai fővárosi	" 200 "	431 —	433.—
4 —	Pest-külvárosi	" 150 "	73 —	75,—
— —	Pakracz-daruvár-kutinjai	" 50 "	— —	—.—
— —	Vas-zalamegyei első	" 100 "	— —	—.—
	Különféle vállalatok.			
7 —	Alagut	befiz. 105 frt	103 —	105 —
—.—	Ált. waggon-kölcsönző trs.	" 80 "	—.—	—.—
30.—	Franklin-Társulat	" 150 "	155 —	156 —
24.—	Ganz és társa vasöntöde	" 400 "	490 —	492 —
12.—	Gschwindt-féle szeszgyár	" 200 "	324 —	330
26.—	Gyapjum. és biz. e. m.	" 200 "	205	215
40.—	Keresked. test. épülete	" 210 "	535	556
50.—	Könyvny. „Athenaeum"	" 200 "	550	555
—,—	" Pesti részv.-társ.	" 500 "	640	660
—.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	" 200 "	132 50	133 50
—.—	Pesti épitő-társaság	" 8? "	—	—
7.—	Rima-murányi vasmü	" — "		—.—
15.—	Salgó-tarjáni kőszénb.	" — "	108 —	108 50
—.—	Salgó-tarjáni vasöntöde	" 100 "	137 50	13? —
40.—	Schlick-féle vasöntöde	" 100 "	163 —	165 —
20 —	Serfőzde első magyar	" 200 "	580	584
— —	Sertéshizlaló	" 500 "	192 —	195
— —	Sóskuti kőbánya	" 200 "	32 —	33 —
— —	Spodium és csontlisztgyár	" 200 "	180	—
—.—	Szálloda-részvénytársaság	" 200 "		
— —	Tégla és mészégető ujlaki	" 200 "	1?2 —	1?4 —
	Téglagyár, kőbányai	" 168 "	166	163
	Záloglevelek.			
	Magy. földh. int. papir érték	5½%	100.75	101 —
	" " " "	5%	99.50	100 —
	" " " "	4½%	92 25	92.75
	" " " arany v. ezüst	5%	117.50	118 —
	" jelzálogbank	5½%	97.—	97 50
	" ált. földh. részv. társ.	6%	105	105 50
	" " " "	5½%	100 50	101 —
	Osztr.-magyar bank p.p.	5%		—.—
	Osztr.-magyar bank o. é.	5%	102 —	102 50
	Pesti magy. kereskedelmi bank	6%	101 75	102 25
	Pesti magy. kereskedelmi bank	5½%	100 50	100 75

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	ár
Kisbirt. ... hitelintézete	7%	—	— —
" "	6%	—.—	— —
„Albina" tak. és hit. int.	6%	98.—	98 50
Elsőbbségek.			
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut	befiz. 200 frt 5%	81 —	81 50
Dunagőzhaj. társ.	" 500 " %	— —	— —
" "	" 100/200 " 5%	— —	— —
Észak-keleti vasp.	5% befiz. 300 frt	83 —	83 50
" " " ar. 5%	" 200 "	— —	— —
" " " ar. 6%	" 1000 "	— —	— —
Magy.-galiczia vasp.	5% " 100 "	—.—	— —
M. vas. els. kölcs. berub.		—.—	—
czél. ar.	" 200/1000 "	—.—	— —
I. erdélyi vaspálya	5% " 200 "	81 50	82 —
Győr-sopron-ebenf. vas.	5% " 200 "	— —	
Kassa-oderbergi vasut	5% " 200 "	86 50	87 —
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.)	% " 300 "	— —	
" " (osztr. v.)	% " 200 "	— —	
" " (m.-v.)	5% " 200 "		— —
Osztr. Állami vasut	5%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut	5% " 100 "		
Budapesti lánczhid	6% " 100 "	102 25	[illegible]
Budapesti malom	6% " 100 "		—
Kőszén és téglagy. kötv.	6% " 100 "		—
Lloyd- és tőzsde-épület	5% " 100 "	98 75	4
Magánsorsjegyek.			
Osztrák hitelintézet		176 50	177 25
Pénznemek.			
Cs. kir. arany (vert)		5 63	5 64
Cs. kir. arany (kör.)		5.62	5 63
Osztrák-magyar 8-frtos arany		9 39	9 41
20-frankos arany		9 39	9 41
Török aranylira			
Osztrák és magyar ezüst			
Német birod. bankj. 100 márkáért		58 15	58 25
Váltók árfolyama. (3 hóra.)			
Német bankpiaczok 100 márk	4%	57 35	57 45
Amsterdam 100 hollandi frtért	3%	97	97 15
Brüssel 100 frankért	3%	—	— —
Páris 100 frankért	2½%	46 50	46 55
Marseille 100 frankért	3%	—.—	
Svájczi pénzpiaczok 100 frkért	2½%	46 40	46 45
Zürich 100 frankért	2½%	46 40	46 45
London 10 font sterlingért	2½%	118 05	118 20
Szentpétervár 100 rubelért	6%	— —	—
Milano 100 lire nuovo ital.	4%	— —	—.—

TŐZSDE- és BANK-MEGBIZÁSOK átvétele

KORITZ ANTAL és TÁRSA BANKHÁZA BUDAPEST, régi posta-utcza 15. sz. a váczi-utcza sarkán,
vásárol és elad minden itt följegyzett értékpapirt a legszilárdabb módon.

IGÉRVÉNYEK minden huzáshoz.

Páris 1878. **NEUSCHLOSZ J. FIAI** Székesfehérvár 1879

Szeged 1876. Bécs 1873.

Arany érem.

Érdem érem.

Haladási érem.

Diszoklevél.

Kir. kiz. szab.

faàru-parket-gyára

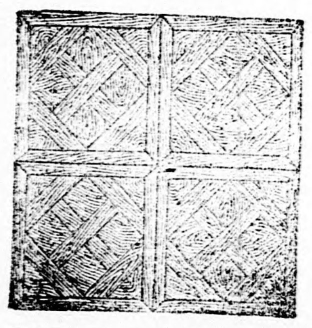

Budapest, Feldunasor 53. szám alatt, ajánlja nagy választéku

parkétjeit,

Folytonosan nagy készlete van száraz, hibátlan tölgyfa amerikai padlózatból.

Három évi garantiát nyujt.

Parkét-lerakást helyben, mint vidéken jól és jutányosan eszközöltet. 63

Kivánatra mintákat és árjegyzéket bel- mint külföldre, legnagyobb készséggel bérmentesen küld.

Elvállal **szerszám- és épületfa szállítást, ács- és asztalos-munkákat** igen mérsékelt feltételek mellett.

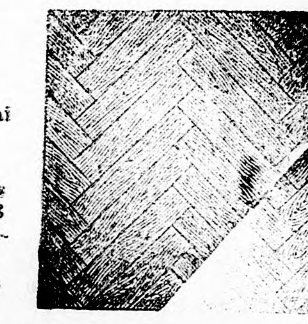

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

továbbá *bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső* szükűléseket, friss és idült *nyákfolyást*, nőknél az ugynevezett *fehérfolyást*, a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, *katonai és polgári* főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatak nyomán kiválóan tartos siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)

speczialista **WEISS J.**

gyak. *orvos, sebész és szülész*, az itteni cs. k. katonai *főkórházban* volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

A franczia nyelv értéke.

Szülők! Nevelő intézetemben, mely 22 év óta fennáll a franczia nyelvet soha el nem hanyagoltam, ezt a gyermek mielőtt irni, olvasni tudna, megtanulhatja, nem kell hozzá tudomány. Hogy a gyermek magában először hazáját és nemzetét, másodszor pedig a társadalmi életben világpolgári állását képviselhesse, legalább is **két embert kell belőle nevelni és teremteni.** Az élet bizonyitja, hogy még a csatatéren is müvelt ember, müvelt emberrel csakis ezen a nyelven értekezhetik.

Innen van, hogy a magánnevelő intézetek a legüdvösebb szolgálatot teszik a szülők és családok érdekében, midőn ezek gyermekeit 10 éves korukig francziául beszélni megtanitották, hogy midőn a középtanodákba lépnek, nyelvtani kiképzésük annál sikeresebben eszközölhető legyen.

Szülők! Nevelő intézetembe elvállalom a gyermeket 3 éves korától 10 éves koráig, nem csupán az illető tantárgyak és a franczia nyelv tanitása, de **általános ellátás és házi nevelésre** is. Magam s nőm felügyelete alatt, ki velem együtt egész életét a nevelés terén tölté, oly gondviselésben részesülend a gyermek, melynél különbet otthon sem nyerhet. Egy jól rendezett nevelőintézet igazi jótétemény a haza s a családok érdekében, mivel a gyermek rendet tanul ismerni s folytonos felügyeletet lát és tapasztal maga körül. Rend nélkül még a gyermek élete sem biztos. En legalább mint tapasztalt nevelő tiszta lelkiismerettel mondhatom, eddig több mint **400** gyermeket neveltem, de kezem alatt soha egyetlen egy gyermek meg nem halt, sem betegen haza nem ment. — Évi dij egy 3—6 éves gyermekért 300 frt, 10 éves korig 350 frt.

Személyesen, vagy postai uton értekezhetni velem s programmommal szolgálhatók. Lakásom V. ker. Dorottya-utcza 9. szám. 663

Görög Imre,
nevelő és háztulajdonos

Előre haladt idény és raktár tulhalmozás végett

kész uriruhák

jelentékenyen leszállitott áron adatnak el.
Különösen divat. őszi gyapúszövet öltönyek 16 ftól felfelé
Elegáns őszi felöltők 12 „ felfelé
Továbbá a legnagyobb választék mindennemü kész uriruhákban.

Grossmann S.

Budapest Deákferencz- és bécsi-utcza sarkán.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

200 forintért jotállás mellett egész uj rugonyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF
30 *raktárában,*
Muzeum-körut 10-ik szám
Kocsi-gyár helyiség:
páva-utcza 10. szám. alatt saját házában
BUDAPESTEN.

16 évi siker a mellett tanuskodik, hogy Thedo tanár

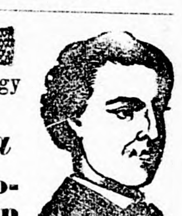

szakálhagymája
a legjobb és legbiztosabb szere egy szép szakálnövés elérésére

Számtalan férfi még a legjobb körökből is csak e szernek köszönhetik szép szakálukat.

Ez hihetlen gyorsasággal segiti elő a szakálnövést, ugy hogy 16 éves ifjak is legrövidebb idő alatt egy sürü és erős szakált kaphatnak, mi ezer meg ezer bizonyitványokkal bebizonyitatott.

Megvallom önnek, hogy valamint minden ilyen szert, ugy a szakálhagymát is hühónak tartottam, de esetleg meggyőződtem egy barátomnál ezen szer jelességéről és kérem önt a mellekelt összegért egy csomagot ezen kitünő szerből küldeni.

Budweis, 1878. november 18. 571
Maradván tisztelettel Michura A.

Valódian kapható **Török József** urnál gyógyszerész Budapesten király-utcza, **Pozsonyban** Pistory Felixnél, **Temesvárott** Tarczay Istvánnál. — Egy csomag ára utasitással 2 frt 10 kr.

Lőrincz István

lábbeli gyáros
Budapest, muzeum-körut 5.

Ajánlja több kiállitason I. osztályu érmekkel kitüntetett gyárának lábbeli áruit
Nagy választék mindennemü férfi, női s gyermek lábbeliekben, melyeket divatosan, **szilárdan gyártva, — mérsékelt áron** eladok.

Felhivom a t. gazdaközönség figyelmét — **a közvetlen Moszkvából vett — valódi orosz bagaria bőrből** készült **vizhatlan patent gazdasági csizmáimra.** Szenvedő lábakról gipszminta öntvény vétetik.

Kiszolgáltatás gyors és pontos.

Nem illő áruk szivesen kicseréltetnek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik, s mértékül elég egy beküldendő viselt lábbeli. Tisztelettel
651 **Lőrincz István,** lábbeli gyáros.

Étvágyhiány, gyengült emésztésnél és gyomorbajoknál a legjobb, leghatásosabb és legkellemesebb szer

GRAUER MIKSA
egészségi liqueurje

kapható palaczkokban használati utasitással együtt 50 kr o. é. **Edeskuty L.** Erzsébettér és **Neruda N.** hatvani-utcza és vidéken minden nagyobb füszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár Budapesten: **GRAUER MIKSA** osztr. császár. és m. kir. udv. szállitónál, **VIII. kerepesi-ut 45. sz.** a gyár-épületben. 777

Coaks-eladás.

Van szerencsénk ezennel nyilvánosságra hozni, miszerint

1880. október 1-től

I. osztályu **Coaks** valamint
Dió-coaks-ot 100 klgonként 1 frt 80 krnyi árban.
II. osztályu **Coaks**-ot 100 klgonként 1 frt 20 krnyi árban légszeszgyárunktól **Pest**, Budán és **Ujpesten** árusitunk.
A házhoz szállitás 250 kilonál és magasabb megrendeléseknél 10 krral, és ha a beraktározás kivántatik, 14 krral 100 klgonként számitattik.
Budapest, 1880. október 1-én. 770

Altalános osztrák légszesz-társulat.
A budapesti légszesz-gyárak helyi igazgatósága.

Brogle J. és Müller

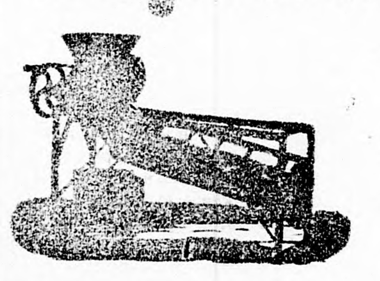

gép és rostalemez gyára
BUDAPESTEN,
a Margit-hid közelében,
készit
Trieuröket (konkolyválasztó)
6 különféle nagyságban

Trieur hengereket malmok számára.
Koptatokat. 78
Szelelő-rostákat.
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Elegans

Őszi öltözet teljes	frt 18
Őszi felöltő	frt 10
Őszi gyászi öltözet	frt 30
Őszi gyászi felöltő	frt 25
Őszi vadász kabátok	frt 9
Őszi papi felöltő	frt 25
Téli papi kabát	frt 35
Őszi üzleti kabát	frt 15
Őszi nadrág	frt 6
Háló köntös	frt 15
Eső köpeny vizmentes	frt 24
Téli kabát	frt 20
Utazó köpeny angol facon	frt 35
Havelok (double kelme)	frt 30
Menesikoff	frt 20
Utazó bunda (Erdély barán)	frt 36
Utazó bunda (mosó medve)	frt 75
Városi bundák	frt 35
Ujjas mellények	frt 9
Csizma nadrág	frt 9
Liberiák	frt 25
Gyerm. öltözékek és felöltők	frt 12
Gyermek téli kabát	frt 15

és feljebb.

Mindez a legujabb façon szerint **tiszta gyapju kelméből,** kitünő tartósan dolgozva a **legolcsóbb szabott** árakon (a körülményeket figyelembe véve) kapható egyedül

ROTHBERGER JAKAB
császár és kir. udvari szállitónál
Legnagyobb
uri- és fiuruha-raktárának,
Budapesten,
Kristóf-tér 2. sz. I. emelet
a „Nagy Kristóf"-hoz.

Az ár minden darabon kitéve van.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 17

Eckbauer Endre

posztó-kereskedése,
Budapesten, Erzsébet-tér és harminczad-utca sarok 6. sz.

Ajánlja az őszi idényre dúsan berendezett 32 év óta fenálló posztó raktárát, mindennemü liberia posztók, bel- és külföldi férfi divat, szövetek, valamint a legujabb női fölöltőkre való kelméket a legnagyobb választékban olcsó áron. — A postai megrendelések pontosan teljesittetnek — Minták közkivánatra ingyen és bérmentve. 669

Legujabb módositott férfi-ingek!!

Szives figyelmébe ajánljuk mindazoknak, kik ingeket **külön gallérral viselnek** az általunk módositott s **czélszerüség kényelem,** de különösen **elegáns és helyes állás** tekintetében minden eddigi ingeket felülmuló

Noblesse ingeinket

feltünő olcsó árakon. 743

TIBÉLY és VEEGH

saját gyártmányu kizárólag legjobb minőségü **férfi fehérnemüek, uri divat** és **női piperé** áruk raktára.
Budapesten váczi-utcza 1. szám Lyka-féle ház.

Kindels L.

Budapest,
király-utcza 8-ik sz.

Női czipők sagrin v zergebőr elegáns szabás dupla talppal 3 frt.
Stephani cipők bevarott sarkkal elegáns forma 3 frt 40 kr
Czipők férfiak és tisztek számára 3-szoros srófolt dupla talppal vizmentes 3 frt 10 kr.
Vizmentes vadászcsizma 3-szoros srófolt talppal és sarkantyu tartóval 8 frt.
Árjegyzék bérmentve.
Szétküldés utánvét mellett. Megrendeléseknél a mérték centimeterekben a rajz szerint megjelölendő. 720

Legfinomabb minőségü
Gummi
vagy
halhólyag óvszer
tuczatja 2—8 forintig,
valamint
különlegességek
nők részére
Politzer Moricz,
sérvkötő-készitő
Mindenféle prágai bőrből készült kesztyük legnagyobb raktára, nagyban és kicsiben
BUDAPEST,
Deák-Ferencz-utcza.
Megrendelések posta fordultával utánvét mellett azonnal teljesittetnek.

Üzlet feloszlás miatt!!!

a visszamaradt 500 db **valódi arany** óraláncokat csak 3 frt 50 krért árusitom Végeladás e hó végeig kapható **Müller** bécsi bizomány üzletében **Bécs, II Kaiserjosefstrasse 32.** NB. Figyelmeztetem, hogy fenti lánczokat csak 2 frt 50 kr utánvét mellett szétküldöm, a hátralékos egy forint a láncz vétele utan a mikor a valódisága felől meggyőződés szerezhet, hozám beküldendő. Valódi ezüst órák horgony szerkezettel 4 frt 80 kr. 776

Für Männer

jeden Alters sehr wichtige Erfindung. — Aertzlich begutachtet und empfohlen. — Broschüre und Prospect versendet franco verschlossen gegen Einsendung von 30 kr in Briefmarken: General-Agent *Bufetti R.* in *Nürnberg.* 22

SZIGETI LAJOS
szijgyártó üzlete.
VIII. Muzeum-körut 10. sz.

Ajánlja jól berendezett szijgyártóüzletét, melyben minden a szijgyártói szakmába vágó czikkek a legjutányosabb árakon jól elkészitve kaphatók. Kaphatók jó minőségü nyergek, utazó böröndők, vadász és uri táskák, hajtó és lovagló ostorok, de különösen kocsizó lószerszámok nagy választékban, 100 ló minden pillanatban felszerelhető. Minden e szakmába vágó javitások elfogadtatnak, s vidéki megrendelések a legpontosabbban kiszolgáltatnak. Árjegyzékek kivánatra bérmentve küldetnek. 604

Örök emlékül!

Életnagyságu arczkép
csak 3 forintért

festetik, egy fénykép és 1 frtnak azonnali beküldése után. Az 1 frtnyi maradvany a szállitás után fizetendő. — Legfinomabb kivitel! Hasonlatosság a megszólalásig. Szállitási idő 5—8 nap. 758

BODASCHER W. *müterme*
Bécs, II. Grosse Pfargasse 2.
([illegible] m. Löwengasse.)

Gummi vagy halhólyag

legfinomabb minőségü valódi franczia **präservatif tuczatja 1 frttól 5 frtig,** valamint
Különlegességek hölgyek számára
(franczia szivacsok)
tuczátja 2 és 3 frt, titoktartva szétküld
Gummi-Waaren-Agentie
701 Wien, I. Köllnerhofgasse 4 I. em

6 szoba butor eladó

egy hagyatékból, teljes és kevésszer használt kiházasitási kelengyének igen alkalmas, készpénz fizetés mellett egyenként is a **Stein-féle házban sugárut 1 sz a váczi-körut sarkán I. emelet ajtó 2.** 646

Hegyi tüzifa.

Az Erzsébet-malom mögötti (V. kárpát-utcza 19.) kir. vallásalapitványi faraktárban különféle választéku **hegyi tüzifa** kitünően rakásolva, egészben vagy vágva és házhoz szállitva **leszállitott áron** vásárolható.

Megrendelések készpénzfizetés mellett elfogadtatnak és pontosan teljesittetnek: a faraktárban a magy. tisztviselők egyesülete irodájában (Ferencz-József-rakpart, Thonet-udvar), Spitzer D. H. irodájában (V. Bela-utcza 5), Ruff Miksa kereskedésében (IV., vámház-körut 14), Gyetvay Dániel dohánytőzsdéjében (V., váczi-körut 66) és Sellner Gyula kereskedésében (vár, disztér 200.)

Nagybani vevők lényeges árkedvezményben részesittetnek. 766

Vadászfy Jenő,
vallásalap. kir. faraktár-gondnok.

Őszi idényre.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget figyelmeztetni, miszerint minden létező **szövött** és **téli duxi ingek** és **nadrágok** urak és hölgyek számára a legnagyobb választékban nálam kaphatók, drbja 65 kr, 75 kr, 90 kr 1 frt 10 kr és feljebb, ugyanazok gyermekek számára is.

Nagy választék **női gyapju harisnyákban** géren kötöttek 45 kr, 60 kr, 80 krig. Uraknak 80 kr, 1 frt, 1 frt 50 krig ugyanazok gyermekek részére s minden nagyságban és szinben.

Férfi kapczák pamutból 12 pár 2.50 3 frt, 3.50, és feljebb 6 frtig. Ugyanazok **gyapjuból** 4 50, 5 frt, 6 frt és feljebb.

Harisnya szárak megkötésre valók, minden nagyságban és a legujabb divat szinekben.

Dus választék **berlini pamutból kötött gyermek ruhácskákból, jobkák, kalpagok, fejkötők** és **czipőcskékből**

Azonkivül bátorkodom figyelmeztetni, azon igen alkalmas **gyermek öltözetekre** nadrág és jobka egybe szőve, melyek igen kedveltek és olcsóságuk miatt megérdemlik az előnyösséget, drbja 65 kr, 75 és 85 kr különböző nagyságban.

Nemez (filz) **czipők.** Az első üzletházakkal lévén összeköttetésben és igy azon kellemes helyzetben vagyok, hogy t. vevőimnek olcsó gyári árakon szolgálhatok. Női czipőket 75 krtól 1 frt 10 krig. Uraknak 90 krtól 1 frt 10 krig. Ugyanazok gyermekek részére is.

Legujabb mintáju **kötött berlini kendők** nagy választékban 40 krtól 3 frt 50 krig.

Férfi és női fehérnemüekben szinte a legjobb minőséget tartom, s igen nagy gondot forditok arra, hogy csupa I. rendü chiffon, creton és oxford kelmék használtassanak fel.

Az áru jóságáról bizonyságot tesz az 50 éve álló czég.

Unger F. W. és fia
Deák-Ferencz-utcza 7. szám. 761
Árkönyvecskék bérmentve küldetnek bárhová.

Butor

A bécsi iparkiállitásból

sikerült nekem egynehány butordarabot megvásárolni, és ezek megtekintés végett butorraktáromban kiállitva vannak, és olcsó árakon eladatnak.

Egyuttal bátorkodom a t. cz. közönséget gazdagon felszerelt nagy butorraktáromra figyelmeztetni, mely kizárólag csak is **jó** és **szolid** asztalos és kárpitos butorból áll, és melyeket szerény árakon árusitok.

Tisztelettel 715

Kohn Dávid Budapest,
kerepesi-bazár a nemzeti szinházzal szemközt.

Legnagyobb zongora terem

a legjobb bel- és külföldi zongorák, pianinok és harmoniumok, valamint saját gyártmányuak a legolcsóbb gyári árakon több évi reális jótállás mellett. Helybeli vevőknek

részletfizetés is engedélyeztetik

Strobel Frigyes,
zongora-gyáros, Budapest, váczi-utcza 1. szám a városháztér sarkán.
Bemenet a zsibárus-utczán. 531

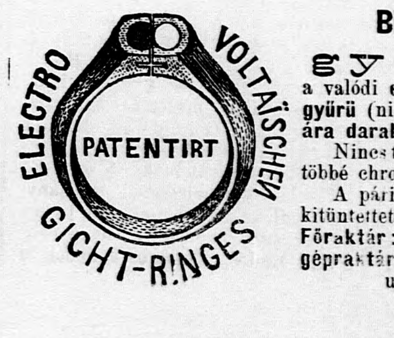

Biztos és gyors
gyógyulás
a valódi **elektrovolta-féle köszvénygyürü** (nickelirozott) használata által **ára daraboként 1 frt 40 kr**
Nincs többé rheumatismus! Nincs többé chronikus fejfájás!
A párisi világkiállitáson 1878-ban kitüntettetett. 731
Főraktár: Herbster Károly sarrógépraktárában, Budapesten, ország-ut, Huszár-féle ház.

A nők, a k k ölnek

és

A NŐK, A KIK SZAVAZNAK.

Irta

Dumas Sándor.

(Folytatás.)

Legyünk hát komolyak a valódi tényekkel szemben.

Nem szinházban vagyunk többé, hanem az igazi életben. Nincs többé szó aesthetikáról és tételekről, hanem bűntényekről és vérről; nem szerepeiket játszó szinészek vannak többé előttünk, a kiket megtapsolunk, vagy kifütyülünk, hanem áldozatok és hóhérok, a kiket elitélünk vagy feloldunk; a szabadságról van szó, a becsületről és az életről; a gálya és a vérpad van előttünk.

Nézzünk oda figyelmesen, ugyanazon okokat, ugyanazon okozatokat, ugyanazon következményeket fogjuk látni. A három bünös ugyanazt a panaszt fogja tenni, ugyanazt az igazságtalanságot hirdetni s ugyanazt a megtorlást követelni — pedig mind a hárman teljesen különböző, sőt teljesen ellentétes osztályokhoz tartoznak. Az első szinésznő a második szolgáló, mint mondják rosszeletü nő, a harmadik, nagyvilági nő; az egyik szeplőtelen volt, a másiknak már volt gyermeke más férfitól, a harmadik férjes nő, kinek törvényes gyermekei voltak, ki szerette azokat s ki mindig méltó volt minden tiszteletre mint leány, mint hitves, mint anya.

Ha ez a három bűntény el nem követtetik, ha a dolgok a maguk rendes utján haladnak, ha a Biére kisasszony gyermeke megél, s ha utóbb a rosszéletü Dumaire Virginia fia amazt nőül akarja vala venni: Biére Marie kisasszony ezt nem engedte volna.

Ha a Tillyné asszony egyik gyermeke házasságra akart volna lépni a Biére Marie vagy a Dumaire Virginia gyermekével, Tillyné asszony ezt ellenezte volna. Büntetteik elkövetése előtt az első társadalmilag jogában állónak vélte, hogy a másodikat megvesse, a harmadik pedig, hogy megvesse a másik kettőt.

Most pedig ott vannak ugyanazon a padon, ugyanazon poroszlók közt, s ugyanarra a vádra kell felelniök, mely ugyanazt a rokonszenvet kelti. Miért? Mert, ide jutva, nem a szinésznő, nem a szolgáló, nem a delnő van előttünk, nem ez vagy az a nő hanem az *Asszony*, a ki erőszakosan és nyilvánosan igazságot követelni jön a *Férfi* ellen, s a kinek s nyilatkozásra fölhivott közvélemény megadja ezt az igazságot, még pedig olyan tüntetőleg, hogy a törvény meghajolni kénytelen az előtt.

Ki már most az a férfi, a ki ellen ez a három nő igazságot követel? Itt G . . . , ott P . . . amott T . . . . urnak nevezik. Más-más ez a három férfi? Nem. Ez csak egy férfi, mindig ugyanaz csak különböző név alatt, a Férfi az — nem az, a milyennek a természet és az erkölcsiség akarja, hanem az, a milyennek törvényeink följogositják.

S valóban, a természet igy szól a férfihoz: „Adtam neked kiváncsiságot, szükségleteket, vágyakat, szenvedélyeket, érzelmeket, melyet csak az asszonynak nevezett lény elégithet ki, a kinek adtam szivet, képzelmet s néha érzékeket, a melyek hajlandóvá teszik arra, hogy meggyőzni, elragadtatni engedje magát általad; vedd e nőt; ha majd kiváncsiságod, szükségleteid, vágyaid, szenvedélyeid ki lesznek elégitve, ha föl tudod használni azt az értelmességet, öntudatot, érzelmeket, a melyekkel felruháztalak, szeretni fogod azt az asszonyt, egész életed társává, gyermekeid anyjává fogod őt tenni. Ha van számodra boldogság e földön — ebben van!"

Az erkölcsiség azután igy szól e férfihoz: „Ez nem elég. Te ezt az asszonyt kiválasztottad, szereted, birni akarod és anyává tenni? Ne várd be a birást és anyaságot, hogy örökre magadhoz csatold. Nemcsak szerelemmel, hanem tisztelettel is kell iránta viseltetned; e nélkül nincs tartós szerelem, s miért is ne legyen szerelmed tartós, mikor azt mondod, hogy ellenállhatatlan? Bizonyitsd be tehát e nőnek az egyiket is a másikat is azzal, hogy megadod neki előre azt, a mit mások csak azután adnak meg, azzal, hogy csupán ő reá szoritkozol, hogy megtiszteled neveddel, hogy dolgozol érette és a gyermekekért, melyek kettőtöktől származni fognak.

A szokás és a törvény azután ezt mondja ugyanannak a férfinak: „Vigyázz, csalékony lép ez, kétes frigy, bizonytalan boldogság. Vedd a gyönyört, hagyjd a házasságot — bilincs az; hagyjd el a gyermeket — teher az; s folytasd más nőkkel, a meddig folytathatod. Élvezni fogod igy a gyönyört s megóvod szabadságodat. Senkinek sem lesz joga ellened valamit mondani, de ha véletlenül számadásra vonnak, ne röstelld, ne félj — itt vagyunk mi, törvény és szokás, majd felelünk érted és rólad."

Es számos férfi, különösen a müveltebbje, félreteszi mindazt, a mi leigázó van az erkölcsiség elveiben, s összekapcsolva a természet ösztönzésének kellemességét a törvény hiányosságának kényelmességével — ezek a férfiak századok óta kezdték és folytatták azt, hogy vagyontalan, családtalan, társadalom által védtelen leányokat használtak föl vágyaik kielégitésére és birták őket addig, a mig tetszettek, s elhagyták, mikor már nem tetszettek. S ez általánosan el lett igy fogadva, a prostituczió és az öngyilkosság elvégezvén a többit. Az öngyilkosság által a társadalom megszabadul egy gondtól és egy szemrehányástól; a prostituczió által, más férfiak, a kik még *morálisabbak*, rendszeresebbek, erkölcsileg biztositottabbak, megszerezhetnek maguknak egy élvezetet másodkézből, mely nem olyan ingerlő ugyan, de néha kellemesebb, mint az első — mely mellett a kocsigyártók és varrónők üzlete egyébiránt igen jól érzi magát, vagyis a társadalmi közgazdaság megnyeri az egyik részen azt, a mit az erkölcsiség és emberi méltóság a másik részen veszit. — A nagy czivilizáczióknak ugy látszik, szükségök van az ilynemü cserékre „s végtére is", mondaná Monsieur Prud'homme, a ki mindég ott van, midőn megfejthetetlen problemák megoldásáról van szó, „ezek a kisasszonyok nem is voltak olyan érdekesek, miért nem védelmezték magokat jobban? Hiszen előre láthatták az eredményt; jól tudhatták, hogy rosszat cselekszenek, mert hiszen titokban cselekedték; nagyon természetes, hogy a rosszat büntetés éri. Élvezték a szerelem kellemességeit, a nélkül, hogy elfogadták volna annak kötelességeit, most szenvedik annak keserveit, a nélkül, hogy élveznék annak jogait; azt kapták meg, a mit érdemeltek."

Van benne igazság, mint mindenben, mit Monsieur Prud'homme mond, mert különben nem lehetne olyan népszerü és elismert. A dolgok haladtak tehát előbbre-előbbre, s sem remélni nem lehetett, sem félni nem kellett, hogy meg fogja változtatni utját, midőn egyszerre csak egy harmadik személy lépett föl a kérdésben — néma, néha holt személy is, de mindig megdöbbentően ékesszóló. Lássuk csak, mikép müködik ez bizonyos idő óta.

Lássuk, mi az eredménye lényegileg azoknak a vitáknak, a melyekbe konokul beleavatkozik.

A TÖRVÉNYHATALOM Biére kisasszonyhoz:

Miért sujtotta ezt az embert?

A VÁDLOTT:

Mert a gyermek, melyet tőle szültem, általa halt meg, s mert miután gyermekem meghalt és atyja elhagyott, azt akartam, hogy ez az ember meghaljon.

A TÖRVÉNY:

Ha igy gondolkozott, miért ujitotta meg viszonyát ezzel az emberrel?

A VÁDLOTT:

Mert szerettem volna, hogy másik gyermekem legyen.

A TÖRVÉNY:

Magyarázza meg ezt.

A VÁDLOTT:

Nem tudom; de minden anya meg fog érteni . . .

Marie-Antoinettenek a forradalmi törvényszék előtt mondott szava óta a férfi vadsága által elgyötört női lélek sohasem talált mélyebb, megindítóbb, igazabb szavakat.

Térjünk át Dumaire Virginiára.

A TÖRVÉNY a vádlotthoz:

Ön megölte kedvesét?

A VÁDLOTT:

Meg.

A TÖRVÉNY:

Bánja-e, hogy halálra küldte azt az embert?

A VÁDLOTT:

Nem; ha elölről kellene kezdeni, elölről kezdeném.

A TÖRVÉNY:

Miért ölte meg?

A VÁDLOTT:

Mert gyermekem volt tőle, s mert azt akartam, hogy elismerje e gyermeket, s mert nem akartam, hogy azt elhagyja.

A TÖRVÉNY:

De már volt gyermeke más férfitól?

A VÁDLOTT:

Igaz; de meghalt.

A TÖRVÉNY:

Igy tehát önt már más férfiak is birták?

A VÁDLOTT:

Igen, de ettől első gyermekem volt.

Térjünk át Tillyné asszonyra.

A TÖRVÉNY a vádlotthoz:

Ön vitriolt öntött Maréchal kisasszony arczába?

A VÁDLOTT:

Igen.

A TÖRVÉNY:

Mert ágyasa volt férjének?

A VÁDLOTT:

Nem. Hacsak ez lett volna az ok, megbocsátottam volna.

A TÖRVÉNY:

Tehát miért?

A VÁDLOTT:

Mert gyermekeim vannak, s mert férjem, ezeknek atyja, csak halálomat várta, hogy e nőt gyermekeim anyjává tegye; meg is mondta ezt nekem, s én nem akartam, hogy gyermekeimnek rajtam kivül más anyjuk legyen, még ha meghalok is.

Ime tehát a gyermek, vagyis inkább a Gyermek, mely beleavatkozik a vitába, s mely az asszonynak, az anyának, annak a hangján ki, lett légyen bár szinésznő, szolgáló, delnő, élt légyen bár gyalázatban vagy dicsőségben, titokban vagy nyilványosan, e gyermeket saját élte veszélyén, kinok, félelmek, gyötrelmek és jajveszéklések közt világra hozta — ime tehát a gyermek, mely beleavatkozik a vitába, s mely legyen bár törvényes vagy nem, élő vagy halott, anyja kebléről, bölcsője párnájáról, vagy sirja mélyéből, védelmére kél anyjának a kit ti elakartok itélni, atyja ellen, ki fölött nincs hatalmatok; s ime ő kihivja a törvényt, mely meghátrál.

Elég világos ez?

Mert lám, bármit tesztek s kivált bármit mondatok is, a természet törvényei mindig előbbvalók lesznek a kodex sőt a moraltörvényeinél, ezek lesznek végtére is az erősebbek s nektek csak akkor lesz igazi nyugalmatok és biztonságtok, — ha öszhangzásba hoztátok e három fogalmat: a természetet, a morált és a törvényt. Kettő már össze van egyeztetve a törvény és a morál, de a természet még nincs bele véve szövetségökbe, pedig bele kell venni.

Meglehet nagyon erkölcsös s kivált nagyon egyszerü dolog, azt mondani: „a természetes gyermekeknek nincs joguk apasági keresetre; jogokkal biróknak csupán a házasságból született, vagy hiteles okirat által törvényesitett gyermekeket ismerjük el, s ez utóbbiak is csak a nyilvánosságra, becsülésre, örökségre korlátolt jogokkal birhatnak; tisztességes és oltalmunkat igénybe vehető nő nincs más, mint a férjes nő; tizenöt éves és három hónapos korán tul amely leány egy férfinak oda engedte magát anélkül, hogy emez szöktetéssel vagy erőszakkal élt volna, annak tőlünk semmi követelni valója nem lesz, ha az a férfi anyává teszi s elhagyja; a szándékos ölés börtönnel és gályarabsággal büntettetik, ha előre eltökélt szándék forog fen, halál a büntetése, stb."

Mind ez nagyon erkölcsös, nagyon egyszerü, nagyon világos, nagyon szép dolog is, ha ugy tetszik, de semmi összefüggésben nincs az egyetemes teremtés ösztöneivel, szükségleteivel, követelményeivel; elszigetelt nézetek, fölösleges fenyegetések ezek, melyeket a teremtés nem vesz, nem is vehet számitásba gondviselésszerü és fokozatos fejleményében; s midőn a nő- és férfinem e nagy harcza, a melyben mi férfiak minden jogot magunknak tulajdonitunk, végül a törvényszék zárt sorompójába kerül, az asszony, ki mint leány, mint hitves, mint anya századok óta áldozata a ti társadalmi rendszereiteknek, fölzudul és szemetekbe mondja mert ez ama következtetés, melyet a törvényeitek által egykor becsteleneknek, és itéleteitek által ma büntetleneknek nyilvánitott tények ismétlődéséből kivonni kell a bünös asszony, fölzudulva, két poroszló közt állva, megbánás nélkül, fenyegetően, tettét elölről kezdeni készen, ezt mondja szemetekbe:

Nos igen, szerettem, igen, elbuktam mint ti mondani szoktátok, az az engedtem a természet ösztönzésének; igen, oda adtam magamat egy férfinak, többnek is; igen, eltökéltem magamat egy büntettre, gyakoroltam magamat a férfi-fegyverrel való bánásban; igen, rá vártam arra a férfira s rajtaütöttem orvul, gyáván, hátulról, nyilt utczán; igen, még egy utolsó csókot kértem amattól s mialatt karjaiba zárt s tőlem nem menekedhetett, agyonlőttem; igen, megbélyegeztem hütlen és hálátlan férjemet büntársa arczán, ama leányén, ki nekem semmit sem vétett, ki nekem semmivel sem tartozott, ki nem gyanakodott reám, ki engem, az előkelő és tiszteletben álló hölgyet nem hihetett képesnek gyáva és becstelen tettre; ez mind igaz; de én anya vagyok, szent lény ha soha el nem botlott; megtisztult lény, ha szereti bünéből született gyermekét.

„Nos, amit tettem, — azt tettem gyermekem nevében, — mely ártatlan, bármilyen legyen is az anyja, — a kit oltalmaznotok kellett — volna, s a kit nem oltalmaztok. Megengedtétek a férfinak, hogy engem „szeplőtelent" anyává tegyen s azután megbecstelenitve és segédforrások nélkül elhagyjon s rám hagyja a gyalázatot és gyermekem gondviselését; megengedtétek neki azt is, mikor nőül vett, hogy hütlen legyen hozzám, hogy más asszonyai legyenek, a kik ellen ti nem tudtok vagy nem akartok megvédelmezni, hogy elvegye vagyonomat, gyermekeimét s oda vigye annak a másiknak, s engem arra kárhoztattatok, hogy neje legyek ennek a férfinak a mig csak él, bármilyen nyomorult legyen is. Nevetség tárgyává tesztek, ha leány maradok, meggyaláztok s becsméreltek, ha leány maradván, anyává leszek; elzártok és semmivé tesztek, ha hitvessé leszek, hogy anya legyek. Jó — már megelégeltem — és ölök. Megengedtétek, hogy gyermekemnek, törvényes bár vagy törvénytelen, esetleg ne lehessen atyja, vessétek börtönbe vagy öljétek meg neki az anyját is, hiszen ugyis még csak ez kellett!"

Mit felelhettek erre? Hogy nem önbiráskodáshoz nyulni? hogy a szándékos emberölés a büntető törvénykönyv ezen s ezen czikkében foglaltatik és ilyen s ilyen büntetéssel sujtatik? Kisértsétek meg.

A tettes nőknek tehát valóban igazuk van? nincs; hanem megmutatják, hogy igaztalan a férfi, hogy igaztalan a törvény, s ekkor előáll a tömeg, azaz a természeti ösztön, ki biróvá lesz s kényszerit benneteket az ártatlan nevében mondjatok itéletet — s ez a gyermek. S ez a természetes érzés, ez a meghatottság oly fokot ért el, hogy ha az, kit közügyésznek, törvényeitek védőjének, a moral oltalmazójának, az igazságszolgáltatás közegének neveztek, ha ez az aggódó, felelős tisztviselő esetleg ujabb vizsgálatot kér, hogy jobban megismerje az igazságot, a jelenlevő közönség tiltakozik, mintha egy szinház nézőterén volna, a közvélemény fölingerül, a sajtó megbotránkozik. Nem lehet elég gyorsan szabadon bocsátani ezt a nőt, a ki ölt, ezt a gyilkost, ki nem tagadja, ki nem bánja meg büntettét, ki elölről kezdené, ha elhibázta volna. S a biróság, a vádló lesz ugyszólván vádlottá.

Mit jelent ez valósággal? hova lesz az igazságszolgáltatás fensége? mivé lesz a törvény irant való tisztelet? Emennek két golyót röpitettek testébe; belehalhat minden pillanatban, hiszen ballottuk. Amaz meggyilkoltatott; ez még tökéletesebb és biztosabb; ezeknek az embereknek szintén volt anyjok, családjok; az utóbbinak volt mestersége is, hasznát lehetett venni, nem lopott, nem ölt, nem követett el egyet sem ama vétségek közül, melyeket a törvényhozók, hosszas és gondos elmélkedéseikben megállapitottak, listára szedtek megbélyegeztek, becstelenitő büntetéssel sujtottak vagy anyagi kártéritéssel birságoltak. — Az a harmadik, el van éktelenitve, megcsonkitva, gyalázatra, egyedülletre, nyomorra és betegségre kárhoztatva. Pedig ez a három egyén csakis a ti törvényeitek fölhatalmazása és védelme alatt tette azt, a mit tett; nem követtek sem büntényt, sem vétséget, sem kihágást olyat, amit bünül róttatok fel vagy kisebb-nagyobb büntetéssel sujtható erkölcstelenségnek nyilvánitottatok. Joguk volna igy szólni hozzátok: „Ti nem világositottatok fel bennünket; nem szabtátok ki kötelességeinket; ott kiterjesztettétek jogainkat; nem véltünk rosszat cselekedni, mert hiszen törvénykönyvetek, mely olyan világos s egyszersmind olyan részletes, sehol sem mutatja, hogy magunkviselete megrovás alá eső. A vallás, melynek szüleink által szenteltettünk, a midőn e világra jöttünk, s a morál, melyet azóta belénk oltottak, megtanitott ugyan arra, hogy magunkviselete nem kifogástalan, mert a szerelmet nem a házasságban gyakoroltuk; de a szokások és erkölcsök szentesitik köröttünk mindazt, a mit törvényeitek nem büntetnek s nem tiltanak! és vallás és a morál különben ép ugy tiltja a csábitást, a gyermekek elhagyását, a bosszuállást és gyilkosságot, a melynek mi áldozatai vagyunk. E vallás és morál továbbá nem rendelkezik semmi kényszeritő eszközzel, s minthogy igy csakis lelkiismeretünkkel van dolgunk, bizonyosak voltunk benne, hogy a mig testi erőnk kielégitheti vágyainkat, ez a lelkiismeret ép oly ruganyos és alkalmazkodó lesz, mint a társadalom, melyben élünk; e vallas és morál, különben is, készen tartván számunkra a megbánást a nélkül, hogy erre határidőt tüzne ki, ezt a formaságot földi életünk utolsó perczeire is lehetett hagynunk, hogy igy jobban megörvendeztessük az eget, mintsem megörvendeztetnék az igazak, a kik soha sem vétkeztek."

Ha meghallgatnátok, e három személy joggal ezt mondhatná nektek; de már nem hallgathatjátok meg, és miután annyi jogot adtatok nekik rosszat cselekedni, nem is vedhetitek, ha valaki ellenök vét. Ez egyszerüen a lynch-igazság. Ez a személyes visszatorlás, a személyes igazságszolgáltatás, szemet szemert, fogat fogért. Ennyire jutottatok törvénykönyveitekkel, melyet minden nép annyira bámult!

Erendetlenségek, bünök botrányok, kihágások, csak azért keletkezték, mert nincs bátorságtok — az idő nem hiányzik erre — törvényeket hozni, melyek a fiatal leányok becsületének ugyan azon biztositékot nyujtják, mint a leghitványabb portékának, melyek egyenjoguvá teszik a haza hasonló sorsu és hasonló faju gyermekeit, és melyek felhatalmazzák azon hitestársat, kit a másik megbecstelenit, elhagy, tönkre tesz vagy megcsal, visszavenni méltóságát, szabadságát, hasznos voltát anélkül, hogy ezért a házasságtöréshez, a terméketlenséghez az öngyilkossághoz, vagy az ember öléshez kellene folyamodnia. Ekkor nem lenne oly gyakori eset, hogy a férjek megfojtják nejeiket, a leányok meggyilkolják kedveseiket, a nők megbélyegezik vetélytársnőiket; a tömeg nem ujonghatna, ezen elvetemült érzelmeken, melyek fellázodnak a törvény ellen, és az eszme diadalt aratna.

Mert mind ez áll. Mert ezen eszme uj megtestesülése, a hölgyek kik ölnek-ben, nem az egyetlen, melyre önöknek felelniök kell, és mi már egy másikat is látunk, az első testvérét, mely napkelte felé a láthatár ködében pirkad.

Isten a megmondhatója, hogy a mi szép értelmes óvatos következetes Francziaországunkban — a mint mi ujra megkisértettünk festeni, — még mindig akadnak emberek, kik majd megpukkadnak a nevetéstől valahányszor ez inditvány tétetik: hogy a hölgyek, e vallásilag és törvény szerint örökös kiskoruak, e gyenge lények, kik képtelenek önállóan mozogni, kiknek oly nagy szükségük van vezetésre pártfogásra, védelemre, hogy a törvény jobbnak látta erről lemondani, mert átlátta, hogy nagyon is sok teendője lenne egy nap ugyan azon jogokban részesülhetnének, mint a férfiak, befolyhatnának a politikába és ép ugy szavazhatnának, mint ezek. Eddig ezen inditvány csak oly hirlapokban tétetett és támogattatott, melyeket nők szerkesztettek és az egyetlen visszhang, melyre talált, az általános kaczaj volt, mely majdnem mindenütt fogadta; azok, kik nem nevettek a komolyabb személyiségek vállat vontak; némelyek — én is ezekhez tartozom — halkan azon kérdést intézték önmagukhoz, vajjon ezen felszólalás nem helyes-e. Az igazat megvallva ezen felszólalás többnyire oly fellengző kitételekben tétetett, oly fennen hirdette a nő szellemi és erkölcsi fölényét a férfi felett, hogy valóban önkéntelenül mosolyogni kellett. De ha egy jog ügyetlenül védelmeztetik, ebből még nem következik, hogy az nem jog. Naponként előfordul, hogy egy müveletlen kereskedő felszólitott minket egy levélben, melynek helyesirásán megpukkadhatnánk nevettünkben, hogy küldjük meg neki azt mit munkája után követelhet, és bármily nevetséges alakban intéztetik is e kérés, ennek mégis eleget kell tennünk és ki kell fizetnünk az illetőt.

1879-ben egy hirlapban találtam és felfedeztem egy felhivást a nőkhöz, és miután e pillanatban azon előre látási mániával, mely már természetemmé vált, épen e kérdést fejtegettem „Alfons ur" bevezetésében, jél megjegyeztem ezen hirdetést, melyet ide igtatok, hogy oda jussak, a hová akarok.

FELHIVÁS A NŐKHÖZ.

„Azon utolsó felhivás után, mely a köztársaság diadalmáról szólt, most eljött az óra, hogy szabadságunkat elnyerjük. A politikai kérdés meg lévén oldva, most a társadalmi kérdéssel kell foglalkozni. Ha mi nem lépünk ki közönyösségünkből ha mi nem szólalunk fel polgárilag holt helyzetünk ellen, a szabadságegyenlőség csak a férfinak jut; és mi reánk nőkre nézve ezek mindig puszta szavak lesznek.

„A miniszterek felváltják egymást a névleges köztársaság, tényleges köztársaság lesz; ha a nő reá szánja magát megadni magát, folytathatja rabnői életmódját, soha sem lesz független a férfitól, kinek joga az egyetlen elismert jog, és a kinek munkája mindig elismerésre talál.

„Francziaország hölgyei!

E pillanatban három törvényjavaslat fekszik a kormány előtt, mely minket illet. Nos tehát közülünk egyik sem támogathatja, vagy ajánlhatja. — Férfiak fognak a nőknek törvényeket hozni, ép ugy mint az őrültek számára megállapitják a szabályokat. Hát őrültek-e a nők, kikre szabályok alkalmazhatók.

A férfi saját előnyére hozza a törvényeket, és mi kényszeritve vagyunk fejet hajtani. Mi a fennálló társadalom számkivetettjei vagyunk! Ne tűrjük többé, hogy a férfi azon büntettet követhesse el, hogy az anyának kevesebb jogot ad, mint fiának. Szövetkezzünk, hogy elnyerhessük a szabadságot, és a lehetőséget müvelődni; vivjuk ki a lehetőséget, hogy munkálkodva függetlenül élhessünk, és hogy szabadon választhassunk pályát; ez majd bebizonyitja, ha birunk-e a szükséges képességekkel.

„A házasság szövetkezés legyen és ne alárendeltség.

„Engedtessék meg a nőknek, hogy birák, hivatalnokok és esküdtek legyenek.

„Legyen joguk szavazni, és vétessenek be községi és állami szolgálatokba.

„Páris hölgyei! csak rajtunk áll megváltoztatni sorsunkat. Határozzuk meg jogainkat, követeljük makacsul és kitartóan. Vidéki testvéreink követni fognak és a valódi forradalmárok támogatni fognak a törvényszék előtt, mert ők jól tudják, hogy a nő egyenjogusitása a születendő nemzedék felszabaditása és a családi tüzhely köztársasággá alapitása".

Igy hangzott a felhivás, mely visszhang nélkül maradt.

Midőn bevezetésembe átvettem ezen egyszerü elmélkedést csatoltam hozzá:

A lapszerkesztő, ki ezen felhivást közölte nevetségesnek találta. Ha husz év mulva még életben lesz, át fogja látni, hogy ez nem volt oly nevetséges, mint 1879-ben hitte.

Vegyük elő ma a felhivást tekintsük őszinte vallomásnak, és itéljük meg azon részrehajlatlansággal melyre minden őszinte szó számíthat, bár mily alakkal birjon is. Igyekezzünk elkülönözni a valót a valótlantól, és az ellenmondásoktól, vegyük szemügyre ily felhivás következményeit, és járjunk el annyi következetességgel, igazsággal és magyarázgatással, mint egyáltaljában ily vitatkozásnál lehetséges. Az nem csekély feladat, ha megakarjuk vitatni a különbséget, mely a jelenkori nők és azon női eszmény közt létezik, a milyennek lenni kellene; és valljuk meg, hogy mi férfiak tettük ilyenné; a nőt most mi részint zsarnokoskodásunkkal, részint csodálatunkkal, részint megvetésünkkel annyira vittük, hogy most már azt hiszik, hogy minden mi jó, tőlük jön és csak a rossz származik tőlünk. Tekintsük a dolgok lényegét, és vegyük ugyanazon komolysággal, mint a felhivás szerzője értelmezte.

A kérdés nem uj. A nők ezen politikai követelése, a vágy a férfiakkal szövetkezni, sőt ezeket az állam kormányzásában helyettesiteni, már hoszszu idő előtt keletkezett; kétezerháromszáz év előtt Aristophanes e tárgyról már egy kitünő szinművet irt, és a nők e tekintetben azóta számtalan kisérletet tettek. Vegyük az utolsót, ez a hölgyek körében nem talált helyeslésre, és valószinüleg még soká nem is fog találni. Ezen sikertelenség okai nagyon egyszerüek és igen könnyen felsorolhatók.

Először is sok hölgy nem olvasta e felhivást; de ha a földgömb minden hölgye elolvasta volna, az eredmény ugyanaz lett volna. Mily női körben találhatott volna helyeslésre és támogatásra. Lássuk csak mily részekre oszlik a nőnem honunkban és minden más müvelt országban.

Itt van először (mi meghajlunk minden boldogság előtt) a boldog hölgy, ki a dolgok jelen állásával meg van elégedve. Ez nem kiván módositásokat, sőt retteg ezektől és őrült vagy elvetemült nőknek tekinti azokat, kik ujitások után áhitoznak. Az tagadhatatlan, hogy a személyes boldogságot nem lehet mérvadónak tekinteni általános vitatkozásoknál, ez csak kiváltságos kedvezmény, mely gyakran önzéssé fajul el. Sok ember a boldogságot azon társadalmi állapotokban lelte, melyekben élt; ez azonban nem volt ok, hogy más emberek ne szenvedjenek ezen társadalmi állapotok miatt, hogy fel ne zuduljanak, és az még nem bizonyos, hogy az uj emberek mily hasznot fognak a jövő ujitásokból vonni. A boldog nők véleményére tehát nem lehet sulyt fektetni, legalább addig nem mig boldogok lesznek, és ha ők esetleg összesorakoznának, azon meggyőződéshez kellene jutniok, hogy nem ők képezik a többséget.

Vannak ügyes, vagy jobban mondva értelmes nők, kik bizonyos testi és lelki kellékekkel felruházva, elháritották az akadályt, mint mondani szokás, és elérték azt, hogy saját körükben mindenhatóak; ezek a férfit alárendelt lénynek tekintik, és azt állitják, hogy ez nem ért ugy a dolgok menetéhez, mint ők, és sokkal együgyübb és ügyetlenebb, mint ők. Ezen nőkre még kevesbé lehet számitani, mint az előbbiekre. Nem csak hogy sohasem fognak panaszkodni a dolgok állása ellen, de azt igen helyesnek fogják találni, és azon reményt fogják táplálni, hogy e tekintetben nem történhetnek változások.

Különben ha e változás mégis bekövetkeznék, bizonyosan ép ugy hasznunkra forditanók, mint jelen helyzetünket. De ezen eszmefuttatásnál a ravaszság ép oly kevésbbé lehet mérvadó, mint a boldogság.

Vannak nők, és ez a leggyakoribb eset, kik reggeltől estig fáradoznak, hogy a mindennapi kenyeret megszerezzék; ezek a polgári és parasztnők; ők ugyanazt teszik, mit anyáik tették: azt sem tudják, hogy miért vagy miként leányokat szülnek, kik szintén ugy fognak cselekedni, mint ők, kivéve ha csinosabbak, és következésképp féktelenebben lesznek ekkor kiválnak a tömegből és könnyen a bün kisértő, de csábitó utjára ternek, hol még nehezebb munka vár reájuk. E nők meghajolnak a napi munka alatt, menetközben a földre szegzik tekintetöket, a nyomor meggörnyeszté, náluk szokássá vált mások szolgálatjára lenni, ezen női alakkal biró teremtmények, nem feltételezhetik, hogy helyzetük valaha megváltozhatna. Nekik nincs idejük, és sohasem volt tehetségük gondoskodni és elmélkedni; csak néha fordul elő, hogy valami jobb után áhitozva felsóhajtanak! Ha a teher nagyon is nagy, összeroskadnak, vonaglanak mint a földre teritett állat, sürü könnyeket hullatnak a gondolatra, hogy kicsikéiket segélyforrás nélkül hagyják, vagy ösztönszerüen köszönetet mondanak a halálnak, azaz a nyugalomnak, melyre oly nagy szükségük van. Ezen szerencsétlenek felszólalására tehát nem lehet számitani. Ha a hirlap, melyben a felhivás a nőkhöz áll, kezeikbe kerül, egy darab füstölt sódart, vagy sajtot göngyölgetnek bele, melyet sietve elfogyaszthatnak egy darab fekete kenyérrel, és a legegyszerübb okból el sem olvasták: hisz nem tudnak olvasni. Most jön a söpredék, a nagy városokban némelyek gyilkolnak, gyujtogatnak, a borban és vérben fetrengenek: ez az egész; de a tudatlanság, a nyomor és szolgaság ép oly keveset fognak lenditeni a dolgok jelen állásán, mint a boldogság és a fortélyosság.

Vannak becsületes, ájtatos nők, ezek a kötelesség rabszolgái. Vallásuk az önfeláldozásra oktatta. Nemcsak, hogy nem panaszkodnak a megpróbáltatások ellen, melyeken át kellett menniök, de sőt áhitoznak azok után, hogy busásabban részesülhessenek az igért jutalomban, és áldják a végzetet ha minél több szenvedest mért reájuk. Bármi érheti, ők ezt Isten akaratának tekintik; e siralom völgyben minden ugy van, a mint lenni kell, és mindenki irigylendő, ki az öröklétbe jut.

Ezek sohasem fogják követelni azt, mi e felhivásban foglaltatik, sőt el sem fogadnák, ha esetleg fel is ajánlanák nekik. Különben ezek nem olvasnak hirlapokat és oly könyveket sem, melyekben effélékről van szó; ezen olvasmány tiltva van nekik. Ha esetleg tudomásuk is lenne effele eszmékről, ezeket bizonyosan a rosz lélek befolyásának tulajdonitanák, elpirulnának ezek felett, nemünk miatt szenvednének, és imádkoznának azokért, kik ily veszélyes téveszmék által felizgattatják magukat és ily módositó példákat követnek. Ezekre tehát szintén nem lehet számitani, bár társadalmi rendszerünk miatt sokat kell szenvedniök, mert az alázatosság főelvük, az áldozathozatal örömük, a martiromság reményük. De miként a boldogság, a ravaszság, a tudatlanság, a nyomor és a rabszolgaság: ugy a vakhit, a rajongás és a szellem önkényes mozdulatlansága sem olyan érvek, a melyekre felelni ne lehetne.

De vannak nők, kik nem boldogok, nem ügyesek, nem tulterheltek, nem ájtatosak, kik elég méltósággal birnak, hogy a jó uton akarnak maradni, eléggé értelmesek, hogy bármily férfi oldala mellett létezhetnek vagy hogy önállóan bármily állást betölthetnének, melyhez nem kivántatik egyéb, mint akarat, türelem, erély, becsületesség, kik eléggé eszményiek, gyengédek, önfeláldozók, hogy hitvesek és anyák lehessenek; kik elég nagyra becsülik önmagukat, hogy soha sem zuduljanak fel, és kik nők azért, mert talán kevésbé szépek, kevésbé merészek, kevésbé gazdagok mint mások, kizáratnak nem csak az érzelmek és örömökből, de az állások és jövedelmi forrásokból is, melyekre számot tarthatnának. Ők sokkal finomabb nevelést nyertek mintsem, hogy durvák munkákkal foglalkozhatnának, nagyon is büszkék szolgálni, vagy rosz utra térni, nagyon is szerények felzudulni, vagy kalandok után járni, nagyon is *nők* zárdai fogadalmat tenni nem akarnak ily nyomasztó kényszer alatt állani, melylyel a közös önzés áttörhetetlen falakat állitott fel; ezek naponként tanulmányozzák a láthatárt, ők el vannak kárhoztatva, elszigeteltségben, tétlenségben élni és parlagon kell hagyniok az isteni szikrákat, melyek egyszer oly szép álmokra jogositották és melyekről azt hitték, hogy nekik anyagilag és erkölcsileg ugyan annyi hasznot hajthatnak, mint másnak. Érezik, hogy ugyan annyi boldogságot adhattak volna, mint a mennyiben részesittettek volna és meghalnak, anélkül, hogy kedvesek, hitvesek, anyák lettek volna. Olykor olykor elkülönzött, elszigetelt kisérletet tesznek, egyedül saját segédforrásaikkal, saját erejökből valamely férfi-pályán vagy vállalatban, a hol csaknem mindig nélkülözik az annyira szükséges férfi- és pénzsegitséget, s mely pálya és vállalat azután meghiusul gondokkal szaporitva a jövőt, szomorusággal a jelent és a multat. Néha a sziv, a szerelem által való megtorlásnak egy titkos reménye rejtélyes ballépést, önzetlen és megható vétket idéz elő, melyet keservesen és némán vezeklenek le, a nélkül, hogy gyilkossághoz folyamodnának. Ha van nőcsoport, a melynek a nőkhöz intézett „Felhivás" szól, az ez. De ezekre a nőkre sem lehet számitani. Értelmök, tanultságuk, fájdalmaik, csalódásaik, melyek szünetlenül megujulnak — mind azt mondja nekik, hogy egyetet lehetne belőlök és érettök csinálni, mint a mit csinálnak; de szerénységök, a hasztalan erőfeszités megszokása, a zajtól és botránytól való irtózás csak titkos hozzájárulást és csupán benső részességet enged meg nekik. Szenvednek, kétkednek, hallgatnak s bizonyos kort elérve, reményt sem táplálnak többé!

Végre, ott van az értelmes nők, kiknek értelmessége vagyonuknál vagy anyagi függetlenségöknél fogva nem kénytelen elmenni az ügyességig; ezek a nők nem tekintik magokat csupán érző, működő és élvező lényeknek; érdeklődnek az emberiség és a társadalom nagy kérdései iránt; olvasnak, tanulnak, élnek — a Molière ostorozta pedánsság nélkül — fölvilágosult szellemek társaságában, s fogékonynyá lévén magokat a haladás és czivilizáczió eszméi iránt, melyek kivül esnek a hagyományos és elfogadott formulákon, a melyekről azt mondják, hogy „nőknek az is jó" — ép oly képeseknek tartják magokat, mint a férfiak, arra, hogy értsenek, elmélkedjenek, tudjanak és itéljenek. Ezek a nők nem kétkednek abban, hogy a nőnek, mint emberi személynek, fölruházva szivvel és agygyal ép ugy, mint a másik emberi személy, ugyanazon jogokkal, nevekkel, indokokkal és cselekedetekkel kell egykor birnia, mint a másiknak. Hanem tudják, hogy ezt a haladást mindjárt eleinte nem érhetik el egymagok, hogy ez kezdetben férfi-munka, s hogy e haladást csak késleltetheti az, ha ők erőszakosan és nyilvánosan követelik. Ama férfiak csoportjában, kik közt a jövő eme kérdései vitattatnak és kik hivatva vannak azokat majd a politikába átvinni — e csoportban, melyben folyvást megjelennek, ők neveltetések, képességeik, egyeneslelküségök, fennkölt, tágkörü, engesztelékeny moráljok, szellemi és er-

kölcsi tevékenységök, finom észlelődésök és éles megfigyelő képességök által ők legjobb példái és leghatalmasabb bizonyitékai a férfi és nő társadalmi, erkölcsi, törvényes egyenlőségének. De ezek a nők nem számosak s a hozzájok intézett felhivás nem számithat nyilvános csatlakozásukra. A kérdés az ő szemeikben sokkal komolyabb, sokkal bonyolultabb, sokkal kényesebb, semhogy ki lehetne tenni a nyilvános megvitatás koczkázatának és veszélyeztetni a türelmetlenkedő és tulcsapongó nők utópiái által, kik az egyetlenek, a kikre az ily manifesztum számithatott, ugy hogy azok a segédek, a kiket toboroz, s a kik nyiltan hozzácsatlakoznak, épen azok, a kik kompromittálják és a kik elriasztják a többi nőket.

Honnan ered e veszedelmes hivek türelmetlensége, tulcsapongása, küsö izgatottsága? Őszinte meggyőződésekből — megengedjük — de gyakrabban erednek egyéni szenvedésekből, csalódásokból, tévedésekből, mintsem elfogulatlan észlelődésekből. „Az jajgat, a kinek fáj!“ fogják mondani a nők; ez kétségtelen; s ha azok, a kiknek fáj, nem jajgatnának, nem tudhatnók, hogy szenvednek, s senki sem gondolna arra, hogy emlitse fájdalmaikat s helyrehozza az igaztalanságokat, melyek miatt panaszuk van, — ez szintoly világos. De a szenvedés magában véve ép ugy nem kifogástalan érv, mint a boldogság. Minden szenvedésnek joga van a szánalomra és a segedelemre, de ez néha logikai következménye és végzetes büntetése a tulcsapongó képzelődésnek, a meggondolatlan nyakasságnak, a meghiusult ábrándnak, a tulságos büszkeségnek, az erőly és akarat hiányának.

Az emberi teremtmény, férfi legyen bár, vagy nő, folyvást keresi a boldogságot; de a boldogság viszonylagos s függ a vérmérséklettől, a jellemtől, a környezettől. Mindenki más-más boldogságot áhit, s az őrültek őrültje volna az, a ki azt hinné, hogy midőn megadja mindenkinek azt az egyéni boldogságot, a melyet kiván, létesitette az egyetemes boldogságot is. Másrészről pedig koczkáztatva bár, hogy ismét paradox észjárásunak fognak nevezni, mondjuk ki, hogy ha nem szerezhetjük is meg magunknak azt a boldogságot, a melyet ohajtunk, mindig kivonhatjuk magunkat ama szerencsétlenségek alól, a melyek sujtanak s a melyek — legyen szabad igy szólanom — nem egyebek, mint boldogságok, a melyek nem engedtek magokkal *bánni*. — Csak két önkénytelen szerencsétlenség létezik a férfire nézve, melyeket ő meg nem érdemelteknek mondhat, melyek fölött jogosan panaszkodhatik és melyekért a társadalom segélylyel és szánalommal tartozik neki. Ezek ama bajok, melyeket már születésekor talál: a nyomor és a betegség. Ezen veleszületett bajokon tul mindaz, mit szerencsétlenségének nevez, csak saját müve. Az élet nem valósitja meg minden reményeit és akkor boldogtalannak mondja magát. Akarja az élvezetet, akarja a vagyont, akarja a szerelmet, akarja a dicsőséget, akarja a családot. Egy napon az élvezet eltünik, a vagyon elpárolog, a szerelem megcsalja, a dicsőség elárulja, a család feloszlik hálátlanság vagy halál által. Akkor a férfi átkozza végzetét és följajdul az igazságtalanságon.

Valóságban a férfi szerencsétlensége nem egyéb, hogy nem volt oly szerencséje, mint a minőre számitott és minőre jogot tulajdonitott magának.

Ha ez a férfi, ki annyit panaszkodik, magára nézve is tudta volna azt, mit oly jól tudott másokra nézve és mit nekik oly jól meg is mondott, mikor nyöszörögve tőle kértek vigasztalást: hogy a gyönyör tünékeny, a vagyon ingatag, a szerelem röpke, a dicsőség csalárd, a gyermek halandó és gyakran háládatlan, akkor nem ismerte volna azokat a bajokat, melyeket a remélt boldogság helyett a család, a dicsőség, a szerelem a vagyon és az élvezet ráidéztek. Játszott a nyerés reményével, vesztett, fizet. Mit lehet itt tenni? Nem kellett volna játszania.

Egy férfi, ki meg nem házasodik, bizonyos, hogy nem fog részesülni a házasság unalmaiban, veszélyeiben és bánatában. Egy férfi, kinek nincsenek gyermekei, bizonyos, hogy nem fogja őket elveszteni és nem fogja őket hálátlanoknak látni. Egy férfi, kinek van miből élnie, azzal megelégszik és nem igyekszik milliomossá lenni, biztos hogy nem fogja elveszteni azt, a mit bir. Egy férfi, kinek nincs szeretője, biztos, hogy az nem fogja elárulni. Egy férfi, kinek nincs magas becsvágya, biztos, hogy nem fogják a csucsról lebuktatni és igen kevéset gondol vele, hogy a tarpeji szikla közel van a Capitolhoz. — Ez az ő számára nem egyéb földrajznál és épitészetnél. [Mi az emberi lénynek boldogtalanságát okozza, leszámitva mindig a nyomort és a vele született betegséget, csak az, hogy boldogságát muló dolgokba helyezte, melyek szétolvadva a kimerités és átalakulás törvénye folytán az űrben, a kétségbeesésben és az eltompulásban hagyják azokat, kik bennök bizakodtak. Mindenki, ki csak örökké való dolgoknak él, nem fogja ismerni ezeket a bajokat. Innét a vallási hősök és a nagy bölcsészek fönsége, innét az ő jóakaró, kegyes és nyájas kicsinylésök mindamaz emberi szenvedések iránt, melyek okát az emberi vágyak tévedéseiben és gyengeségeiben találják. Semmi csalódás, semmi szenvedés, semmi panasz nem vár azokra, kik kizárólagos szeretetöket számitás és földi vágyak nélkül a természetnek, istennek, müvészetnek, tudománynak, emberiségnek szentelik.

Tehát semmi cselekvés többé, semmi mozgás, semmi eszmény, semmi remény, s igy semmi czél, semmi kötelék, semmi család, semmi társadalom! Élet, de még az állatoké sem, a melyek legalább ösztönöknek, szükségleteknek, ingereknek, érzelmeknek engedelmeskednek, hanem a bábok és gépek élete — vagy pedig eszmélődők, szentek, szemlélők világa, lelkesedve a teremtés müvén, a nélkül, hogy valamit követelnének a teremtménytől, vagy megértenék azt, s végül a meddőség és a halál, hogy elkerüljék a csalódást, a bünt, a fájdalmat. Ezt kivánja ön tőlünk?

(Folyt. köv.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

I.

A képviselőház mai ülésében a ház legközelebbi munka programmjának megállapitása után megválasztattak a delegáczió tagjai. A függetlenségipárt a delegátusok megválasztásában nem vett részt.

Az interpellácziókra kerülve a sor, a miniszterelnök válaszolt Madarásznak a flotta demonstráczió tárgyában. A dulcignói kérdésnél nagyobb figyelmet keltett a minket közelebbről érdeklő kérdés, melyet Grünwald Béla interpellácziója vetett fel. Grünwald az árvapénzek kezelését tette interpellácziója tárgyává, mélyre Tisza Kálmán rögtön válaszolt.

Végül Madarász két kisebb jelentőségü interpellácziót tett.

II.

A képviselőház ülése október 2.

Elnök: Péchy Tamás. Jegyzők: Baross Gábor, Beöthy Algernon, Strazimir.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr., Kemény Gábor b., Ordódy Pál, Pauler Tivadar, Trefort Ágoston, Szende Béla, Bedekovich Kálmán.

Elnök az ülést d. e. 10 órakor megnyitván, jelenti, hogy a ház által választott **bizottságok** mikép alakultak meg.

Bemutatja a miniszterelnök átiratát, melyben tudatja, hogy ő felsége f. évi szept. hó 30-án a miniszterelnökhöz intézett legmagasabb kéziratával **a delegácziókat** t. 1880. évi okt. hó 19-ére hivta össze.

A miniszterelnök átirata igy szól:

Nagyméltóságu Elnök ur! Ő császári és apostoli királyi felsége szeptember hó 30-áról hozzám intézett a másolatban ide mellékelt legfelsőbb kéziratával az 1867. évi XII. magyarországi törvényczikk s a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokat illetőleg, az 1867. évi decz. hó 21-kén kelt törvény értelmében a közösügyek tárgyalására hivatott bizottságokat a folyó 1880. évre, a részükre fentartott teendők teljesitése végett f. évi okt. hó 19-ik napjára Budapestre legkegyelmesebben összehivni s egyszersmind közösügyi miniszteriumait alkotmányszerü előterjesztéseik megtétele ére utasitani méltóztatott.

Miről is Nagyméltóságodat szives tudomás s a választandó bizottsági tagok értesitése végett azon megjegyzéssel van szerencsém tudatni, hogy erről egyidejüleg a főrendiház elnökét is értesitettem.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánitását.

Budapesten, 1880. évi okt. hó 1-én.

Tisza Kálmán s. k.

A királyi kézirat szövege a következő:

Kedves Tisza! A közös ügyek tárgyalása' czéljából a magyar országgyülés által az 1867. XII. törvényczikk értelmében 1880. évre kiküldendő bizottságot, valamint a birodalmi tanács által az 1867. évi decz. hó 21-én kelt ottani törvény értelmében az 1880. évre megválasztott közösügyi bizottságot, a részükre törvényileg fentartott teendők végzése végett f. évi október hó 19-ére Budapestre egybehivandónak találom.

Midőn ehez képest közösügyi miniszteriumaimat egyuttal alkotmányszerü előterjesztéseik megtételére utasitom, megbizom Önt, hogy a bizottsági tagok egybehivása végett a szükséges intézkedéseket megtegye.

Kelt Mürzstegben, 1880. évi szept. hó 30-án.

Ferencz József, s. k.

Tisza Kálmán, s. k.

Elnök: A ház e tárgyban már intézkedvén, az átirat tudomásul vétetik, s minthogy a főrendiház e részben már szintén értesittetett, azt hiszem a további intézkedésnek szüksége fen nem forog. (Helyeslés.)

Bemutatja Sárosmegye közönsége feliratát, melyben hálaját fejezi ki a képviselőháznak és a kormánynak a mult évi termésnek majdnem megsemmisülése folytán elterjedt inség csillapitására engedélyezett országos segélyért. Tudomásul vétetik.

Pauler Tivadar igazságügyminiszter az általa a mult ülésszak alatt beadott s az igazságügyi bizottsághoz utasitott de függőben maradt 3 javaslatot u. m. a *csődtörvény*, **polgári törvénykezési rendtartás s a vasutak és csatornák összpontositott telekkönyvezéséről** szóló javaslatokat tárgyaltatás végett az igazságügyi bizottsághoz kéri utasittatni. Elfogadtatik.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Mielőtt a napi rendre kitüzött választáshoz kezdenénk, kötelességemnek tartom a t. ház kebelében is nyilatkozni aziránt, hogy az ülések tartását illetőleg a kormánynak minő nézete van és minő eljárást kér a t. ház által követtetni. (Halljuk!)

Legczélszerübbnek tartanám, hogy megválasztatván ma a közösügyek tárgyalására hivatott bizottság, ezentul a jövő hét valamelyik napján — remélhetőleg, a jövő hét elején — tartanánk még egy ülést, melyben a pénzügyminiszter ur be fogja terjeszteni a t. háznak az állami költségvetést azon kéréssel, hogy az mennél előbbi tárgyalás végett a pénzügyi bizottsághoz utasittassék. (Helyeslés.) Ugyanekkor esetleg talán még más törvényjavaslatok is fognak a t. ház asztalára kinyomatás és az illető bizottságokhoz való utasitás végett letétetni.

Ha ez megtörtént, ez alkalommal a mi nézetünk szerint nem kellenetöbb ülést tartani, hogy különösen a pénzügyi bizottságnak és azután a delegácziónak is idejük legyen munkálkodásuknak legalább nagyját befejezni, s — mint remélhető — a pénzügyi bizottság azon helyzetbe jusson, hogy a maga jelentését november elején már beterjeszthesse.

Kérem tehát a t. házat, méltóztassék e czélból megállapodni az iránt, hogy az általam jelzett egy ülésen kivül most közelebb több ülést tartani nem fog, méltóztassék az ezen egy ülés után következő legközelebbi ülés napjául november 6-ikát kitüzni, — ismétlem, a pénzügyi bizottságnak különösen, de a többi bizottságoknak is azt adván utasitásul, hogy tárgyalásaikat addig lehetőleg befejezni igyekezzenek. (Helyeslés.)

Ki lehetne mondani talán már most azt is, hogy midőn a t. ház összejön, ha a pénzügyi bizottság jelentését akkora beterjesztheti is, azon idő alatt, mely annak kinyomatására, valamint arra szükséges, hogy a képviselő urak azzal megismerkedhessenek, mindenekelőtt a Horvát-Szlavonországgal kötendő pénzügyi egyesség fog tárgyaltatni, a melyre vonatkozó jelentés már rég be van adva és azt hiszem, hogy azóta már ki is van nyomatva. (Helyeslés).

Ez az, a mit egyelőre kérnék, de azon reményben, hogy a t. ház ezt elfogadni méltóztatik, azon kérésem is van a t. házhoz, hogy miután előre láthatólag most oly ülés, melyben remélni lehetne, hogy a t. ház tagjai nagyobb számban jelen lennének, alig lesz, méltóztassanak megengedni azt, hogy Madarász József képviselő urnak interpellácziójára a mai ülés vége előtt felelhessek. (Helyeslés.)

Elnök: Ha méltóztatnak megnyugodni a miniszterelnök ur által mondottakban, akkor mindenek előtt kimondom, hogy most közelebb mégegy ülés fog tartatni, melynek napját nem tudom méltóztatnak-e most meghatározni. (Felkiáltások: Hétfőn!) Ezen egy ülésen kivül november 6-ig ülés nem tartatnék, hanem utasittatnak a pénzügyi bizottság, hogy a hozzá átteendő költségvetést mielőbb végig tárgyalja.

A delegáczióba választandó tagok kihirdetése végett hétfőn különben is kell ülést tartani. Ha akkor a pénzügyminiszter ur teheti, be fogja terjeszteni a költségvetést; ha nem, akkor ezt kedden fogja megtenni. (Helyeslés.) Minthogy azonban hétfőn 10 órakor isteni tisztelet fog tartatni, azt hiszem, az ülést 12 órára kell kitüzni. (Helyeslés.)

A ház e havi költégvetésének megszavazása s a delegáczió tagjainak megválasztása után a miniszterelnök felelt Madarász interpellácziójára a **dulcignoi kérdésben**.

Tisza Kálmán felolvasván Madarász interpelláczióját, ezután igy folytatja:

Én ugy tudom, hogy midőn valamely oly ténykedés van folyamatban, mely több hatalomnak egyetértése utján eszközöltetik és midőn az ezen ténykedés közben felmerülő ujabb jelenségek ezen hatalmak közt mindig ujabb és ujabb tárgyalásokat tesznek szükségesekké; ezeknek részleteiről sehol a világon — ott sem, a hol mint Madarász József képviselő ur mondta, a képviselet a külügyekre nézve teljes jogkörrel bir, nem szoktak nyilatkozatokat tenni.

Azt hiszem, hogy ezt helyesen és alaposan kivánni tőlem sem lehet. Különben a dolog, a melyről szó van, egy nemzetközi szerződés végrehajtására vonatkozik. Vonatkozik olyasmire értvén a területnek megválasztását, melyről szó van — s melyet, mint magára nézve legczélszerübbet Törökország is elismert, s melyhez beleegyezését maga Törökország ünnepélyesen megadta. A végrehajtásra nézve Törökország a hatalmasságok részéről, mint talán ez is köztudomásu dolog, mindig ujabban és ujabban haladékot nyert előbb 2 hétre, összesen pedig már több, mint 6 hétre, a mi, azt hiszem, világosan kitünteti, hogy a nagyhatalmasságok közül egyik is Törökország elleni háboru meginditásának szándékát nem mutatta.

A mi különben az osztrák-magyar monarchia külügyeinek vezetését illeti, biztosithatom róla a t. házat, hogy külügyi hivatalunk feladatául azt tekintette eddig, azt tekinti ezentul is, hogy az európai egyetértést épen a béke fentartásának érdekében igyekezzék — a meddig csak lehetséges — biztositani, s ebben a magyar kormány részéről természetesen egész erővel támogattatik. Különben mielőtt a képviselő ur kérdéseinek utolsó pontjára térnék át, — ámbár nem mondhatom meg, mi fog ez alkalomból történni, s ámbár ép oly kevéssé határozhatom meg a jövőben történendőket, a mint nem tudta azokat előre meghatározni az angol parlamentben Gladstone, annyit mégis mondhatok, hogy csapatoknak kiszállitása a parancsnokoknak adott utasitásokban határozottan ki van zárva az eshetőségek sorából. (Helyeslés.)

Ennek nyilvánitása után engedje meg a t. képviselő ur, ha azt mondom, hogy az, a mi interpellácziója végén foglaltatik, hogy a magyar kormány álljon jót arról, hogy ha akczióba menne is a magyar-osztrák hadsereg, a magyar haderő nem fog alkalmaztatni, oly követelés, melyet fennálló törvényeink és alkotmányunk szerint emelni nem lehet. Lehet követelni a kormánytól, és a kormány kötelessége rá ügyelni, hogy a magyar-osztrák manarchia hadserege semmi egyébért, mint a magyar-osztrák monarchia érdekeiért, ne vitessék harczba, de ha egyszer ennek érdekei miatt harczba vitetik, azt a különbséget tenni, hogy a monarchia egyik államának fiai verekedjenek s a másikéi nem, lehetetlen! (Élénk teszés a jobboldalon.) Kérem a házat, hogy válaszomat tudomásul venni méltóztassék. (Helyeslés jobbról.)

Madarász József kijelenti, hogy nem kért a részletek iránt felvilágositást a folyamatban levő külügyi kérdések iránt. Nem kérdezte a miniszterelnöktől azt, hogy az ő meggyőződése szerint és befolyásával a hatalmak fognak-e Törökország ellen háborut inditani; de reméli, hogy a miniszterelnök e kérdésben a magyar nemzet érzülete szerint fog eljárni, mely a törököt mindig természetes szövetségesnek tekintette. (Zaj, ellenmondás a jobboldalon.) Nem akarja feszegetni a dolgot, de azt hiszi, hogy Magyarország sokkal boldogabb lenne a török szövetséggel, mint az osztrákkal. (Nagy derültség a jobboldalon.) Ezért óhajtja, hogy a miniszterelnök Törökországra s az az ellen inditandó háborura vonatkozó válasza a tényeknek megfeleljen. Tudomásul veszi a miniszterelnöknek azon válaszát, hogy csapatok a hajóhadról partra szállni nem fognak és hogy a magyar haderő nem fog alkalmaztatni. A mi a delegácziók esetleges határozatát illeti, megjegyzi, hogy Magyarország parlamentjében nem kérhettek a azt mit a birodalmi tanácsban képviselt országok képviselői kérdezhetnek az osztrákkormánytól; Magyarország képviselőtestületében mindig csak azt kérdi, a mi Magyarország parlamentjének joga, mert Magyarország haderejével Magyarország parlamentje és Magyarország parlamentje szerint Magyarország kormánya rendelkezik. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Madarász azon nézete felett, hogy a törökök mindig szövetségeseink voltak, határozzon a történelem és határozzanak az országban itt-ott most is heverő romok. A mi pedig azt illeti, hogy jobb sorsunk lenne most, ha a törökökkel maradtunk volna, csak arra kérem a t. képviselő urat, menjen el Albániába s kérdezze meg a megszavaztatni akart albánokat, van-e csak egy is, a ki a Törökország alatt való maradásra fogna szavazni.

A ház többsége tudomásul veszi a választ.

Következnek az uj interpellácziók.

Grünwald Béla utal azon birre, mely ez év elején az országban elterjedt, hogy a belügyminiszter megbizta a főispánokat a megyei hatóságoknál történő pénzkezelés megvizsgálásával. Nem akarja kutatni ezen intézkedés gyakorlati értékét, ennek megbirálása akkor lesz helyén, ha a történt intézkedés folytán nyert adatokból a pénzkezelést meg fogja az ország itélhetni.

Ezen intézkedésben a legérdekesebb dolog az, a mi nincs benne. A vizsgálat ugyanis az **árvapénzekre** nem terjesztetett ki. Pedig itt lett volna a vizsgálat legindokoltabb, mert alig van érték, melyet a hatóságok kevesebb lelkiismeretességgel és gondossággal kezeltek volna, mint épen az árvapénzeket.

A visszaéléseknek egész sorozatát ismerik azok, kik a gyakorlati élet terén mozognak. A kölcsönadások némely helyütt a törvény rendeleteinek figyelmenhagyása kivül történnek. Az árvaszékek tagjai rokonaiknak és barátaiknak szavaznak meg kölcsönöket; másutt a nagykoru árvák nem tudják megkapni pénzüket, ha ügyük gyors elintézését meg nem vásárolják. Másutt a kölcsönadásoknál a vesztegetések vannak napirenden. Végre itt vannak a nagy mérvü sikkasztások, melyek megdöbbentették az országot.

Az árvák vagyonának épségben tartása az állam egyik legszentebb kötelessége, mert törvény szerint az árvák pénzét kötelezőleg a hatóság kezeli. Ha az állam nem tesz oly intézkedéseket, melyek az árvák vagyonának épségben maradását biztositják, és türi a visszaéléseket, ezáltal oly szennyfolt hárulna reá, mely kivetköztetné erkölcsi jellegéből.

A legutóbb köztudomásra jutott visszaélésekből a közönség azt következteti, hogy az állam e téren nem teljesitette kötelességét. Azon ponton vagyunk, hogy az államnak mélyre ható intézkedéseket kell e tekintetben tennie, ha nem akarja kompromittálni a magyar állam jó hirnevét, mit ezen ország nem érdemel meg.

Tekintve az országban létező aggodalmakat, azt hiszi, jó szolgálatot tesz az árvák ügyeinek és a kormánynak, ha alkalmat ad neki megnyugtató válasz adására. Ezért a következő interpellácziót terjeszti elő:

Interpelláczió a belügyminiszter urhoz. Minthogy az árvapénzek kezelése körül tapasztalt s utóbbi időben köztudomásra jutott számos visszaélés s az árvák vagyonán elkövetett sikkasztások azt bizonyitják, hogy a közigazgatás ezen ágában nagy és komoly bajok vannak, melyek az árvák érdekeit veszélylyel fenyegetik, kérdem a t. belügyminiszter urtól:

Mily intézkedéseket szándékozik tenni a visszaélések megszüntetésére, illetőleg megőrzésére s az árvák vagyona épségének biztositására?

Tisza Kálmán miniszterelnök s belügyminiszter: Ha méltóztatik megengedni, igen röviden szándékozom most azonnal válaszolni a t. képviselő urnak. (Halljuk! Halljuk!) Első sorban megkivánok jegyezni két dolgot. (Halljuk!) Az egyik az, hogy fájdalom, nem tagadhatom, hogy visszaélések, esetleg sikkasztások történnek egyes kivételes esetekben, de jót állok a t. képviselő urnak arról, hogy a hol azok történnek, én rajtam sohasem mult és nem fog mulni, hogy egyfelől a bajok orvosoltassanak, másfelől azok, a kik hibásak, bünhődjenek; de megbocsát a képviselő ur, a midőn ezt elmondtam, egyuttal határozottan nyilvánitanom kell, hogy tapasztalataim szerint — pedig igyekszem a dolgoknak végére járni — az egész országra kiterjedő általános visszaélésekről, sikkasztásokról az árvaügyeknél beszélni nem lehet. És még kivánom jegyezni még azt is, hogy legnagyobb része, nem mind, de legnagyobb része a bajoknak és ott, hol nagyobb mérvü bajok, rendetlenségek vannak, ezek nem az ujabb idők szüleményei, hanem épen mióta az ujabb törvények alapján az ügyek rendezése kézbe vétetett, azóta sülnek ki a régi idők mulasztásai. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Nem kizárólag — mondom — de legnagyobb részben és igy nem lehet azt mondani, hogy most a rendetlenség esetleg a helytelen eljárás és sikkasztás most sül ki, az a mostani kornak az eredménye, ha nem kisül azért, mert most napvilágra hozatik az, a mi igen sok esetben 10—15—20 évvel ezelőtt követett el. (Ugy van! a jobb oldalon.) S valóban szinte megingattathatnának eljárásukban, ha kötelességérzetük elég erős nem volna, azok, a kiknek kötelessége a visszaéléseket napfényre hozni, midőn látják, hogy azért, mert most tudatik ki a régi bün, a mostaniak vádoltatnak, mintha ők követték volna el. (Tetszés a jobb oldalon.)

Különben igen is a főispánokhoz intézett felszólitásban a gyámügyek az árvapénztárak nem voltak megnevezve. De miért? Azért, mert azokra nézve az ellenőrködésről részint a törvény maga, részint az annak alapján kiadott utasitás intézkedik. Itt tehát ujabb utasitásra nem volt szükség, itt csak egyre van szükség: a törvény és az utasitás mennél erélyesebb végrehajtására. Nem elfelejtve voltak tehát azon ügyek, — hanem nem volt szükség azokat a külön rendeletbe felvenni.

Mielőtt bevégezném beszédemet, csak egyet kivánok még megjegyezni, s ez az, hogy én sem a törvényben gyökerezőnek nem látom, sem kellő erővel arra nem rendelkezem, hogy saját hivatalnokaim által a nélkül, hogy erre ok mutatkozzék, feltételezve már előre, hogy mindenütt lopnak és csalnak, megvizsgáltassam a központból az árvapénztárakat. De igen is ott, a hol szükség mutatkozik, megtettem és meg fogom tenni mindenkor ezentul ezt is; de ismételhetem, én nem tartok szükségesnek egyebet, mint a törvény és szabályrendeletek erélyes végrehajtását. S mondhatom, hogy az árvaügyek állapotáról oly evidencziát igyekezem legalább vezettetni, hogy még a hetvenhetedik törvény óta bekerült összes hagyatéki ügyekről is egy bizonyos napig akármely perczben megtudom, hány lett beadatva, hány tárgyaltatott le, hány van hátralékban, hol van hátralékban, s mióta van hátralékban. Engem tehát e tekintetben mulasztás vádja nem illethet.

Meglehet, hogy vannak oly visszaélések, melyekről nekem nincs tudomásom. De én nem tehetek egyebet, minthogy ujabban kérjem a képviselő urat, valamint amaz urakat, a kiknek netalán tudomásuk van ily esetről, juttassák azokat hivatalos tudomásomra s én bizonyosan fogok intézkedni. (Helyeslés a jobboldalon.) De azon általános frázis alapján, hogy az egész országban csalnak és lopnak, én egyebet nem tehetek, minthogy ezt, mint meggyőződésem szerint ily általánosságban alaptalan állitást visszautasitom. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Ha a feljelentett konkret esetek alapján nem fogok kellő erélylyel intézkedni, akkor igenis kénytelen leszek bármely képviselőnek és bárkinek is szemrehányását eltürni. De arról biztosithatom a képviselő urat, hogy ezen eset beállni nem fog. Most pedig kérem a t. házat, méltóztassék válaszomat tudomásul venni. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Grünwald-ot a miniszterelnök nyilatkozata nem nyugtatta meg, reá azt a benyomást tette, mintha e tárgyról eddig komolyan s behatóan nem gondolkozott volna. (Mozgás.) A kormánynak kötelessége volna a fennálló organizmust tanulmányozni, a bajok kutforrását elfogulatlanul kutatni s annak eredménye szerint eljárni. Szóló czélszerütlennek tartja a törvény azon intézkedését, a mely szerint bizonyos közegek feljogosittatnak arra, hogy árvapénzeket kezeljenek. Ezek semmiféle organikus összefüggésben nincsenek a közigazgatás többi organumaival, ezekre nézve tökéletesen hiányzik a szigoru ellenőrködés és az illető községek azt cselekszik, a mi nekik tetszik.

Az államnak kezeskedni kell az árvavagyon teljes integritásáért. És ne mondja senki azt az ellenvetést, hogy az árvapénzek kezelése a törvényhatósági s a községi közigazgatás körébe tartozik, mert hiszen az árvapénzek kezelése csakugyan az állami közigazgatás legfontosabb, legszebb feladata. Hogy az állam azután mily közegekre bizza ezen pénzek kezelését, az természetesen az államtól függ, de a kezességet érettök okvetlenül el kell vállalnia; mert vagy megérdemlik e közegek a bizalmat és ez esetben ép ugy, mint a póstán vagy vasuti kezelésnél a birói letéteknél kezességet vállal az állam e közegekért, vagy nem érdemlik meg a bizalmat, ez esetben nem marad egyéb hátra, minthogy saját kezelése alá vegye az árva pénzeket.

Tisza felszólalása után a többség (az ellenzék összes tagjai ülve maradnak), felállás által tudomásul veszi a min. elnök válaszát.

Ezután **Madarász József** adta be a következő interpellácziót:

1. Kérdés a *közlekedési miniszterhez*:

„Hajlandó-e a miniszter ur értesiteni a házat a felől, hogy az állami gépgyár összes tárgyai az állami hivatalos közegek által melyik évben ronácsoltattak molgára? — és hajlandó-e az okmányt hivatalos másolatban, vagy eredetiben a ház irodájában letenni a végett, hogy azt a képviselők átvizsgálhassák?

2-or Hajlandó-e a miniszter elrendelni, hogy az állami gépgyárnak 1879-ik évi üzleti jelentése, — az állami vasutak évi üzleti jelentéséhez hasonlólag — a képviselőháznak a költségvetés tárgyalása előtt bemutattassék?“

Madarász József a következő interpellácziót intézi a földmivelés-, ipar- s kereskedelmi- és a közlekedési miniszterhez:

„A felől értesültem, hogy más országokban a vasutak, vonalaik mentében és nevezetes sikerrel, gyümölcsfákkal ültettetnek el.

Mivel azt hiszem, hogy a miniszter urak is megvannak győződve a fel.l, hogy a gyümölcsfák terjesztése s a gyümölcstermelés, az ország vagyoni gyarapodásának egyik ága, s a vasutvonal mentében részint parlagon heverő, részint őrök által használt területeknek gyümölcsfákkal beültetése hasznos javitás egyrészről, másrészről a vonal szomszédos községeinek lakosait siker esetére — a gyümölcsfa terjesztésére buzditja.

Kérdem a tisztelt miniszter urakat, hajlandók-e a kellő intézkedések megtételére és siker esetén m grendelni, hogy az állami vasutvonalok mentükben, a talaj, égalj és tájékokszerte kedvezően tenyésző gyümölcsfákkal ültettessenek el?

Kiadatnak az illető szakminisztereknek.

Az ülés véget ér 11 óra 50 perczkor.

III.

A főrendiház ma d. e. 11 órakor tartott ülésében elnök bemutatja a delegácziókat összehivó királyi leiratot. Elnök inditványára a főrendiház elhatározza, hogy a delegáczió tagjait e hó 5-ikén tartandó ülésében választja meg. Jelenti továbbá, hogy a horvát országgyülés elnökének jelentése szerint Pejacsevich László gr. főrendi képviselő helyett, ki időközben Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánjává neveztetett ki, Inkey Nándor báró 65 szavazattal ugyanazon országok főrendi képviselőjévé megválasztatott. Ezután tudatja a főrendekkel, hogy e hó 4-én a király nevenapja alkalmából a várbeli helyőrségi templomban d. e. 10 órakor ünnepélyes isteni tisztelet fog tartatni, egyszersmind felhivja a főrendeket, hogy az ünnepélyen minél számosabban vegyenek részt. Ezzel az ülés több kisebb tárgy elintézése után véget ért.

Bécsi tőzsde októb. 1.

A. Államadósság 100 frt.

		Pénz	Áru
Egységes járadék, jegy. máj.—nov.	5%	71 50	71 65
" " febr.—aug.	5%	71 60	71.75
" " ezüst. jan.—juil.	5%	72 60	72.75
" " ápr.—okt.	5%	72.60	72.75
Sorsolással, 1854-ből 250 ft sorsj. pp.	4%	120.75	121 25
" 1860-ból 500 ft o. é.	5%	130.—	130.25
" 1860-ból 100 ft " "	5%	131 75	132 25
" 1864-ből 100 ft " "		171.50	172.
" 1864-ből 50 fr. " "		170.75	171 25
Como járadék 42 lira		27.—	29.—
Államjószági jelzálogievél 120 ft	5%	142.75	143 50
Osztr. kincstári jegyek 100 ft	5%	100.25	100 75
Osztr. arany rente	4%	87.50	87 65

B. Földteherm. k. 100 frt pp.

		Pénz	Áru
Csehországi	5%	104.50	—.—
Bukovinai	5%	94.—	95.—
Galicziai	5%	97.	97.50
Karinthiai	5%	98.—	—.—
Krajna és tengerparti	5%	101.	102.
Morvaországi	5%	103.50	104.50
Alsó-ausztriai	5%	105.50	106.—
Felső-ausztriai	5%	102.50	—.—
Salzburgi	5%	100.50	—.—
Sziléziai	5%	99.—	—.—
Stiriai	5%	103.75	104.25
Tiroli	5%	99.—	—.—
Horvát- és szlavonországi	5%	94.50	95.50
Erdélyi	5%	93.75	94.25
Temesi bánság	5%	93 50	94.—
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	91 80	92.50
Magyar	5%	94 90	95.—
" 1867-iki sorsolási záradék.	5%	93.75	94 25

C. Más közkölcsönök.

		Pénz	Áru
Dunaszabályozási sorsj. 100 frtos	5%	112.40	112 80
Magy. aranyrente adómentes 100 ftos	6%	108.—	108.15
Magy. vas. kölcs. 120 frt	6%	122.75	123.25
Gömöri államvas. záloglevél 150 frt	5%	—.—	—.—
Keleti vasuti els. 1869 adóm. 100 ft	5%	89.60	89.90
Magy. államkötv. 1872. adóm. 100 ft	5%	97.75	98.—
Magy. állami kötv. 1876. 100 ft	5%	—.—	—.—
Magy. nyeremény 100 frt		107 50	108.—
" állami kölcs. 1871. 3 millió	5%	—.—	—.—
" " " 1873. 5.400,000	5%	—.—	—.—
" szőlődézsma-váltság 100 frt	7%	93.	94.
Pestvárosi kölcsön 1871. 100 frt	6%	—.—	—.—
Béca városi kölcsön visz. fiz. 100 ft	6%	101.50	102.
Béca városi kölcsön 100 ft	5%	—.—	—.—
Török vasuti kölcs. 400 frc. kam. nélküli		12.50	13.—

D. Bankok részvényei.

		Pénz	Áru
Angol-osztr. bank 200 ftos 120 ft bef.	5%	118 10	118 30
Magy. ált. földh. r. 200 ftos 70% bef.	5%	—.—	—.—
Osztr. földh. int. 200 ftos 40% bef.	5%	—.—	—.—
Keresk. és kézm. hitelint. 160 frtos	5%	282 70	283.—
Magy. ált. hitelbank 200 ftos	5%	249 50	249 75
Alsó-ausztriai leszám. társ. 500 ftos	5%	780.—	790.—
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 ftos	5%	—.—	—.—
Osztr. jelzál. bank 200 frt. bef. 25%	5%	—.—	—.—
Magy. ált. municip. és hit. 200 frt	5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt	5%	821.—	823.—
Unió-bank 100 frt	5%	108.80	109.
Forgalmi bank ált. 140 frt	5%	126.50	127 50
Bécsi bankegylet 100 frt	5%	130.—	130.50

E. Közlekedési vállalatok részv.

		Pénz	Áru
Albrecht pálya 200 frt		72.—	73.
Alföld-fiumei pálya N.-Eszék 200 frt	5%	158.—	158.50
Báttaszék-dombovár-zákányi p. 200	5%	143.—	144.
Osztr. dunagőzhaj. társ. 500 ftos pp.	5%	583.—	581.—
Erzsébet pálya 200 frt p. p.	5%	189.—	190.—
Linez-Budweis 200 frt	5%	—.—	—.—
Ferdinánd északi pálya 1000 ft pp.	5%	2449.—	2459.—
Ferencz-József pálya 200 frt	5%	166 50	167 50
Pécs-barcsi pálya 200 frt	5%	186.—	186 50
Károly-Lajos galicziai pálya 200 frt	5%	275	275 50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	4%	128.25	128.75
Lemberg-czernoviczi-jassii p. 200 frt	5%	163.50	164.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p. p.	5%	671.—	673.—
Osztrák-északnyugati 200 frt	5%	175.75	176 25
Rudolf pálya 200 frt	5%	158.—	158 50
Első erdélyi pálya 200 frt	5%	157.50	158.
Osztrák államvasut-társaság 200 frt	5%	276.50	277.
Déli pálya 200 frt	6%	81.—	81.50
Dél-északnémet összekötő p. 200 pp.	5%	134.75	135.25
Tiszavidéki pálya 200 frt	5%	242.75	243.95
Bécsi Tramway 200 frt	5%	200.40	200 80
Magyar-gácsországi pálya 200 frt	5%	139.25	139 75
" északkeleti pálya 200 frt	5%	145.75	146 25
M. nyugati székesfeh.-gráczi 200 frt	5%	146 25	146 75

F. Ipar és keresk. vállal. részv.

		Pénz	Áru
Osztrák ált. épitőtársaság 200 frt		—.—	—.—
Innerbergi bányatárs. 200 frt		91 75	92.25
Liesingi sörfőzde 100 frt	5%	56.—	55 —
Salgó-tarjáni kőszénbány 100 frt	5%	—.—	1.8
Bécsi fegyvergyár 100 ftos	5%	156	160.

		Pénz	Áru
Pesti ált. waggon-kölcs. társ. 80 frt	5%	71 50	72 50
Bécsi épitőtársaság 100 frt		33 50	32.—

G. Záloglevelek.

		Pénz	Áru
Osztr. ált. földhitelint. sors. 5% ar. v. ez.		117.25	117.50
" " 33 éves visszaf.	5%	100.—	100.50
Osztrák-magyar bank o. é. 5%		101 90	102.10
Osztr. jelzálogbank 10 év visszaf.	5½%	100.	101 50
Első osztr. takarékp. 5½% 30 év		105.60	105.85
Magyar ált. földhit. részv. társ. 5½%			100.—
Magyar földhitelintézet 5½%		100.50	101.—
" " aranyban 5%		117.50	118.50
" jelzálogbank 5½%		96 75	97.25

H. Elsőbbségi kötvények.

		Pénz	Áru
Albrecht pálya 300 frt 5% ezüst		88.—	89.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt 5% ezüst		89.—	89.50
Báttaszék-domb.-zákányi 200 frt 5% ez.		80.75	81.25
Dunagőzhajózási társaság 300 frt 5%			
" " 200 frt 6%			
Erzsébet pálya 100 frt 5% ezüst		—.—	108.—
"		99.—	99.25
Erzsébet p. 300 frt o. 4.5% 1862-ki kibocs.		98.—	98 50
Ferdinánd északi pálya 100 frt p. p.	5%	105.50	106.—
" " 100 frt o. é.	5%	101.75	—.—
" " 100 frt ezüst	5%	104.—	104 50
Ferencz József pálya 200 frt ez.	5%	99 83	100.30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	5%	99.50	100 50
Károly Lajos gácsi pálya 300 frt	5%	105.	—.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez.	5%	86.75	87
Eperjes tarnovi pálya 300 frt ez.	5%	83.—	84

		Pénz	Áru
Lomberg-czern.-jassyi p. I. kib. 300 frt		89 90	90.20
" " " II. " 300 frt ez.		93.	93.50
" " " III. " 300		89.75	90.—
Osztr. észak-nyugati pálya 200 ft ez.	5%	100.25	100 50
Rudolf-pálya 300 frt ez.	5%	93.50	94.—
Erdélyi-pálya 200 frt ez.	5%	81.50	82.—
Osztr. állampálya 500 frank	3%	175.	176 50
" 1874. kib. 500 frank	3%	169.—	170.—
Déli pálya 500 frank	3%	113.—	114.—
" 200 frt arany	5%	111 50	
" 1879 k. 100 frt	5%	93.—	94.
Dél-északnémet összek.-pálya 100 frt	5%	89 50	9.
Tiszavidéki pálya 1000 frt	5%	98 50	99.
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt	5%	85 —	85 80
Magyar-nyugati pálya 200 frt	5%	93.	91.—

I. Magánsorsjegyek.

	Pénz	Áru
Hitelintézet 100 frt o. é.	—.—	—.—
Clary 40 frt p. p.	39.—	40.—
Dunagőzhajózási 100 frt p. p.	103.50	104.50
Innsbruck városi 20 frt o. é.	23.	24.—
Keglevich 10 frt p. p.	16.50	17.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o. é.	19.70	20.
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o. é.	—.—	—.—
Buda városi kölcsöne 40 frt o. é.	41.	—.—
Pálffy 40 frt p. p.	37 75	38.25
Rudolf alapitvány 10 frt o. é.	—.—	—.—
Salm 40 frt p. p.	49 50	50.
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o. é.	21.	22.
St.-Genois 40 frt p. p.	47.75	48.—
Stanislau városi 20 frt o. é.	24	25.—
Trieszt város 100 frt p. p.	65.	
" " 50 frt o. é.		—.—

		Pénz	Áru
Waldstein 20 frt p. p.		32	33 —
Windischgrätz 20 frt p. p.		41 50	42

Váltók (3 hóra.)

		Pénz	Áru
Amsterdamra 100 hol. frt	3½	—.—	
Brüsseli 100 frk	3½		
Német bankpiaczok 100 m.	4	57 40	57.50
London 10 font sterl.	3	118 20	118 35
Milanó 100 lira	5	—	
Marseille 100 frk.	3		
Paris 100 frk.	3	46 50	46 55
Zürich 100 frk.	3½	46 45	46 5
Pétervár 100 rubel		—	—

A valuták árfolyama.

	Pénz	Áru
Cs. arany		
" rendes	5 63	5 64
Osztrák-magyar 8 frt. arany	5 63	5 64
20 frankos arany	9 38	9 39½
20 márk, darabja	11 61	11 64
Orosz imperiale	9 69	9 71
Sovereigns		
Török arany lira	11 8	11 8
Mária Terézia tallér	10 60	10 71
Egyleti tallér		—
Ezüst		—
Ezüst rente szelvény		
Német birod. bankjegy		
Orosz papir rubel	58 25	58 3
	1 26¾	1 21¼